

Torsdag den 12. oktober 2023 (D)

1

6. møde

Torsdag den 12. oktober 2023 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Undtagelse fra kundgørelse af tekniske specifikationer i Lovtidende m.v.).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 05.10.2023).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 18:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forsøg med dobbelt-trailer-vognetog).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om trafiksselskaber. (10-årige rute-kørselstilladelser til nulemissionsbusser).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af postloven. (Rammer for den fremtidige postbefordring).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 44:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Bedre digital forældreadgang til børns helbredsoplysninger, indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger samt etablering af et nævn for sundhedsapps).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og sundhedsloven. (Transparens i lægemiddellagre, salg og udlevering af lægemidler under særlige omstændigheder og transport af patienter fra udlandet til sundhedsbehandling i Danmark som følge af internationale humanitære krisesituationer).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr, dyrevelfærdsloven, lov om dyrlæger, lov om dyreforsøg og lov om foderstoffer. (Indar-

bejdelse af tekstanmærkninger og delegation af sagsforberedelse til private fysiske eller juridiske personer).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).
(Fremsættelse 05.10.2023).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Ændringer som følge af etablering af veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).
(Fremsættelse 05.10.2023).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om en indefrysningsordning for høje energiregninger, lov om likviditetslån m.v. i forbindelse med indefrysningsordning for høje energiregninger og til energiintensiv virksomhed m.v. og lov om Forsyningstilsynet. (Ændring af administrationsmodel for indefrysningsordningen og præcisering af Forsyningstilsynets opgavevaretagelse).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).
(Fremsættelse 04.10.2023).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen og lov om tinglysning. (Gennemførelse af de resterende dele af Grunddataprogrammets delaftale 1 og tilpasninger i forhold til Danmarks eksklusive økonomiske zone).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).
(Fremsættelse 04.10.2023).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v. og lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion. (Universalopladere til mobiltelefoner m.v., regler om kommunal støtte til bredbåndsudrulning, indhentning af oplysninger om elforbrug og indberetning af oplysninger om datacentres energimæssige ydeevne m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).
(Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Lovforslag nr. L 53 (Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven, lov om lægemidler og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Indførelse af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker og specialsygeplejersker, udvidelse af jordemødres forbeholdte virksomhedsområde og Ankenævnet for Patienterstatningens kompetence til behandling af grønlandske klagesager om patienterstatning)).

Marlene Harpsøe (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 18 (Forslag til folketingsbeslutning om at gennemføre den annullerede udflytning af velfærdsuddannelser).

Mikkel Bjørn (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 19 (Forslag til folketingsbeslutning om politiets og domstolenes journalisering af og oplysning om signalement).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Derudover har forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen) meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om det nordiske forsvars- og beredskabssamarbejde. (Redegørelse nr. R 3).

Endvidere har ministeren for nordisk samarbejde (Louise Schack Elholm) meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om det nordiske samarbejde 2023. (Redegørelse nr. R 4).

Endelig har udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen) meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi 2023. (Redegørelse nr. R 5) og

Redegørelse om samarbejdet i Arktis. (Redegørelse nr. R 6).

Redegørelserne vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Redegørelse nr. R 3 og nr. R 4 vil komme til forhandling fredag den 27. oktober 2023.

Redegørelse nr. R 5 vil komme til forhandling torsdag den 9. november 2023.

Redegørelse nr. R 6 vil komme til forhandling tirsdag den 14. november 2023.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Undtagelse fra kundgørelse af tekniske specifikationer i Lovtidende m.v.).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 05.10.2023).

Kl. 10:01

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Forhandlingen er åbnet, og første ordfører er hr. Thomas Monberg fra Socialdemokratiet. Værsgø.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Thomas Monberg (S):

Tak for ordet, formand. Tilbage i maj lavede vi en god aftale med et bredt flertal af Folketingets partier. Aftalen skulle bl.a. styrke muligheder og tilgængelighed til boliger for personer med handicap. Samtidig muliggjorde aftalen, at vi fik endnu flere nye studieboliger. Derfor er jeg glad for, at vi med lovforslaget her får styr på nogle af de tekniske justeringer, der skal til, for at vores ambitioner på papiret også bliver virkelighed.

For det første indføres der mulighed for undtagelse af kundgørelse af lovgivning, som har tekniske specifikationer skrevet ind. Det har allerede været tilfældet, hvor regler henviser til tekniske specifikationer, som ikke er offentliggjort på www.retsinformation.dk, men som tilgås andre steder. Ændringen i loven sikrer altså, at papiret også stemmer overens med en praksis, som byggebranchen allerede er vant til.

For det andet fastsættes regler om mindsteafstand fra bebyggelse til vej. Det er særlig for at imødegå komme kommunerne, som har haft et ønske om, at hjemmelen blev tilføjet byggeloven for at fastholde kravet. Det ønske imødekommer vi også her.

Til sidst præciserer vi byggeloven i forhold til markedsovervågning. Det skal skabe en klarere sammenhæng i ordlyden mellem byggeloven og markedsovervågningsforordningen.

De tekniske justeringer udmønter ikke hele, men dele af den politiske aftale. Jeg skulle hilse fra Radikale Venstre og sige, at de støtter lovforslaget. Socialdemokratiet stemmer selvfølgelig også for lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Det var der ingen kommentarer til. Tak til ordføreren. Næste ordfører på talerstolen er hr. Preben Bang Henriksen fra Venstre.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Jeg må nok skuffe tilhørerne, for der bliver næppe nogen regeringskrise ud af det her forslag. Det er nok, uden at jeg skal sætte karakter på de forslag, vi behandler her i Folketinget, et af de lidt mindre vigtige.

Der står i grundlovens § 22, at de regler, der fastsættes af regeringen, skal kundgøres på en eller anden facon. Det plejer at være i Lovtidende. Der står ikke noget om, hvor de skal kundgøres henne, og med det her forslag bliver det altså op til boligministeren at vurdere, hvor man vil offentliggøre de her regler om tekniske specifikationer i relation til bygningsreglementet. Og som min kollega sagde, medtager det også afstandskrav fra vej til bygning, i forhold til at det kan beskrives i bygningsreglementet. Der er det dog nok lige vigtigt at sige, at det ikke altid er der, man lige skal slå op for

at finde ud af, om det nu er lovligt at bygge så tæt ved vejen, som man egentlig godt kunne tænke sig. Det er sådan, at lokalplaner og byplanvedtægter går forud, og der vil sådan noget som oftest være beskrevet. Det sidste er kontrol af byggevarer. Det kan nu også ske i transportbiler, og det er der vist heller ingen der kan have noget imod. Det kan vi i hvert fald ikke i Venstre. Tak for det.

Kl. 10:05

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak. Så er næste ordfører fru Nanna W. Gotfredsen fra Moderaterne.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Nanna W. Gotfredsen (M):

Tak for ordet, formand. Jeg vil som de to foregående også benytte anledningen til at glæde mig over det brede flertal, der står bag aftalen om bygge- og boligpolitiske indsatser, som vi også har med at gøre her. Det er for os i Moderaterne afgørende vigtigt med gode, brede aftaler, hvor alle – så mange som overhovedet muligt – inddrages forud og lyttes til og perspektiver ses fra forskellige vinkler. Det gælder altså også ikke mindst på boligområdet, der har så afgørende indflydelse på danskernes hverdag, livskvalitet og livsglæde og ikke mindst afgørende indflydelse for dem, der ikke har en bolig. Det tager vi livtag med nu. Det kommer i hvert fald.

Moderaterne støtter forslaget, og vi glæder os til et fortsat bredt samarbejde om boligpolitikken.

Kl. 10:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører på talerstolen er hr. Sigurd Agersnap, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet, formand. Nu sagde hr. Preben Bang Henriksen, at han måtte skuffe tilhørerne og sige, at der ikke kom nogen regeringskrise ud af det her lovforslag. Jeg vil på samme måde skuffe og sige, at jeg heller ikke tror, at der kommer en krise ud af det i forhold til regering og opposition, for vi er også meget enige.

Lovforslaget indeholder fire tekniske ændringer af byggeoven, og som tidligere ordførere har været inde på, handler det om en undtagelse fra kundgørelse af tekniske specifikationer i Lovtidende, fastsættelse af regler om mindeafstand for bebyggelse mod vej og præcisering af to af byggeovens bestemmelser om markedsovervågning. Jeg har blot nogle få bemærkninger til disse ellers ret politikforladte ændringer.

I forhold til ændringen vedrørende tekniske specifikationer offentliggørelse i Lovtidende er det selvfølgelig afgørende, at informationerne er offentligt tilgængelige. Det kan jeg også se har været bemærket i høringssvarene, og der ligger også en besvarelse fra ministeriet, der siger, at det vil være tilfældet. Det vil jeg bare kvittere for og sige, at det selvfølgelig er afgørende for SF.

I forhold til reguleringen af bebyggelse til vej vil jeg sige, at det er et forslag, som vi fint kan se genindført i lovgivningen. Det er korrekt, som også hr. Preben Bang Henriksen var inde på, at der ofte vil være lokal regulering, som er mere relevant at kigge på som bygherre, men det er afgørende, at det ikke alene reguleres ud fra vejsskel, da der jo også findes steder, hvor en privat fællesvej i lokalplanssammenhæng er en del af de private matrikler. Det er lidt svært at læse helt entydigt af høringssvaret, om der er taget højde for det, men jeg håber, at ministeren eventuelt kan opklare det i sin tale, eller at vi kan forfølge det i udvalgsarbejdet.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at det er et lovforslag, SF selvfølgelig kan støtte.

Kl. 10:08

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for ordet. Som det allerede er blevet nævnt, er det jo en masse tekniske specifikationer, vi får tilrettet her, så det passer med praksis. Det er selvfølgelig et lovforslag, vi fra Danmarksdemokraternes side bakker fuldt ud op om, og vi er glade for at være med i en overordnet aftale. Ligesom hr. Sigurd Agersnap vil jeg også gerne have lov at kvittere for, at det rent faktisk er blevet bemærket, at det skal være offentligt tilgængeligt. Som sagt støtter vi forslaget fra Danmarksdemokraternes side.

Kl. 10:08

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Der er ikke nogen kommentarer til det. Så er det fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak. Liberal Alliance støtter også forslaget, selv om vi er opmærksomme på, at det ikke er en aftale, som vi er en del af, bl.a. fordi der var et krav om niveaufri adgang ind til nybyggede enfamiliehuse. Den del kunne vi ikke lige se os selv i, men som sagt støtter vi op om lovforslaget.

Kl. 10:09

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Der er ingen kommentarer. Så er det hr. Per Larsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand. Som flere har været inde på, er det jo en bred aftale, der er lavet her. Det er regeringen med Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet.

Det er jo meget tekniske ting, det handler om. Når man læser høringssvarene, er der kun nogle få bemærkninger. KL er bl.a. inde på, at der måske kan være et problem, hvis det er sådan, at skellet ligger midt i en privat fællesvej, men det kan vi jo tage i udvalgsbehandling. Vi støtter selvfølgelig forslaget.

Kl. 10:10

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Enhedslisten støtter lovforslaget. Vi står selvfølgelig ved de aftaler, vi er med i, og selv om det så udmøntes i lovforslag, som ikke er særlig politiske, har det været nødvendigt at få det her lovforslag – fint nok – vi deltager gerne i debatter andre gange, hvis det kan bidrage til en regeringskrise. Det kunne jo være CO₂-afgiften på landbruget, vi kunne tage en tur omkring. Vi tilslutter os det her lovforslag.

Kl. 10:10

Kl. 10:14

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Jeg kan ikke se flere ordførere, som ønsker ordet i denne neglebiden-de debat. Dermed går vi til social- og boligministeren.

Kl. 10:11

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Det er jo ganske rigtigt, som hr. Sigurd Agersnap siger, at det her er et relativt politikforladt lovforslag. Det er aftalen til gengæld ikke, den er jeg meget godt tilfreds med, og tusind tak for opbakningen til den. Det her er jo et delelement i den aftale. For nogle af de elementer, der i øvrigt var i den aftale, handlede præcis om at give bedre tilgængelighed for borgere med handicap til bygningsmassen generelt, give nogle nye muligheder i forhold til privat udlejningsbyggeri for borgere med handicap og så fjerne nogle af de barrierer, der har gjort det svært at få oprettet ungdomsboliger i de større byer. Så man kan sige, at sigtet med aftalen jo er dybt og inderligt politisk, og jeg er rigtig, rigtig glad for den, og det her er så helt rigtigt en mere teknisk del af det.

Det er blevet nævnt flere gange heroppefra, hvad det er, det her handler om. Det handler bl.a. om kundgørelsen, altså at man undtager kundgørelsen fra Lovtidende. De tekniske specifikationer kan indeholde f.eks. beskrivelser og metoder, som er relevante for at efterleve visse krav. På byggeområdet er der flere eksempler på, at reglerne henviser til tekniske specifikationer, som ikke kundgøres i Lovtidende, men som kan tilgås f.eks. hos den pågældende myndighed. Lovforslaget bringer dermed den nuværende praksis på området i orden, og det vil sige en praksis, som byggebranchen er vant til. I høringen af lovforslaget har der overordnet været opbakning til det samlede lovforslag. Og som det også har været nævnt heroppefra, har der været enkelte parter, herunder KL og Københavns Kommune, som har udtrykt en bekymring for bestemmelsen om undtagelsen af offentliggørelsen i Lovtidende. Det bemærkes i den forbindelse, at undtagelsen fra kundgørelsen i Lovtidende alene anvendes, når tungtvejende hensyn gør sig gældende. Det kan f.eks. være, når de tekniske specifikationer er ophavsretligt beskyttet, eller når de retter sig mod en snæver kreds af professionelle brugere. Igen vil jeg fremhæve, at lovforslaget ikke vil betyde en ændring i forhold til det, der er praksis i dag, også bare så det er sagt her fra talerstolen og ikke kun er svaret skriftligt.

For det andet fastsættes regler for mindsteafstand for bebyggelse mod vej. Frem til den 1. januar 2021 har der i bygningsreglementet været krav om en bebyggelses mindsteafstand mod vej. Kravet blev fjernet, fordi man var i tvivl om den eksisterende hjemmel i bygge-loven. I forbindelse med høringen over ændringen af bygningsreglementet i 2020 foreslog flere af høringsparterne, særlig kommunerne, at hjemmelen blev tilføjet i bygge-loven for at kunne fastholde kravet. Med det her lovforslag imødekommes høringsparterne, og det gøres muligt at fastlægge afstandskrav for bebyggelse mod vej.

For det tredje præciseres bygge-lovens bestemmelser for markeds- overvågning, og det vil sige, der bringes tættere sammenhæng mellem ordlyden i bygge-loven og markedsovervågningsforordningen, der trådte i kraft i 2021. Det handler alene om en præcisering af ord- lyden i loven, og det vil sige, at der ikke er tale om indholdsmæssige ændringer.

Så igen vil jeg sige, at det er rigtigt, at det her er meget teknisk. Det er aftalen til gengæld ikke, den er ekstremt politisk, og jeg tror, den både vil bibringe, at vi får flere boliger til unge, men også, at tilgængeligheden bliver bedre i forhold til borgere med handicap, og det er i sagens natur noget, der ligger regeringen rigtig meget på sinde. Så tak for opbakningen til aftalen, og tak for opbakningen til lovforslaget her i dag.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Dermed tak til ministeren. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 18:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forsøg med dobbelttrailer-vogn tog).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 10:14

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Forhandlingen er åbnet, og første ordfører er hr. Thomas Jensen fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak, formand. I dag mangler vi chauffører i Danmark. Derfor vil det være godt, hvis chauffører kan køre en lastbil, som kan fragte mere gods end i dag. I dag har vi trængsel på mange motorvejsstrækninger, og derfor vil det tage noget af trængslen væk, hvis der f.eks. kører færre lastbiler og de, når de kører, fragter mere gods. Derved skal der køre færre lastbiler. Mere gods på en bil vil samtidig også betyde en mindre CO₂-udledning pr. fragtet kilo. Alt det løser det her lovforslag.

Et bredt flertal i Folketinget blev sidste år som en del af infrastrukturplanen for 2035 enige om at iværksætte en forsøgsordning med dobbelttrailervogn tog på det danske vejnet. Den forsøgsstrækning, der i første omgang er truffet beslutning om, er mellem Aarhus og Høje-Taastrup med mulighed for at forlænge strækningen til Malmø.

Med forslaget foreslås det at gennemføre en ændring af færdselslovens § 70 a, så der kan udføres forsøg med dobbelttrailervogn tog på udvalgte motorvejsstrækninger. Forslaget vil udvide transportministerens beføjelser, så loven indeholder hjemmel til, at der kan igangsættes forsøg med lange vogn tog med et til flere påhængskøretøjer. I lovforslaget tales der om lange vogn tog, som er en samlet betegnelse, som både dækker over det eksisterende forsøg med modulvogn tog og det kommende forsøg her med dobbelttrailervogn tog. En forsøgsordning med dobbelttrailervogn tog vurderes at have positive klimamæssige konsekvenser, da der kan transporteres den samme mængde gods på færre lastbiler. Samtidig giver det transportbranchen mulighed for at imødegå problemet med mangel på chauffører i den nuværende situation, fordi behovet for lastbiler vil kunne reduceres. Endelig vil transportvirksomheder kunne spare udgifter til brændstof og vedligehold af vognparken.

I høringssvarene skriver branchen, at de gerne vil have udvidet forsøget til flere strækninger, og det er Socialdemokratiet selvfølgelig åbne over for at drøfte, hvis der blandt partierne er et ønske herom. Så afsluttende vil jeg sige, at det alt i alt er et godt forslag,

som kan løse flere problemer på en gang, og det støtter Socialdemokratiet naturligvis.

Kl. 10:17

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Der er ingen kommentarer. Næste ordfører er hr. Peter Juel-Jensen fra Venstre.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det, formand. Et bredt flertal i Folketinget blev som led i infrastrukturplanen for 2035 enige om at iværksætte en forsøgsordning med dobbeltrailervogn tog på det danske vejnet. Forsøgsstrækningen er i første omgang mellem Aarhus og Høje-Taastrup med mulighed for at forlænge strækningen til Malmø. En forsøgsordning med dobbeltrailervogn tog vurderes at have en positiv klimamæssig konsekvens, da der vil kunne transporteres samme mængde gods på færre lastbiler. Samtidig giver det transportbranchen mulighed for at imødegå problemet med mangel på chauffører i den nuværende situation, fordi behovet for lastbiler vil kunne reduceres. Endvidere vil transportvirksomhederne bl.a. kunne spare brændstof og udgifter til vedligeholdelse af lastbiler. Alt i alt er det et forslag, hvor vi får mere ud af ressourcerne, og det er vi rigtig glade for i Venstre.

Kl. 10:18

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Peter Have fra Moderaterne.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Peter Have (M):

Mange tak. Formålet med lovforslaget er at gennemføre den fornødne ændring af færdselsloven, så det bliver muligt at igangsætte forsøg med dobbeltrailervogn tog på dele af det danske vejnet. Helt konkret er det på strækningen mellem Aarhus og Høje-Taastrup og videre over Øresundsbroen til Malmø. Det er en beslutning, der blev truffet i infrastrukturplanen for 2035 i 2022, og det var, før Moderaterne overhovedet var i Folketinget, men det er en beslutning, som vi støtter fuldt og fast og ovenikøbet er begejstrede for. Vi er selvsagt også åbne over for at udvide det omfattende vejnet på sigt, men først og fremmest er vi bare glade for at kunne iværksætte forsøgsordningen.

Det er vi, fordi det med dobbeltrailere naturligvis er muligt at fragte mere gods på en gang, og det er både til gavn for klimaet, trængslen på vejene og ikke mindst vognmændene, da det kan imødegå nogle af udfordringerne med chaufførmangel og samtidig spare udgifter til vedligeholdelse og brændstof. Moderaterne tilslutter sig forslaget.

Kl. 10:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Sofie Lippert fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Hvis vi skal transportere gods grønnere i Danmark, er der ingen tvivl om, at vi skal transportere mere gods på mindre plads. Det her lovforslag har til formål at ændre færdselsloven med henblik på at tillade forsøg med dobbeltrailervogn tog på udvalgte strækninger i Danmark. Det er et skridt på vejen til at kunne transportere mere gods grønnere. I SF mener vi, at der skal være flere af den slags skridt.

Vi håber også, at transportministeren er interesseret i at kigge på, hvordan vi skaber bedre vilkår for at transportere gods med tog og ikke bare med vogn tog, og derfor hilser vi det her forslag velkommen. Vi håber, det er et skridt på vejen til en grønnere gods-transport, og SF støtter forslaget og hilser fra Alternativet, der også støtter forslaget.

Kl. 10:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Den næste ordfører er hr. Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak for ordet. L 18, som vi behandler i dag, etablerer det lovmæssige grundlag i færdselsloven til, at der kan udføres forsøg med dobbeltrailervogn tog. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi i Danmarksdemokraterne synes, det er rigtig fornuftigt, at vi får påbegyndt kørsel med dobbeltrailervogn tog i Danmark. Generelt mener vi, at hele diskussionen om øget vægt og dimension i forhold til lastbiler er et vigtigt skridt på vejen mod en grøn omstilling af den tunge vejgodstransport. Fordelene ved de lange vogn tog er åbenlyse: Det vil nedbringe CO₂-udledningen, ligesom det vil bidrage til at mindske trængslen på de danske motorveje, simpelt hen fordi der skal bruges færre lastbiler, altså mere gods på den samme motor.

Jeg vil lige benytte lejligheden til at nævne de syvakslede vogn tog, som jeg kan forstå ikke er med i tankerne om vægt og dimensioner. Husk nu, at de står for den største del af transporten med lastbil, altså mere gods på den samme motor. Men der er et lille men: Jeg kan ikke forstå, hvorfor vi blot tillader kørsel mellem Aarhus og Høje-Taastrup. Til gengæld bemærkede jeg, at ordføreren fra Socialdemokratiet nævnte, at vi kunne tage en snak om det, og det vil jeg glæde mig til. For i min optik er der brug for, at vi hurtigst muligt udvider vejnettet til forsøgsordningen, så vi får koblet alle de vigtige knudepunkter i landet på forsøgsordningen, og her tænker jeg konkret på steder som Aalborg Havn og Padborg Transportcenter. Hvis vi for alvor skal høste klimagevinsterne ved dette forslag, er der simpelt hen brug for, at vi hurtigst muligt tillader kørsel med dobbeltrailere på langt flere strækninger, end dette forslag gør.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg lige opfordre ministeren til at kigge sine europæiske kollegaer dybt i øjnene. Skal vi forløse det fulde potentiale i forhold til dobbeltrailervogntogene, skal lastbilerne kunne krydse grænserne til vores nabolande uden at støde på tekniske barrierer i form af forskellige regler som i dag. I dag medfører reglerne i vores nabolande, at det de facto ikke er muligt at køre med hverken modulvogn tog eller dobbeltrailere gennem nogle af vores nabolande. Jeg er så helt med på, at det kan være lidt svært at forklare den tyske minister, at han skal lytte mere til den danske transportminister end den tyske jernbanelobby, men jeg synes da, at ministeren skal gøre forsøget.

Når det er sagt, støtter Danmarksdemokraterne forslaget.

Kl. 10:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jens Meilvang fra Liberal Alliance.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Jens Meilvang (LA):

Tak for det. Jeg kan sige, at vi i Liberal Alliance også støtter det her lovforslag om en forsøgsordning til dobbeltrailervogn tog, der i første omgang skal laves på en forsøgsstrækning mellem Aarhus og Høje-Taastrup og med mulighed for at udvide det til strækningen til

Malmø, som det også er blevet nævnt. Vi har sådan set de samme argumenter, som andre ordførere før mig har nævnt, altså at det er godt for miljøet at kunne fragte flere varer på den samme lastbil, og at det også er godt for den danske konkurrenceevne og godt for den enkelte vognmand.

Vi håber også, som det blev nævnt her før, at vi kan udvide strækningen, men jeg synes egentlig også, at jeg allerede har hørt i ordførerkredsenovre ved ministeren, at man er positiv over for at se på en udvidelse. Så det er bare rigtig godt. Men vi støtter i første omgang det her. Tak.

Kl. 10:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Selv tak, tak for ordene. Den næste ordfører er hr. Niels Flemming Hansen, Det Konservative Folkeparti, der iler.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for ordet, formand. Endelig – endelig – får vi nu forsøget med modulvogn og dobbeltrailere på plads. Vi kunne godt have haft et ønske om at udvide forsøgsstrækningen, men grundet det, at der også skal udbygges ramper til at håndtere de her lidt større lastbiler rundt om på vejnettet, tænker vi, at det her er det muliges kunst.

Vi vil rigtig, rigtig gerne have forsøget udvidet til også at dække på tværs af grænserne, altså ud over lige til Malmø. Det er ikke muligt nu, men der er jo også tale om en forsøgsordning, og jeg tror jo meget på, at det, når vi fremlægger resultaterne af vores forsøg, så kan være, at man rundt om i Europa åbner øjnene for det.

Så jeg vil slutte af med at sige, at i dag er en god dag for vejgodstransporten og for miljøet.

Kl. 10:24

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren, der så kan ile tilbage. Fru Jette Gottlieb fra Enhedslisten.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Jeg må melde mig ud af hyldestkoret. For mig er »tungere« og »længere« ensbetydende med togvogne, og for mig er det meget vigtigt, at det er en teknologi, der eksisterer, og som er nem at bruge; man skal bare benytte de redskaber, der er. Det, der sker, hvis man laver de her ting med længere og tungere lastbiler på gummihjul, er, at vi opnår et øget slid på vejene, og at vi opnår øget trængsel. For der bliver jo lige så meget trængsel, om der kører to lastbiler eller der kører en lastbil med en trailer. Det er lige så svært at overhale. Det skulle jeg hilse og sige fra folk, der har prøvet det. Så det eneste formildende, jeg ser ved det her forslag, er, at det er et forsøg. Og så må vi jo se, hvad der kommer ud af det.

Kl. 10:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Stinus Lindgreen fra Radikale Venstre.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Tak, formand. Et bredt flertal indgik, som vi har hørt, i forbindelse med infrastrukturplan 2035 en aftale om at lave et forsøg med brug af dobbeltrailere, når man skal køre gods rundt i Danmark. Gods-transport er naturligvis uundgåeligt i et land som Danmark, og derfor

er det selvfølgelig fornuftigt at lave en grøn omstilling på dette område også. Og som vi har hørt, vil dette forsøg have nogle klimamæssige fordele, fordi man kører samme mængde gods ved brug af færre lastbiler. Det har en positiv indvirkning på brændstofforbruget og på vedligehold af lastbilerne rundt om i landet. Så alt i alt er der potentielt nogle rigtig gode effekter af denne forsøgsordning.

Hvorvidt det skal udvides til andre strækninger, som flere ordførere har været inde på, må vi så vurdere, når vi har erfaringerne fra den forsøgsordning, vi nu sætter i værk med lovforslaget i dag. Og med hensyn til det, som ordføreren for Enhedslisten var inde på, i forhold til om det slider mere eller mindre, er det jo også noget, vi må kigge på. Vi sparer i hvert fald en motor væk, når man kører en vogn med to trailere, så jeg er ikke helt sikker på, at

det forholder sig, som ordføreren siger, men det må vi jo kigge på, når vi har erfaringerne fra den her forsøgsordning.

Men vi bakker op fra Radikale Venstres side og glæder os til at stemme lovforslaget igennem. Tak.

Kl. 10:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke flere ordførere, der ønsker ordet. Det er korrekt. Dermed er det transportministeren.

Kl. 10:27

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for det, formand, og tak for ordet. Jeg vil også godt takke ordførerne for bemærkningerne til lovforslaget.

Formålet med lovforslaget er at gennemføre den fornødne ændring af færdselsloven, så det bliver muligt at igangsætte forsøget med dobbeltrailervogn og på det danske vejnet. I infrastrukturplanen for 2035 blev der truffet beslutning om og afsat midler til at gennemføre et forsøg med dobbeltrailere, i første omgang på strækningen mellem Høje-Taastrup og Aarhus og med en mulighed for at gøre det på strækningen over Øresundsbroen til Malmø.

Lovforslaget regulerer ikke det vejnet, som dobbeltrailerne kan køre på. Det gøres ved bekendtgørelse udstedt af Vejdirektoratet, ligesom de tekniske specifikationer for dobbeltrailerne reguleres i bekendtgørelse udstedt af Færdselsstyrelsen. Det omfattede vejnet i forsøget vil kunne udvides, såfremt der træffes politisk beslutning om det og der findes finansiering dertil. De to ting går naturligvis hånd i hånd.

Det giver rigtig god mening at igangsætte forsøget med dobbeltrailere. Faktisk er det, hvad man vil kalde win-win. Dobbelttrailere kan fragte mere gods på én gang til gavn for klimaet og CO₂-udledningen. Samtidig får vi færre lastbiler på vejene til gavn for trængselen, og endelig får vognmændene mulighed for at spare på udgifter til vedligehold og til brændstof samt at imødegå nogle af de udfordringer, de står over for, med chaufførmangel. Derfor håber jeg også, at der vil være politisk velvilje til at udvide ordningen til flere vejstrækninger, så vi kan opnå det fulde potentiale ved et forsøg med dobbeltrailere. Så vil der være tale om win-win-win.

Så har der været nogle spørgsmål fra salen eller måske nærmere nogle postuler. SF og Enhedslisten ønsker at fremme gods på bane. Det gør ministeren også. Det er helt afgørende vigtigt, at vi får tænkt overhalingsspor ind, for godstog kører langsommere end almindelige tog. Men dobbelttrailere og godstog er jo ikke hinandens modsætninger. Her giver vi bare en lavthængende frugt til klimaet: at én lastbil må køre med to trailere efter sig. Så ja, vi skal både have gods på bane, og vi skal have gods på vej, og skal vi være ærlige over for hinanden, er det jo helt urealistisk at overføre gods fra vej til bane, f.eks. når der også bliver tale om grænseoverskridende gods. Så skal Enhedslisten og SF i hvert fald bygge en ny Øresundsforbindelse f.eks., fordi der simpelt hen ikke er kapacitet. Så lad os holde hinanden i hånden og få lavet nogle intelligente løsninger, som kan løfte godstransporten på kort sigt. Det vil være

overhalingsspor, og det vil være at få indrettet infrastrukturen ned til Femern Bælt-forbindelsen mest hensigtsmæssigt i forhold til også godskørsel. Det er alt sammen noget, som i sidste ende vil være en gevinst for godset, uanset om det så kører på vej eller bane.

Så bliver der fra Danmarksdemokraterne spurgt ind til de syvakslede biler. De syvakslede lastbiler er i proces i samarbejde med branchen. Vi har i alt 11 vægt- og dimensionsændringer, som vi implementerer fra 2024. De er grydeklar, klar til at blive implementeret. Så kan man godt argumentere for, at vi ikke skal gøre det, før vi har styr på de syvakslede. Man jeg er af den opfattelse, at det, vi har klar til at komme ud og blive implementeret, skal vi have ud at arbejde. Og lige så snart der så kan blive styr de syvakslede, kommer det naturligvis med. Det er noget, jeg heldigvis har en god dialog med branchen om, for selvfølgelig skal vi også gøre noget i forhold til vægt og dimensioner på det område. Generelt er vores vægt- og dimensionstiltag jo ligesom dobbelttrailerne godt for klimaet, godt for miljøet, og hvad der ellers er at sige om godstransport.

Kl. 10:32

Så bliver der spurgt ind til grænseoverskridende kørsler. Jeg har jo snydt lidt ligesom i et tv-køkken. Jeg har allerede indgået en aftale med min svenske ministerkollega Andreas Carlson om kørsel til Sverige. Så man vil rent faktisk kunne køre fra Danmark til Finland direkte med dobbelttrailerne nu, når det her bliver vedtaget, ligesom svenskerne selvfølgelig må køre ind i Danmark.

Så har vi også en grænse mod Tyskland, og der har jeg også været i drøftelser med dem om, hvad der kan lade sig gøre dér. Som alle ordførerne er bekendt med, er den tyske infrastruktur jo lidt anderledes, af en lidt anden standard, end den, vi har i Danmark og de nordiske lande, hvorfor de er meget tilbageholdende med at give lov til øget vægt. Men jeg har en god dialog med min ministerkollega dr. Volker Wissing i Tyskland og vil gøre alt, hvad jeg kan for at afsøge mulighederne. Kan vi ikke øge vægten, kan vi så øge dimensionerne, eller hvad kan der tages af tiltag, som vil være fremmende?

Så nævner Danmarksdemokraterne ligesom flere andre, at man ønsker at udvide til resten af landet med det her, og man kan også høre, at det er noget, som der er begejstring for blandt flere partier. Det glæder jeg mig over. Det eneste, jeg bare vil bemærke til Danmarksdemokraterne, er jo, at det kræver finansiering. Og jeg var ikke uopmærksom, da Danmarksdemokraterne var på talerstolen. Jeg sad bare og kiggede på jeres seneste finanslovsudspil, hvor jeg ikke kunne se finansieringen dertil. Men det er noget af det, vi må tage nogle drøftelser om, for selvfølgelig kan man ikke bare udvide det her, uden at der så er finansiering til, at de her lastbiler med to trailere også kan bruge vores infrastruktur. Det vil i visse tilfælde kræve ombygning af rundkørsler m.v. der, hvor vi nu beslutter det her.

Ellers håber jeg på og ser frem til en positiv behandling af lovforslaget i Folketinget, og jeg står naturligvis til rådighed for spørgsmål, der må opstå i forbindelse hermed.

Kl. 10:34

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Dermed er forhandlingen sluttet. Tak til ministeren.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om trafikalselskaber. (10-årige rutekørselstilladelser til nulemissionsbusser).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 10:34

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak, formand. Socialdemokratiet arbejder for at sikre, at alle transportformer omstilles til grønne drivmidler – det gælder biler, tog, færger, fly og selvfølgelig også busser. Den grønne transport skal fremmes, så der udledes langt mindre CO₂ og motorstøj fra trafikken.

Med det her lovforslag foreslås det at ændre gyldighedsperioden for tilladelser til rutekørsel fra de nuværende 5 år til 10 år, såfremt tilladelsen udstedes til nulemissionsbusser. Når busoperatøren får mulighed for at kunne opretholde en tilladelse i 10 år, giver det dem større sikkerhed for at kunne få forrentet investeringen til en nulemissionsbus. Forslaget vil medføre, at det vil blive mere attraktivt at investere i nulemissionsbusser, hvilket især forventes at gavne busselskaber, der kører sightseeingkørsel, og private selskaber, der kører fjernbusser.

Alt i alt er det et rigtig godt lovforslag, som Socialdemokratiet støtter.

Kl. 10:35

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Peter Juel-Jensen, Venstre.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det, formand. Med dette forslag fremmer vi den grønne transport, så der udledes mindre CO₂ og støj, og så trafikken reduceres. Det foreslås at ændre gyldighedsperioden for tilladelser til rutekørsel fra de nuværende 5 år til 10 år, såfremt tilladelsen udstedes til nulemissionsbusser. Forslaget vil medføre, at det bliver mere attraktivt at investere i nulemissionsbusser, hvilket på kort sigt især forventes at gavne busselskaber, der kører sightseeingkørsel, altså de der hop on-hop off-busser. Forslaget handler om tilladelse til privat rutekørsel, idet de regionale trafikalselskabers rutekørsel sker i forhold til en tilladelse, der er givet indtil videre. Alt i alt er det et forslag, hvor vi får taget et skridt i den rigtige retning – og det støtter Venstre.

Kl. 10:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Næste ordfører er hr. Peter Have, Moderaterne.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Peter Have (M):

Transportbranchen står over for en grøn omstilling, og derfor er det vigtigt med initiativer til at understøtte dette og skabe incitament for det. En del af den grønne omstilling i transportsektoren er at udskifte

busser til nulemissionsbusser. Det har vi heldigvis allerede oplevet at de fleste regionale trafiksselskaber er i fuld gang med, men vi mangler de private tilbud. Derfor er formålet med dette lovforslag at gøre det mere attraktivt at udskifte bussen til en nulemissionsbus, og det gør vi ved at skabe sikkerhed for investeringen ved at sikre tilladelsen til rutekørsel for en 10-årig periode frem for den nuværende 5-årige.

Det er et lille indgreb, som sandsynligvis gør en ret stor forskel for den enkelte busoperatør og dermed også for den grønne omstilling i Danmark. For vi skal træffe beslutninger og lave indgrebene nu, hvis vi vil i mål med den grønne omstilling. Derfor er Moderaterne også meget positivt stemt over for det her forslag, og vi støtter det naturligvis. Tak for ordet.

Kl. 10:37

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Og tak til næste ordfører for at stå klar. Det er en rigtig lang dag med rigtig mange dagsordenspunkter, så af hensyn til det sidste punkt, som nogle skal vente på, er det rart. Det er fru Sofie Lippert fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak for det. Det her er et forslag, der kort sagt stiller de grønne busser bedre end de sorte, og det er vi i SF selvfølgelig store tilhængere af. Det er godt, at vi nu giver bedre muligheder og bedre incitament til at vælge at anskaffe sig en nulemissionsbus frem for en bus, der forurener. I SF er vi også rigtig glade for at få lov til at diskutere den kollektive transport her i salen. Det er et vigtigt punkt for os. Lidt for ofte oplever vi, at vi må vente med at tage de vigtige debatter om den kollektive transport, indtil ekspertudvalget kommer med deres anbefaling for næste år.

Så en stor tak fra os for, at vi kan tage et skridt i den rigtige retning for den kollektive transport. Vi skal tage mange flere skridt sammen for at sikre en grøn og bæredygtig transport. Vi hilser fra Alternativet, som selvfølgelig også støtter lovforslaget.

Kl. 10:39

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak for ordet, formand. L 21, forslag til lov om ændring af lov om trafiksselskaber, vedrører en ændring af rutekørselstilladelser fra 5 til 10 år. Det kan jeg egentlig gøre ganske kort. At tilladelserne forlænges fra 5 til 10 år, hvis der er tale om nulemissionsbusser, giver rigtig god mening med tanke på de store investeringssummer, der er i forbindelse med nulemissionsbusser i dag, kontra dieseldrevne busser. Kort sagt vil den længere kontrakt sikre, at indtjeningsperioden kan opveje merudgiften.

Danmarksdemokraterne støtter selvfølgelig forslaget.

Kl. 10:39

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jens Meilvang, Liberal Alliance.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Jens Meilvang (LA):

Tak, formand. Jeg kan sige, at Liberal Alliance også støtter det her forslag, der gør det mere attraktivt at investere i nulemissionsbusser. Som det er nævnt før, giver man nu sådan en gulerod for at gøre det, ved at man hæver gyldighedsperioden fra 5 til 10 år, hvis man investerer i nulemissionsbusser.

Vi kan i det hele taget godt lide den måde at tænke grøn omstilling på, hvor man gør det mere attraktivt at investere i noget grønt, hvorimod vi ikke er så vilde med det her med, at man gør noget skidt eller noget negativt i forbindelse med de ikke så grønne tiltag. Vi synes, at det her er en rigtig god måde at løse det på, så vi støtter forslaget.

Kl. 10:40

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Niels Flemming Hansen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det. Jamen det kan jo gøres relativt kort. Vi støtter også forslaget. Vi synes, det giver rigtig, rigtig god mening også at give vognmændene noget forudsigelighed og en mulighed for at lave den grønne omstilling, som man ønsker. Et ønske herfra kunne jo også være, at når vi engang når til elektrificering af tog på ikkeelektrificerede jernbaner, kunne man måske også der kigge på en længere periode i udbuddet for ligesom at give noget forudsigelighed for virksomhederne, da de tog jo også er væsentlig dyrere end almindelige tog. Tak.

Kl. 10:41

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Den næste ordfører er fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Her har vi for en gangs skyld et forslag, som ikke er mundsvejr og pral. Det er et forslag, som rent faktisk støtter den grønne omstilling på den måde, at det bliver nemmere og billigere – i hvert fald på sigt – at investere i elektrisk transport i stedet for i benzindrevet transport.

Så Enhedslisten støtter det her forslag med glæde.

Kl. 10:41

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for ordet. Vi skal jo behandle et lovforslag, der handler om, at godkendelser til rutekørsel nu skal gælde i 10 år i stedet for de nuværende 5 år, såfremt man investerer i et nulemissionskøretøj. Det er selvfølgelig rigtig fornuftigt. Det vil alt andet lige være et incitament til at investere i grønne køretøjer, og dermed vil det fremme den grønne omstilling. Og det er naturligvis noget, vi i Radikale Venstre bakker op om.

Kl. 10:42

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Jeg ser ikke flere ordførere, der ønsker ordet. Og dermed er ordet givet til transportministeren.

Kl. 10:42

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for ordet, formand. Jeg vil også gerne takke ordførerne for den positive modtagelse af lovforslaget. En del af den grønne omstilling af transportsektoren er, at vi får udskiftet vores busser til nulemissionsbusser, og de regionale trafiksselskaber er i fuld gang, men vi skal også have de private tilbud med. Det her lovforslag er et skridt i den retning, fordi det gør det mere attraktivt for de private busoperatører, der udfører rutekørsel, at anskaffe sig nulemissionsbusser. Investeringen i en nulemissionsbus betaler sig bedre, når der kan udstedes en tilladelse med op til 10 års gyldighed.

Vi har således lyttet til interessenterne på området, der har gjort os opmærksomme på, at de nuværende 5 år er for kort en periode at kunne være sikker på at have en rutekørselstilladelse i, hvis en dyrere nulemissionsbus skal kunne betale sig. Det er et rigtig godt eksempel på, hvordan vi med små skridt kan flytte tingene i den rigtige retning. Konkret forventes lovforslaget bl.a. at medføre, at sightseeingbusserne i København vil blive udskiftet til nulemissionsbusser. Det vil være til glæde for både passagererne og ikke mindst borgerne i København.

Der var en enkelt bemærkning fra hr. Niels Flemming Hansen – tak for den – i forhold til udbudspolitik generelt, og hvor man kunne lade sig inspirere, og det er jeg meget villig til at invitere alle, der ønsker det, til drøftelse om, særlig med togtransporten for øje.

Endnu en gang tak for de positive bemærkninger. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen af lovforslaget.

Kl. 10:44

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ministeren. Der er ikke nogen, der har bedt om ordet.

Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragtes det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af postloven. (Rammer for den fremtidige postbefordring).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 10:44

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Forhandlingen er hermed åbnet. Første ordfører er hr. Thomas Monberg fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Thomas Monberg (S):

Tak, formand, og tak for ordet. Jeg vil gerne starte med at fremhæve en gruppe mennesker, som jeg synes fortjener meget mere anerken-

delse, end de får i den politiske debat angående postudbringning i Danmark, nemlig de ansatte i PostNord, specielt dem, der er ansat i Danmark – jeg ved ikke så meget om dem fra Sverige. Vi er nemlig så heldige her i Danmark, at vi har haft en postvirksomhed, der i mange år har leveret et højt serviceniveau og udvist en imponerende omstillingsparathed i en tid, hvor kravene til postsektoren har været under omfattende forandring. Det er vigtigt for mig at slå fast, at dette forslag ikke er udtryk for en politisk utilfredshed med det arbejde, som PostNords ansatte har lagt for dagen.

Men hvad er det så udtryk for? kan man så spørge. For Socialdemokratiets vedkommende er det et udtryk for, at vi tror på, at markedet kan løfte denne opgave, og det er også en anerkendelse af, at Danmark har brug for en tidssvarende postlov, som bliver retningsgivende ind i fremtiden. Den liberalisering af postmarkedet, vi her lægger op til, er ikke noget, vi foretager os med lukkede øjne, og det har været utrolig vigtigt for os, at aftalen rummer garantier for, at de nuværende høje standarder stadig gælder. Derfor er der også midler til at foretage de nødvendige indgreb, hvis markedet ikke leverer til de standarder, vi forventer som samfund.

Der er fra Socialdemokratiets side sat aftryk i denne aftale, der sikrer, at der fortsat stilles krav til postsektoren om ensartet prisniveau og dækning i alle dele af landet, da alle, der bor i Danmark, stadig skal kunne være 100 pct. deltagende borgere. Der skal ikke være et A-hold og B-hold, og alle, uanset digitale færdigheder eller beliggenheden af ens bolig, skal have mulighed for at kommunikere med omverdenen.

Postmarkedet i Danmark har været under store forandringer, siden den digitale infrastruktur blev udbygget i Danmark med et omfattende bredbåndsnet, fibernet og mobilt netværk. Det har skabt en situation, hvor der har været meget store ændringer i den måde, vi som danskere kommunikerer med hinanden på. Det offentlige Danmark har været en frontløber på dette område, men i vores iver efter at få alle de kæmpe fordele, som vores digitale infrastruktur giver os, må vi ikke glemme dem, der ikke er med på den digitale bølge, eller dem, der har et handicap eller bor steder med mindre befolkningsdensitet. Jeg er selv fra Horsens, og meget af min familie bor rundtomkring i de jyske landområder, og det er afgørende for mig og mit parti, at min moster i Nordsalling har adgang til posttjenester på lige fod med dem, der bor i tætbefolkede dele af Danmark.

Afslutningsvis vil jeg gerne slå fast, hvad det er, der er Socialdemokratiets mål i det her forslag. Vi måler ikke kvaliteten af vores postmarked på, hvor liberalt det er, eller hvor meget staten regulerer det; vi måler kvaliteten af vores postmarked på, hvor godt det er i stand til at opfylde borgerens behov, og det vil alle dage være Socialdemokratiets mål, at 100 pct. af den danske befolkning får dækket deres behov, uanset hvilken virksomhed der skal løse opgaven, og uanset hvordan markedet er indrettet. Det er nemlig en af grundstenene i et demokratisk samfund, at borgerne har mulighed for frit at kommunikere med hinanden, det offentlige og resten af verden.

Mange tak for samarbejdet til forligskredsens partier. Jeg ser frem til debatten. Mange tak for ordet.

Kl. 10:48

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er en kort bemærkning fra fru Sofie Lippert, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:48

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet, og tak for en god tale. Jeg kan jo høre, at noget af det, der bekymrer Socialdemokratiet, eller som Socialdemokratiet i hvert fald går op i, er det samme, som bekymrer mig og SF. Og jeg vil derfor gerne spørge ordføreren, om det ikke bekymrer

Socialdemokratiet, at en stor bunke høringssvar peger på risikoen for dårligere dækning og højere priser i landdistrikterne.

Kl. 10:49

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:49

Thomas Monberg (S):

Tak til ordføreren for spørgsmålet. Jeg anerkender også vores fælles fodslag i det her. Jeg ville også have ønsket, at SF havde været med i aftalen.

Jo, det er da en bekymring. Når man slipper et marked fri, er det da en bekymring, for hvad sker der i det her? Derfor har vi også prøvet så godt som muligt at lægge nogle sikkerhedsting ind i det her. Men når man giver frihed til et marked og ser på, hvordan det kan gøres, er spørgsmålet altid: Hvad sker der? Det ved vi jo ikke hundrede procent. Derfor har vi også stillet en del spørgsmål under forhandlingerne. Det ved jeg også at ordføreren i SF har gjort til Transportministeriet for at få det her afklaret. Så det er derfor, at vi ud fra de svar og ud fra det læner os op ad Transportministeriets vurderinger i det her.

Kl. 10:49

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 10:49

Sofie Lippert (SF):

Det er jo en skøn tiltro at have. Jeg er ikke helt sikker på, at jeg deler den. Føler ordføreren sig tilpas i det sikkerhedsnet, der er lavet? Tror ordføreren på, at det er tilstrækkeligt til at sikre, at vi fortsat har ensartet postdækning i hele landet?

Kl. 10:50

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:50

Thomas Monberg (S):

Som jeg også kom ind på i min tale, som ordføreren roste, ved vi jo ikke, hvad der kommer til at ske. Men det, jeg har en fortrøstning i, er, at vi har fået ind i aftalen, at vi skal følge udviklingen. Siden ordføreren forlod forhandlingerne, har vi faktisk fået et endnu kraftigere sikkerhedsnet ind, i og med at forligspartierne i det første år hver tredje måned skal orienteres om, hvordan monitoreringen er på markedet, så vi kan følge det tæt. Og det har været vigtigt for os.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ordføreren fra Socialdemokratiet. Den næste ordfører på talerstolen er hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre. Velkommen.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg tror godt, jeg tør sige, at mange i mere end 10 år har ønsket, at postloven skulle ændres, og at den skulle ændres, sådan som den er blevet det nu. Det ville jo være nærliggende for mig nu at tilskrive det dannelsen af den nye regering, og jeg skal heller ikke udelukke, at det kan have haft betydning, at man har dannet den, men den person, jeg først og fremmest vil sende en stor ros til i dag, er transportministeren. Jeg må sige, at den kompetence og den troværdighed, som du og dine medarbejdere i Transportministeriet står for, tror jeg har været den afgørende faktor for, at det her har

kunnet gennemføres. Jeg er meget, meget tilfreds, og Venstre er meget, meget tilfreds med det.

Lovforslaget er jo en udmøntning af en historisk aftale indgået den 27. juni 2023, og den aftale, som involverer regeringen, repræsenteret ved Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne, samt Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Alternativet og Nye Borgerlige, har til formål at forme fremtidens postsektor fra den 1. januar 2024, og det er godt.

Et af de centrale elementer i det forslag er ophævelsen af transportministerens hidtidige pligt til at udpege en befordringspligtig postvirksomhed til at varetage landsdækkende befordringspligt. I stedet vil postbefordringen blive overladt til markedet, hvor adskillige postvirksomheder allerede i dag tilbyder landsdækkende levering af breve og pakker til ensartede priser. Dette skridt er motiveret af ønsket om at give plads til konkurrence og innovation i postsektoren. Det har ikke været enkelt, men det er godt.

Samtidig indføres der en pligt for transportministeren til at følge op på, om markedet også fremover leverer landsdækkende posttjenester. Det er nu ikke noget, jeg er gået så meget op i, for når jeg kender transportministeren, ved jeg, at det skal han nok holde et vågent øje med af sig selv. Men nu står der altså også, at det er vores ansvar at sikre, at borgerne fortsat modtager den service, de har brug for, og at markedet fungerer optimalt til gavn for alle.

For at sikre, at markedet fungerer i alle dele af landet og særlig holder hånden under borgerne – det var jo noget af det, der blev diskuteret lige for et øjeblik siden mellem spørgeren og den tidligere ordfører – er det sådan, at lovforslaget indeholder en sikkerhedsventil, sådan at transportministeren kan gribe ind, hvis markedet mod forventning svigter. Det kan så ske, ved at en postvirksomhed udpeges, eller ved gennem udbud at indgå en aftale med en postvirksomhed om postbetjening af bestemte geografiske områder. Så alle muligheder er der, og det er godt.

For så at beskytte essentielle områder fastlægger lovforslaget tre områder, der skal sikres gennem udbud og efterfølgende kontraktindgåelse. Disse områder er omdeling af gratis forsendelser til blinde, udenlandsk post og postbetjening af mindre øsamfund, og det sikrer, at selv om markedet får mere spillerum, vil vigtige samfundsbehov altid være dækket.

Lovforslaget er et skridt ind i fremtidens postsektor, og hr. minister, det kan man godt være stolt over, for det har, som jeg indledte min tale med at sige, været meget svært og taget meget lang tid, og gennemførelsen skyldes kun, at man har evnerne til det. Ellers ville det ikke kunne have ladet sig gøre. Her kommer markedskræfterne så dynamisk til at blive kombineret med en solid reguleringsmæssig ramme. Det er godt. Det er et forslag, som sikrer postsektorens konkurrencedygtighed og muligheden for effektivisering og forbedret service til gavn for alle borgere. Venstre støtter lovforslaget, og jeg vil endnu en gang sige tak til transportministeren.

Kl. 10:54

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er en kort bemærkning. Det er fra fru Sofie Lippert fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:54

Sofie Lippert (SF):

Tak. Jeg tror ikke, at der er nogen tvivl om, at Venstres tillid til det frie marked ligger på et bedre sted end min tillid til det frie marked. Jeg føler mig ikke sikker, men jeg forstår selvfølgelig, at man fra et liberalt perspektiv føler sig mere sikker på det her. Når der så henvises til de her sikkerhedsmekanismer, der er blevet lagt ind, og som trods alt er bedre end ingenting, hvis du spørger mig, bliver jeg alligevel lidt usikker, fordi de jo er en del af den aftale, som de mange høringssvar svarer på. Så vil jeg gerne spørge ordføreren, om man i Venstre ikke alligevel bliver en smule bekymret for, om

den her aftale har en landsmæssig skævhed, når så mange fra landdistrikter og områder, der normalt har stor værdi for Venstre, sender høringsvar ind.

Kl. 10:57

Kl. 10:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:55

Hans Christian Schmidt (V):

Nej, jeg bliver det ikke. Nu har jeg jo haft fornøjelsen af at være medlem af det her Ting i mange, mange år, og jeg tror, at jeg har interesseret mig for post i landdistrikterne i 25 år. Så jeg vil sige, at det, at landdistrikterne gør opmærksom på nogle ting, skal man tage alvorligt. Det er jeg også sikker på at vi vil gøre i forligskredsen, og det vil man også gøre i Transportministeriet.

Så jeg er enig i, at man skal tage tingene alvorligt, for vi har jo ikke prøvet det før. Så jeg synes da, at spørgeren har nogle gode spørgsmål. Jeg synes, det er fornuftigt, at man stiller dem, for kun ved at stille dem kan man tage højde for dem. Men jeg synes, at loven gør det, at den tager højde for det. Nu er der nok forskel på at sidde meget tæt ved det og kende dem, der har med det at gøre, og så at sidde længere væk. Så jeg vil såmænd også rose dem, der har afgivet høringsvar, for at gøre opmærksom på de her ting, for det har nu altid været sådan, at dem, der gør opmærksom på noget, også får markeret, at det er noget, som alle skal være agtpågivende over for. Det tror jeg kommer til at ske.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 10:56

Sofie Lippert (SF):

Tusind tak. En meget konkret bekymring, som der rejses i nogle høringsvar, er bekymringen for, at der vil være forskel på priserne – altså noget, der ikke umiddelbart kræver indgreb, men hvor der eksempelvis vil blive etableret et københavnerbrev eller et aarhusianerbrev, sådan at folk, der ønsker at sende breve i de store byer, kan gøre det betydelig billigere end det generelle brev i resten af landet. Vil Venstre se det som et problem, hvis der opstår forskellige priser for breve i byerne og breve på landet?

Kl. 10:57

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:57

Hans Christian Schmidt (V):

Altså, der er jo selvfølgelig lidt forskel på, hvor vi kommer fra. For nogle vil også kalde det kostægte, for de vil sige, at det jo er de omkostninger, der er. Jeg forstår godt det synspunkt. Det er jo bl.a. det synspunkt – uden at spørgeren måske selv helt ved det – der har skilt vandene i mange, mange år, fordi man har været nervøs for, om det her nu ville udvikle sig sådan, at vi fik mindst to slags samfund, altså et A- og B-samfund, hvor nogle kunne sende og andre ikke kunne.

Jeg vil være meget, meget opmærksom på det her, for jeg tror, at det påvirker ens livskvalitet, om man så også kan det, ligegyldigt hvor man er henne. Jeg synes, at ligesom en del andre ting er afgørende for, om man kan have et liv i landdistrikterne, så er det her det også. Så ja, det kan man være sikker på at ordføreren vil følge meget med i.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 10:57

Jette Gottlieb (EL):

Jeg har noget, der er beslægtet med det, for nu snakker vi hele tiden om udbringning af breve. Det er efter min mening næsten sikkert, at der vil blive udbragt breve billigere de steder, hvor det er billigere at udbringe dem. Jeg tror ikke på den landsdækkende solidaritet, så jeg tror, der kommer problemer.

Men hvad taler vi om, når vi taler om aflevering af breve? For der kan jo godt blive meget, meget længere for den enkelte, der ønsker at sende et brev og få det frem i ordentlig tid. Er det noget, som ordføreren har overvejet?

Kl. 10:58

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:58

Hans Christian Schmidt (V):

Tak til fru Jette Gottlieb. Jamen jeg synes, det er fuldstændig korrekt, og det vidner jo lidt om, at fru Jette Gottlieb nok har været godt inde i forhandlingerne her, når fru Jette Gottlieb godt ved, hvor det er, der er de her små sten, som vi lige skal være opmærksomme på. Det er jo en af dem: Hvor langt bliver der? Det er jo da i hvert fald noget, der i den grad har optaget befolkningen før. Jeg var selv transportminister, dengang vi flyttede postkasserne ud til vejen. Jeg skal hilse og sige, at det ikke var noget, der var meget populært. Nu har det så virket, og man har set, at det kører.

Men det kræver den opmærksomhed, som sådan nogle sager gør, hvor man involverer befolkningen sådan nært, som man gør her. Man er nødt til at være opmærksom på det. Man kan ikke skrive sig ud af det i et lovforslag – det tror jeg ikke på – man er nødt til bagefter at være oppe på mærkerne i det. Og det er jeg sikker på at både vi og Enhedslisten og fru Jette Gottlieb vil være.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 10:59

Jette Gottlieb (EL):

Så har jeg et andet spørgsmål om usikkerheden om det, der hedder den lige betaling for det samme brev, eller hvad man skal sige: Er der ikke en ret stor sandsynlighed for, at store brevforsendelser vil få en lavere takst end mindre brevforsendelser, og skaber det ikke en øget ulighed mellem virksomheder, der skal udsende breve, i den forstand at det vil være meget nemmere for de store virksomheder end for de små?

Kl. 10:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:59

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg tror, man er nødt til at huske, at sådan har det jo også lidt været frem til i dag. Altså, selv om man ikke helt måtte, kunne man godt give en rabatordning, hvor man ligesom sagde: Hvis I har rigtig mange, I skal sende ud, kan vi godt gøre det til en lidt bedre pris. Det *tror* jeg, men jeg kan jo ikke vide det.

Men det er helt sikkert, at noget af det, der optager befolkningen allermost, er: Er vi sikre på, at det bliver til den samme pris, eller er

der nogle, der får nogle fordele i det? Derfor er vi ikke færdige, fordi vi vedtager postloven. Der kommer et stort stykke arbejde efter den 1. januar 2024.

Kl. 11:03

Kl. 11:00

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ordføreren fra Venstre. Næste ordfører er hr. Peter Have fra Moderaterne.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Peter Have (M):

Tak for det. Det her udmønter en aftale, mange af os blev enige om før sommerferien – en aftale, der gør op med den måde, vi hidtil har tænkt og indrettet vores postbetjening på, og en aftale, der tager højde for udviklingen i samfundet og på postmarkedet, for det har ændret sig. Mange breve sendes i dag digitalt i stedet for fysisk, mens vi i højere grad køber ting på nettet, der leveres i hjemmet eller til nærmeste pakkeboks. Derfor er denne aftale også enden på befordringspligten, fordi vi tror, vi har behov for en anden løsning. Derfor tager markedet nu ansvaret for postbefordringen.

Det stiller jo en række krav til tilsynet, for vi har et ansvar for at sikre, at danskerne stadig kan få leveret post til en fair pris, uanset hvor de bor. Tilsynet udvides derfor også med dette forslag, ligesom ministeren får beføjelse og ikke mindst pligt til at gribe ind, hvis markedet svigter. Omdelingen af gratis forsendelser til blinde, udenlandsk post og postbetjening af mindre øsamfund skal nemlig fortsat sikres igennem et udbud. Det er vi glade for i Moderaterne, for det er vigtigt, at vi sikrer, at vi fortsat kan modtage og sende post i ordentlig tid og til en ordentlig pris. Moderaterne støtter derfor forslaget.

Kl. 11:01

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er en kort bemærkning fra fru Sofie Lippert fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:01

Sofie Lippert (SF):

Tak for talen. Nu spurgte jeg de to tidligere ordførere om problematikkerne omkring landdistrikterne, og jeg forestiller mig ikke, at Moderaterne stiller sig så meget anderledes. Så jeg vil prøve at rejse et andet emne fra høringsnotatet, som også er en af grundene til, at SF ikke er en del af aftalen. Det handler om klima, og selvfølgelig er det her ikke en klimalov, men ikke desto mindre mener jeg, at vi lever i en tid, hvor man altid bliver nødt til at tage stilling til, hvordan de aftaler, man laver, påvirker klimaet. Jeg kan se, at der er mange i høringsvarene, der også deler den bekymring. Så jeg vil gerne høre ordføreren, om det er helt okay med Moderaterne, at der ikke laves beregninger på, eller at det bare overvejes, hvordan den her aftale påvirker klimaet, når flere postbiler skal til at køre rundt i vores samfund.

Kl. 11:02

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Peter Have (M):

Jeg synes altid, at vi skal undersøge de klimaforandringer, som kan komme af de lovforslag, vi laver, eller de påvirkninger, de kan have. Jeg tror bare ikke på, at der kommer flere biler ud på vejene, fordi vi laver om på den her postbefordring.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 11:03

Sofie Lippert (SF):

Det kan man jo tro forskellige ting om. Jeg kan dog læse i høringsvaret, at det er en bekymring, flere deler. Så hvorfor føler ordføreren sig sikker på, at en øget konkurrence, hvor flere biler kan dele post ud til den samme villavej, ikke vil resultere i flere biler på vejene?

Kl. 11:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Peter Have (M):

De her firmaer, som også vil udbyde de her ting, kører jo i forvejen. De kører jo i forvejen med pakker i de områder, og der har jeg da en klar forventning om, at de vil tage brevene med der. Så derfor ser jeg ikke en udfordring i det, i forhold til at vi vil øge antallet af biler på vejene.

Kl. 11:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren for Moderaterne. Næste ordfører er fru Sofie Lippert fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Som det nok allerede står klart, er vi i SF ikke ubetinget begejstrede over dette lovforslag, som handler om en stor liberalisering af postområdet og nogle få små udbud, hvor vi i SF ikke føler os sikre på, at der overhovedet vil være konkurrence, da det er nogle meget lidt attraktive områder, der udbydes.

Der er grundlæggende tre grunde til, at SF er bekymrede for det pågældende lovforslag. Den første handler om arbejdsvilkårene for de mennesker, der arbejder i postsektoren. Vi ved, at transportområde ofte er præget af dårlige arbejdsvilkår og af social dumping. Vi har set det i forbindelse med levering af andre ting end post og pakker og frygter, at det i højere grad vil blive et problem på postmarkedet nu, når markedet i så høj grad liberaliseres. Vi frygter en konkurrence på løn og arbejdsvilkår, når alle er enige om, at et brev helst skal have den samme pris i hele landet.

Dernæst er vi meget bekymrede for konsekvenserne i landdistrikterne. Vi er bekymrede for, om der vil opstå forskellige prisniveauer; om det vil være billigere at udbringe breve i byerne end i landdistrikterne. Og vi er især bekymrede for nogle af de landdistrikter, der kan være rigtig dyre at drive postvirksomhed i, f.eks. øer som Bornholm, der ikke hører med i småøernes udbud, men hvor det alligevel kan være meget dyrere at drive postvirksomhed. Det er også en stor frygt i mange af høringsvarene.

Som det tredje er vi også bekymrede for klimaet. Vi er bekymrede for, om løsningen, hvor flere konkurrerer om at dele post ud til de samme huse, vil resultere i flere postbiler på vejene. Høringsnotatet siger meget klart, at det ikke reguleres i den her lov, og det er jo sandt nok, men måske bør vi overveje, om vi i højere grad skal tage stilling til de klimakonsekvenser, der er i de lovforslag, der egentlig ikke føles som klimaforslag, men som alligevel kan resultere i en øget trafik.

Til sidst vil jeg gerne kvittere for de høringsvar, der peger på en forhastet proces. Den her lov skal træde i kraft den 1. januar 2024,

og det var en meget forhastet proces, vi havde før sommer omkring at indgå aftalerne. Det ærgrer os, at man ikke i dette sidste forsøg ud af mange forsøg på at lande en postaftale har taget sig den tid, der skulle til for at behandle de bekymringer, som ikke bare vi i SF, man også rigtig mange, der har indsendt høringsvar, har.

SF er ikke en del af aftalen om den nye postlov og støtter derfor ikke lovforslaget.

Kl. 11:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ingen kommentarer til ordføreren. Tak for ordene. Næste ordfører på talerstolen er hr. Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak, formand. Så er det L 22. Danmarksdemokraterne er som bekendt ikke en del af aftalen fra juni 2023, fordi der bl.a. er en udfordring med 50-metersreglen, der afskaffes. Dette betyder, at der ikke er postlevering til ejendomme for enden af lange indkørsler, der ofte findes til f.eks. landejendomme. Borgere skal selv hente deres post ved den nærmeste offentlige vej. Ikke alle skal på arbejde hver dag. En af de begrundelser, jeg ofte hører, er, at man bare kan tømme postkassen, når man kører forbi, men det kan man jo kun, hvis man kører forbi. Det er ikke, hvad vi forstår ved ensartet service. Det er landdistrikterne, der igen får en ringere service.

Vi er desuden også fuldt ud bekendt med, at der i dag findes landsdækkende leveringer foretaget af flere postvirksomheder, som leverer til ensartede priser, hvilket vi finder positivt og helt rimeligt. Hvis ikke markedet kan levere breve og pakker til ensartede priser, vil taberne formentlig blive de borgere, der ikke bor i tæt befolkede områder, og det er det, Danmarksdemokraterne er bekymret for kan komme til at ske. Det er bl.a. noget, ordføreren fra SF har fremhævet flere gange, og vi er helt enige. Vi havde ønsket, at det blev indskrevet, at der skulle være en garanti for, at uanset hvor i landet du bor – og det er *uanset hvor* i landet du bor – koster et brev det samme.

Derudover har vi lige bemærket nogle af høringsvarene, altså ud over dem, som SF-ordføreren har været inde på. Vi har bemærket, at der fra DTL – Danske Vognmænd og Dansk Erhverv er en problematisering af kontraktpakkeaftalerne. Forslaget om at fjerne undtagelser fra kontraktpakker er ikke en del af den politiske aftale. Det underer os lidt. Der er allerede i dag et velfungerende marked for pakker, og en ændring vil medføre mere regulering og flere administrative byrder, og det er jo ikke, hvad erhvervslivet har brug for. Må jeg minde om, at formålet var, at loven skulle være en liberalisering?

Danmarksdemokraterne støtter ikke forslaget.

Kl. 11:09

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jens Meilvang fra Liberal Alliance.

Kl. 11:09

(Ordfører)

Jens Meilvang (LA):

Mange tak. Jeg kan starte med sige, at Liberal Alliance støtter den her aftale og synes, at det er en rigtig god aftale. Det, som det overordnet set handler om, er, at indtil nu har transportministeren haft en pligt til at udpege en landsdækkende virksomhed, der tager sig af befordringspligten rundt i landet. Men det er sådan, at markedet sådan set har overhalet den her lov indenom, fordi markedet allerede kan levere det, som vi har betalt PostNord for at gøre. Så nu kan vi spare nogle penge og så lade markedet tage sig af opgaven. Det synes jeg er en god og liberal sag.

Jeg har også selv været meget optaget af landdistrikterne, i forhold til at der ikke må blive ringere postdækning i landdistrikterne og det ikke må blive dyrere at få et brev i landdistrikterne end i byerne, og det ved jeg at vi alle sammen er enige om i aftalekredsen. Vi har aftalt, at vi følger det her meget nøje. Men jeg har sådan set også en tiltro til, at hvis de private postvirksomheder, der er i dag, kunne levere breve til en standardpris i hele landet, når de jo faktisk havde et statsstøttet postselskab, nemlig PostNord, som konkurrent, så kan de også gøre det nu, når det hele styres af markedskræfterne. Så jeg er sådan set ikke så bange for, at der begynder at være de her differentierede priser på brevene. Men det er noget, vi som sagt har aftalt at vi følger nøje, og så ser vi på det, hvis det skulle ske.

Ellers vil jeg bare sige, at vi støtter lovforslaget.

Kl. 11:10

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Niels Flemming Hansen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det, formand, og tak for ordet. Tilbage i 2019 blev jeg valgt til Folketinget, og i december måned sad vi eller var på vej ud fra et møde i Transportministeriet, hvor det så lige pludselig kom: Jeg sender lige et aktstykke over i Finansministeriet. Et par stykker af os vendte os om og sagde: Hvad gør du? Derefter startede de første forhandlinger om PostNord.

De blev så bremsede, og det har så nu ført til, at jeg her i foråret endnu en gang kunne grave papirerne frem tilbage fra 2019, og i dag står vi så her og diskuterer og debatterer transportministerens hidtidige pligt til at udpege en befordringspligtig postvirksomhed, fordi det nu skal overtages og varetages af markedet. Det synes vi er en rigtig, rigtig god idé, og vi er rigtig, rigtig glade for det resultat, som er landet i aftalen.

For nu ikke at gentage alt, hvad flere af mine kollegaer har sagt, så vil jeg gerne stoppe her og måske lidt utraditionelt takke mine ordførerkollegaer fra begge sider af lejren så at sige for en ualmindelig god, saglig og ordentlig debat ovre i forhandlingsrummet. Det har været en fornøjelse. Tak for det.

Kl. 11:12

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Der er ingen kommentarer. Næste ordfører er fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Se, den her lov handler i virkeligheden om ophævelse af befordringsforpligtelsen. Vi er, som der står, ikke forpligtet til at udpege en postvirksomhed, men vi er søreme heller ikke forpligtet til at lade være. Problemet ved at ophæve forpligtelsen er, at det altid vil svække de svageste – de mindste firmaer, de mindst digitale borgere, de små foreninger, de tyndest beboede områder. Det vil kort sagt øge skævhederne i Danmark geografisk, socialt og økonomisk. De ikkedigitale borgere, skal man erindre, har i øvrigt et lige så stort behov for at komme brevæssigt i kontakt med de omtalte interessenter, f.eks. kommuner, banker, hospitaler osv., som det omvendte er tilfældet. Altså, de skal kunne modtage breve, men de skal også kunne komme af med breve.

Jeg har ikke spor tillid til besværgelserne om ensartede priser. Jeg er fuldstændig overbevist om, at store afsendere vil kunne forhandle sig til mængderabatter; det er jeg slet ikke i tvivl om vil ske. Og det sker, som det også blev nævnt af en ordfører, nok allerede. Men

derudover er det jo også sådan, at nogle af interessenterne, der nu byder ind med postbefordring, gerne vil gøre deres til at skumme fløden. Det vil sige, at de vil prøve at skaffe sig adgang til de nemmeste opgaver, altså det, der før blev talt om som: Mon ikke der bliver et Aarhusbrev og et Københavnsbrev? Det vil sige, at det vil være nogle andre, der kommer til at stå med de virkelig økonomisk krævende ting.

Så har jeg et spørgsmål omkring sådan noget som forkyndelsesbreve, stævninger osv. til folk, som er digitalt fritaget. Der er en særlig sikkerhedsventil, der sikrer, at der skal udpeges en ansvarlig med befordringspligt, men gælder det f.eks. også ganske almindelige breve fra f.eks. jobcenteret eller tilsvarende, hvor der er mødepligt? Det kan få ret store konsekvenser for folk ikke at reagere på sådan nogle breve, som de så måske ikke har fået i tide. Der kan jeg forestille mig, at man er nødt til at give kommunerne et særligt ansvar med deraf følgende øgede udgifter i øvrigt for at sikre, at den slags udsendelser kommer til at ske. Så vidt jeg ved, er der ca. 300.000 personer i øjeblikket, der er fritaget for digitale løsninger, og hvis det er rigtigt, er det altså en pæn stor del af befolkningen.

Så optræder der pludselig en udefineret almindelig postvirksomhed, der ikke behøver at være landsdækkende, og det er den, der lægger op til, at der kan ske den her konkurrenceforvridning ved, at der er nogle, der skummer de lette og mindst omkostningskrævende opgaver.

Så er der det med den konkrete betjening i landdistrikterne. 50-metergrænsen bortfalder og erstattes af indkørsel fra offentlig vej eller privat fællesvej. Det kan altså sagtens være mere end 50 m, skal man vide. Så der kan opstå nogle store problemer med at skulle gå langt for at hente sit brev, men så sandelig i højere grad også for at aflevere et brev.

Så har vi det problem, at der er en stor procentdel – jeg ved ikke hvor stor, men det vil jeg gerne vide, og det skal jeg nok stille spørgsmål om – af befolkningen, som har ret til post til døren, og der skal kommunerne så oplyse og forklare, hvem der har ret til det, og hvordan det skal gøres. Der kunne jeg jo også forestille mig, at det vil betyde, at det vil være betydelig sværere at få det, fordi det kan komme til at betyde ekstra udgifter for kommunen.

Så kommer der til at påhvile Trafikstyrelsen en kæmpe kontrolopgave, og den skal så finansieres løbende med et gebyr, men det er jo ikke ret udfoldet. Det kommer det formentlig til at blive i bekendtgørelser, altså hvordan det gebyr bliver opkrævet, og hvor stort det kommer til at blive. Det eneste, der står, er, at der skal være en minimumsgrænse for, hvad man opkræver, for ellers kan det jo blive en kolossal bureaukratisk indsats.

Så er der den her risiko for, at der kører, som der gør med skraldeordninger i øjeblikket, store lastbiler op og ned ad de samme små veje og hen til de samme huse for at hente forskellig slags skrald og sådan noget. Det kommer også til at ske med posten, det er jeg sikker på, og det har selvfølgelig dermed en klimaskadelig effekt, når flere virksomheder kører på de samme veje.

Alt i alt vil jeg opsummerende sige: Det kan føre til, at der på den måde kommer en stor vækst i uligheden mellem store og små, mellem by og land og mellem de sårbare borgere og de digitalt indfødte. Jeg er vældig glad for, at ministeren skal holde øje med det, og det er så igen en lille formildende omstændighed. Men jeg tror, at vi kommer til at se ind i ret store problemer for ligheden her.

Vi er i Enhedslisten ikke med i aftalen, og vi kommer ikke til at stemme for lovforslaget.

Kl. 11:17

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører på talerstolen er hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for det. Postområdet har ændret sig markant over årene. Vi sender mange færre breve, men til gengæld sender vi flere pakker, og der er i forvejen rigtig mange operatører på markedet i Danmark. Jeg tror, jeg kunne opliste de første fem leverandører af pakker i Danmark, hvis jeg blev bedt om det. I vores øjne er det derfor helt nødvendigt, at vi tager det sidste skridt ved omstillingen af postområdet.

Når man læser høringssvarene, og når man hører nogle af ordførertalerne her, er der forståeligt en stor bekymring for, hvad det betyder, når vi ændrer noget så grundlæggende i vores samfund, og derfor er jeg også glad for, at vi i aftalen har skrevet ind, at vi skal følge udviklingen nøje. For vi har naturligvis alle sammen den holdning, at alle skal kunne sende og modtage post i hele landet. Det vil og skal fortsat være muligt med den nye postaftale. Det vil også stadig være muligt at modtage post til døren, hvis du er visiteret til det – det er en anden bekymring, der har været rejst, og som selvfølgelig skal føres videre her.

En anden ting, der har fyldt, har været sommerhusområder, hvor man skal opstille de her fælles postkasseanlæg. Der har vi jo så i aftalekredsen lyttet til bekymringerne og lyttet til kritikken og har undtaget sommerhusområder, der er udstykket før 1973, og dermed ligestiller vi alle sommerhusområder.

Så der bliver lyttet til bekymringerne. Jeg er nu personligt ikke så bekymret for området. Jeg ser i forvejen flere forskellige operatører køre rundt på vejene med pakker. Så det her er for os at se en naturlig omstilling af postvirksomheden i Danmark, og i Radikale Venstre bakker vi op om aftalen.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Jeg kan lige så godt sige det, som det er: I Dansk Folkeparti er vi lodret imod det her forslag. Det er godt nok det ringeste forslag, jeg har set på Transportministeriets område, siden jeg blev valgt til Folketinget. Og hvorfor nu det? Jo, for hvis vi går tilbage i historien, er det sådan, at allerede i 1522 forsøgte Christian II sig for første gang med postbefordring inden for riget. Det gik ikke så godt, men i 1624 var det Christian IV, der tog over og etablerede ni postruter i Danmark. Og siden 1865 har der været omdeling af post i hele Danmark. Med det her lovforslag er det altså slut. En tradition, der tog sin begyndelse for over 500 år siden, er nu erstattet af et gravmæle, dog ikke med Dansk Folkepartis stemmer. Vi vil ikke være med til de forringelser, som postaftalen er udtryk for. Vi er lodret imod at fjerne befordringspligten. Der skal etableres udbud og efterfølgende indgåelse af kontrakt, for så vidt angår postbefordringen til mindre osamfund. Det siger noget om, hvor skrøbeligt et grundlag hele aftalen hviler på.

Hvad er det for en postbefordring, som borgere i landdistrikterne f.eks. vil få efter den 1. januar 2024? Det er, som om man har glemt, at vi har over 300.000 borgere, der er undtaget fra reglerne om digital post. Vi har en forpligtelse til at behandle disse ældre mennesker meget bedre, for hvem datasystemer jo er ukendt land. Og vi skal sørge for, at de får en fornuftig postbetjening. Det gør de altså ikke med den nye postlov. Danmark er jo et af de mest digitaliserede lande i verden, men vi må ikke glemme dem, der ikke er med på det digitale. Så vil det også medføre, at Post Danmarks priser får

tillagt moms. Det bliver altså dyrere at sende et brev, og det vil igen påvirke de mennesker, der er fritaget for digital post. Forholdene for de mennesker, der bor på landet, bliver derved forringet. Og så skal man endda opstille sin postkasse ved indkørslen til offentlig vej eller privat fællesvej, selv om der kan være rigtig langt til det hus, man bor i. Det kunne man måske endda godt tage, hvis det ikke var for alt det andet. Det er simpelt hen en urimelig negativ særbehandling af beboerne på landet.

Så er der også en masse ubekendte i regeringens forslag. Hvem skal udstede frimærker fremover? Vi er jo forpligtet til at gøre det i henhold til verdens postkonvention. Og her er svaret, at det må vi finde ud af hvordan skal ske i fremtiden. Sikke noget rod. Hvem skal håndtere forsendelser, der kommer til Danmark fra udlandet? Skal borgere, der modtager forsendelser fra udlandet, ud over den porto, de har betalt for forsendelserne, til at betale yderligere for at modtage forsendelserne? Der er rigtig mange ting i den her aftale, som er uklare.

Efter Dansk Folkepartis opfattelse har aftalepartierne simpelt hen taget et alt for hurtigt skridt ind i fremtiden og vanen tro efterladt borgere i landdistrikterne og ældre mennesker, der er undtaget fra den digitale post, på perronen. Det mener vi ikke at man kan være bekendt. Jeg håber, at partierne besinder sig, og sker det ikke, kan jeg love, at Dansk Folkeparti vil stemme imod, når vi når til tredjebehandlingen, men der er det jo som regel for sent. Det var ordene. Tak for det.

Kl. 11:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Da jeg ikke kan se nogen med spørgsmål, og da der heller ikke er andre ordførere til stede, der ikke har haft ordet, går vi videre til transportministeren. Værsgo.

Kl. 11:23

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for det, formand. Hold da op! Det var mange påstande, der blev skudt af her på meget kort tid, så jeg glæder mig til nogle gode drøftelser med de af jer, der har misforstået eller måske i virkeligheden ikke helt fået læst lovforslaget. Men skal vi ikke slutte med det?

Først og fremmest vil jeg godt takke det store flertal for den positive modtagelse af lovforslaget. Jeg er glad for, at vi med indgåelsen af den brede politiske aftale før sommerferien fik udstukket de kommende rammer for postsektoren. Det er en helt anden postsektor, vi har i dag, end vi havde for 10 eller 20 år siden. Dengang handlede det først og fremmest om breve. Nu handler det mest om pakker. Digitaliseringen har drevet meget af udviklingen. Ni ud af ti breve er forsvundet og erstattet af elektronisk kommunikation, og til gengæld blomstrer internethandelen og dermed også de mange pakker. Og så har den åbning af markedet, der har været drevet af EU's postdirektiver, også haft en stor effekt. I stedet for ét statsligt monopol, er der nu en række virksomheder på markedet i skarp konkurrence om kunderne.

Derfor er den hidtidige model med at udpege Post Danmark som befordringspligtig virksomhed også forældet. Det har den jo nok været i nogle år, og derfor har der også været taget flere tilløb til at ændre postloven, men uden at det er lykkedes helt at komme i mål. Men det er nu lykkedes, og med den brede politiske aftale og dette lovforslag er der tale om en nyskabelse.

I stedet for at udpege én befordringspligtig postvirksomhed ændrer vi nu med lovforslaget modellen, sådan at markedet fremover varetager postbetjeningen og staten alene regulerer de områder, hvor der er behov. Det kan ske ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelse eller udpegning. For selv om ni ud af ti breve er faldet bort, er der stadig behov for at kunne sende og modtage breve i hele landet. Der er stadig mange ikkedigitale borgere, som skal betjenes. Men netop fordi de store brevkunder som banker, forsikringselskaber,

kommuner, regioner m.v. har et behov for at kunne komme i kontakt med deres ikkedigitale kunder eller borgere, er det også forventningen, at der vil være et marked for disse posttjenester, som dækker alle borgere i hele Danmark. Det er klart, at det stiller større krav til, at staten følger op på, at markedet rent faktisk leverer postservicen. Med lovforslaget udvides tilsynet med postsektoren, og ministeren får mulighed for og pligt til at gribe ind, hvis markedet svigter.

Så har der været rejst en lang række spørgsmål i salen fra jer ordførere. Jeg tror, jeg først og fremmest bliver nødt til lige at understrege, at postloven må og skal være begrundet i postfaglige begrundelser, altså sådan at de ændringer, vi laver i postloven, er ændringer, der skal ske med postfaglige begrundelser og ikke hverken kærlighed til en enkelt virksomhed eller andre ønsker.

Flere har nævnt, at der kan blive en slagside i landdistrikterne. Og ja, det er ikke noget, der er en risiko for, det er jo noget, der er. Det er jo en anerkendelse af, at der er et A- og et B-hold i Danmark. Der er dele af Danmark, hvor vi ikke har tilfredsstillende postservice, og det er jo der, vi skal ligestille alle i Danmark. Og når der bliver talt om, at den løsning, der er lavet med øerne, kan ses som et udtryk for, at det er skrøbeligt, vil jeg derfor sige: Nej, det er et udtryk for, at det ikke fungerer i dag, hr. Alex Ahrendtsen. Det fungerer jo ikke tilfredsstillende ude på øerne. Dansk Folkeparti kan jo ikke mene alvorligt, at bor man på en ø, skal man nøjes med én leverandør, når man skal modtage en pakke eller et brev.

Derfor investerer vi nu med statslige midler i centrale anlæg, som kan sikre, at man selv på den mindste ø bliver ligestillet med fastlandet, hvor du, når du sidder og skal sende et brev eller modtage et brev eller sende en pakke eller modtage en pakke, har de samme muligheder som inde på fastlandet, fordi posten bliver befordret over, og hvor vi så udbyder én leverandør til at sende dem rundt. Alene det er jo en af de små klimagevinster, som SF og Enhedslisten måske også efterspørger, ligesom 50-metersreglen burde have været noget af det, man fremhæver som det positive for klimaet.

Kl. 11:29

Det ændrer ikke på, at det her jo er en ligestilling af landdistrikterne. Det svarer jo til, at vi vil holde fast i, at i landdistrikterne skal vi have TDC til at have monopol på telekommunikation, fordi vi skal være sikre på, at vi med et statsejet teleselskab sikrer, at hver en flække i landdistrikterne har ordentlig mobildækning og telefoni, og fordi vi ikke har tiltro til, at markedet kan løfte den opgave, hvilket betyder dårligere service for dem, der bor i landdistrikterne. Det skal vi naturligvis ikke acceptere.

Så har der været en bekymring for prisforskelle i landet. Det var jo dels løftet af SF og af Danmarksdemokraterne. I den forbindelse vil jeg gerne bede dem, der er i tvivl om, hvordan loven blev indrettet, om at kaste blikket ned på bordet foran sig, hvor der er runddelt et lovforslag, og på side 1 kan man så også se, hvordan vi har valgt at håndtere det i § 3. »Virksomheder med tilladelse til landsdækkende postbefordring skal udbyde et standardprodukt til ensartede priser til hele landet inden for de tjenester, de udbyder«. Jeg ved ikke, om det er en misforståelse så, eller om det er, fordi man ikke lige har fået det læst, men det står i hvert fald på side 1.

Så blev der spurgt: Hvad så med aflevering af breve, og hvad med mulighederne for at kunne aflevere sit brev i en postkasse osv.? Jamen min forventning er jo, at med markedskræfterne sker der det, som der sker i alle andre situationer, hvor markedskræfterne kommer til, at så kommer der en bedre service, og det vil sige, at fra at man i gamle dage skulle cykle rundt efter en postkasse, som vi jo bare må sige der kommer færre og færre af, vil markedskræfternes glæder jo sikre, at udbuddet bliver langt større. Så du tager dit brev med i lommen, når du skal ned at hente din mælk, og så afleverer du det ved købmanden eller i kiosken, eller hvor du gør det. Det er samme sted, som du i øvrigt også henter dit brev eller din pakke, eller hvad ved jeg. Det vil sige, at udbuddet bliver større.

Så kan jeg jo se, hvad der sker, når markedet bliver sluppet fri. Jeg kan i hvert fald konstatere, at der er en brevløseleverandør, som har annonceret, at på grund af det, man kan se med liberalisering af postloven, agter de at lancere et nyt brevprodukt, som gør, at ligesom man kan købe et frimærke i dag og putte det på brevet og sende det, kan man købe en slags frimærke, som man kan sætte foran sin dør på en sten, hvis du er gangbesværet, eller hvad ved jeg, lige meget hvor du bor i landet, og så for en eller anden pris, 15 kr., eller hvad ved jeg, så kommer de og henter det for dig. Lige pludselig ser vi, at allerede nu med de tiltag, vi har taget, blomstrer virkelysten, og så kommer der lige pludselig et marked og dermed også et større produktudvalg.

Hr. Alex Ahrendtsen var også bekymret for, hvad der skulle ske med vores frimærke. Til hr. Alex Ahrendtsen vil jeg sige, at din frimærkesamling jo bliver udvidet nu. Du skal jo glæde dig over det her. Der er mange flere slags frimærker, så du kan bytte mange flere. Men jeg har også hørt, at leverandører nu begynder at ville lave deres egne frimærker, måske bliver nogle af dem lidt mere smarte, end de er i dag, med en QR-kode på eller andet. Og ved du, hvad jeg ikke vil? Jeg vil ikke blande mig i, hvad de gør, for jeg er fuldstændig ligeglad. Når vi slipper markedskræfterne fri, er jeg bare optaget af, at de har de frie muligheder til at kunne skrive en kode på i stedet for at sætte et frimærke på, ligesom PostNord i øvrigt allerede har gjort det. Eller de kan lave et tilbud om, at du skal taste noget ind på en hjemmeside. Der kommer garanteret en masse løsninger, hvor du så bare kan skrive en kode, aflevere det, og så bliver det sendt automatisk. Uanset hvad er der fortsat frimærker, det garanterer jeg, hr. Alex Ahrendtsen, og din frimærkesamling bliver udvidet.

Din internationale post bliver også håndteret, og det står også i loven. Naturligvis bliver den internationale post håndteret. Og der er nogen, som i hvert fald skal have frimærker, og det er dem, der varetager den internationale post. Der skal være et frimærke på, og der skal stå »Danmark« på frimærket. Bedre kan det jo ikke blive, for vi har naturligvis holdt fast i det, måske mest af alt med den begrundelse, at det også står i den internationale postlovgivning.

Kl. 11:33

Så til det her med forringelser, som man tilsyneladende har opfundet måske lidt som en undskyldning for at trække sig fra aftalen; jeg kan i hvert fald ikke se, at de meget, meget kritiske partier, har været kritiske i forhandlingsforløbet. Jeg synes faktisk, at alle partier har været utrolig konstruktive, indtil vi stod ved målstregen og så skulle se på, om det her er noget, som vi tør. Det var så ikke alle, der turde det. Men det har jeg også respekt for. Men jeg synes, det er lidt søgt, at man opfinder direkte usande forklaringer på, hvorfor man ikke er en del af lovforslaget.

Enhedslisten er bekymret for de store brevforsendelser, for bliver der nu givet lov til at sende brevene billigere – den store kapitalisme, som har mange breve, der skal sendes ud? Og ja, det gør der – ligesom i dag. Så hvis Enhedslistens ordfører går ind på PostNords hjemmeside, kan ordføreren se præcis, hvad hun kan få af rabatter, hvis ordføreren skal sende over 10.000, 5.000 eller 1.000 breve, eller hvad ved jeg; jeg ved ikke præcis, hvad rabatten er for hvilke brevængder, men der er i hvert fald mængderabat, og selvfølgelig er der det. Det er da en naturlig ting, at der er det. Så ja, det vil der formentlig også være fremadrettet, for ellers virker markedskræfterne i hvert fald ikke. Naturligvis er der forskel på, om du skal sende 1 enhed eller 1.000 enheder.

Så har SF konstateret, at der var mange hørings svar, som kredse omkring klimaudfordringen, og der må jeg så bare sige, at der er nogle hørings svar, der ikke er kommet mig i hænde, for jeg har kun konstateret to hørings svar, som nævner klimaet, nemlig et fra HK og et fra PostNord. De nævner ikke nødvendigvis klimaet med så stor bekymring i forbindelse med det her, men bare, at hvis man

som en mulighed vil stille krav i forbindelse med klimaet, burde man skrive det ind i loven. Det er sådan set også muligt, men vi stiller ikke krav i forbindelse med klimaet i det her, og det ville også være forkert at gøre det. For tænk sig, hvis man nu skal ind at åbne alle mulige delaftaler for at håndtere klimaspørgsmål. Det ville da være helt kuk, og derfor skal vi selvfølgelig ikke have særlige klimakrav til en postbil frem for almindelige biler. Det ville være helt vildt, hvis vi skal til at åbne al lovgivning, hver gang vi skal stille krav til køretøj, alt efter om vi kører med blomster eller breve, for så bliver det bureaukratisk og omstændeligt.

Men vi har jo skrevet noget af det ind, som vi agter at sætte i søen, og som jeg på ingen måde vil oversælge, men som jeg er spændt på hvad udbyttet bliver af, og det er det her bæredygtighedsforum, som skal være med til at idéformidle og idédele, hvad man kan gøre i forhold til bæredygtighed, have en dialog med styrelser og ministerier og dem, der er på markedet. Så må vi så se, hvad der kommer ud af det.

Jeg tror, at jeg har været igennem alle mine noter, bortset fra visiteret post, som man er bekymret for, selv om man ikke har nogen grund til det, for det står også i loven, at visiteret post fortsætter.

Så med disse bemærkninger vil jeg gerne takke for den positive behandling af forslaget, og jeg glæder mig til udvalgsbehandlingen af lovforslaget, og jeg er naturligvis rede til at svare på opfølgende spørgsmål både nu, men også i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:37

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til transportministeren for talen. Der er en kort bemærkning, og jeg vil gerne give ordet til fru Sofie Lippert fra SF. Værsgo.

Kl. 11:37

Sofie Lippert (SF):

Tak. Jeg beundrer ministerens tiltro til markedet. Men som jeg også sagde til Venstres ordfører, er det jo ikke noget nyt, at jeg og medlemmerne af Venstre måtte have forskellige niveauer af tiltro til det frie marked. Min mistro bunder i PostNords udtalelse om, hvad de vil fortsætte med efter den her lov, ligesom den også bunder i andre pakkevirksomheders ytringer om, at de ikke ønsker at tage del i brevmarkedet, med undtagelse af en enkelt virksomhed.

Det, som jeg dog ønsker at spørge ministeren om, er hele den her debat om markedssvigt. Vi er glade for, at der er indsat et sikkerhedsnet, men hvad et markedssvigt præcis indebærer, er jeg lidt nysgerrig på. Så jeg vil gerne høre ministeren, om det er et markedssvigt, hvis den frygt, der er beskrevet i nogle af hørings svarene, for, at der vil være forskellige priser for breve leveret i storbyer og andre steder, bliver til virkelighed. Er det et markedssvigt?

Kl. 11:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 11:38

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for det. Først og fremmest kan jeg berolige ordføreren, som er bekymret for, hvordan PostNord vil drive forretningen fremadrettet. For det skal ordføreren ikke være bekymret for med hensyn til postloven. For postloven må og skal ikke drive PostNords virksomhed, og det skal ordføreren heller ikke, og det vil være ulovligt, hvis ordføreren laver løsninger, der er målrettet en bestemt virksomhed, hvis der er konkurrence og et marked derfor. Vi kan jo bare tage pakkerne som det gode eksempel, hvor der er stor konkurrence, og vi kan se de bemærkninger, der er kommet i forhold til et ønske om at gå ind på det brevmarked, som PostNord i dag sidder med, og som faktisk er 90 pct. af markedet. Hvad bliver prisen så? Jeg ved det

ikke. Hvem kommer til at slås om det? Jeg ved det ikke. Hvad er den rigtige pris for et brev? Jeg ved det ikke, for vi har i dag bare givet statsstøtte og styret det alt for hårdt politisk, og det har jo været hele årsagen til, at der er blevet skåret en skive af kagen. Undskyld, jeg kigger på det forkerte ur, og jeg kan se, at tiden er ved at udløbe. Men jeg svarer på ordførerens andet spørgsmål i mit andet svar.

Kl. 11:39

Den fg. formand (Annette Lind):

Jeg vil gerne sige til transportministeren, at det faktisk er det samme ur, men at det bare løber den modsatte vej. Så der skal lidt teknik til.

Værsgo til fru Sofie Lippert.

Kl. 11:39

Sofie Lippert (SF):

Tak. Når jeg peger på PostNords ytringer, handler det jo ikke om, at jeg mener noget om, hvordan PostNord skal drive virksomhed, men det handler om, at argumentet i både høringsnotatet og igennem forhandlingerne i høj grad har været, at hvis noget er tilfældet i dag, vil det også være tilfældet på et frit marked. Og det føler jeg mig ikke sikker på, og det føler PostNord sig ikke sikker på. Men jeg kan jo spørge igen: Er det et markedssvigt, hvis priserne bliver forskellige på tværs af landet?

Kl. 11:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 11:40

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Det kommer jo an på, hvad for nogle priser vi snakker om. For i loven står der jo helt klart, hvilke priser der må være prisdifferencieret, og hvilke priser der ikke må. Hvis der sker noget, som er i strid med loven, så er det jo et problem, og så griber jeg som transportminister ind – vi har Trafikstyrelsen til at overvåge det. De laver kontrolbreve, som sikrer, at niveauet af servicen er højt nok.

Skal jeg så blande mig i, om din bror vil lave en brev- eller pakkevirksomhed, hvor man kører rundt på grønne cykler? Nej, selvfølgelig skal jeg ikke det. Vil han kunne lave det sådan, at det er landsdækkende? Altså, formentlig ikke, medmindre han vil cykle rundt med brevene i hele landet. Og den innovation og virkelyst skal vi jo heller ikke stå i vejen for. Så derfor er der den mulighed.

Kl. 11:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så vil jeg gerne give ordet til fru Jette Gottlieb fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:40

Jette Gottlieb (EL):

Jamen så vil jeg fortsætte, for hvis der nu sker sådan et svigt og det bliver konstateret og ministeren er klar over, at der er sket et svigt, hvad er så proceduren? Hvor lang tid kan der gå, mens det svigt fortsætter, inden der bliver grebet ind, og kan det komme til at betyde dagbøder eller andre former for compensation betalt af dem, som har begået svigtet?

Kl. 11:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 11:41

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Det er meget åbent bare at sige svigt. For så kan jeg selv forestille mig nogle forskellige scenarier, som jeg vil betragte som svigt, og så håbe på, at det er den slags svigt, som ordføreren tænker på. Men

altså, hvis der sker svigt, starter man jo med, at Trafikstyrelsen tager fat i virksomheden for at høre, hvad det er, der foregår: Er det en misforståelse, eller er det noget, man lige kan rette op på, eller hvad er det, der foregår?

Hvis vi så tager det vildeste scenarie, som jeg ikke kan forestille mig, men at der er dele af landet, hvor markedet pludselig stopper med at fungere, altså hvor man ikke får besøg af pakkebuddet, eller hvad ved jeg inden for postlovens virke, jamen så må jeg jo håndtere det som minister, og så må vi enten udpege nogle til at løse opgaven eller lave et udbud, eller hvad der skal til.

Men med loven har vi ligesom indrammet de allervanskeligste stillede områder af Danmark, som jo er vores småøer, som jeg ikke synes har fået en tilfredsstillende service. Derfor har vi nu sagt, at vi med statslige midler vil investere i at sikre en endnu bedre service, selv ude på de allermindste øer i Danmark. Det er en statslig forpligtelse, at de får det frie marked ligesom alle andre.

Kl. 11:42

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Jette Gottlieb, værsgo.

Kl. 11:42

Jette Gottlieb (EL):

Jeg er enig i, at øerne får en betjening og en behandling, som jeg synes lyder, som om den kan blive dækkende. Det kan jo også betyde, at der er visse tyndtbefolkede landdistrikter, der bliver betjent dårligere end øerne. Det vil jeg ikke udelukke. Det håber jeg heller ikke ministeren tør udelukke.

Men det, jeg spurgte om, var, hvad sanktionerne er over for den virksomhed, der udøver svigt. Det kan være bortkomst af et antal forsendelser. Der er selvfølgelig en svindmargen af en eller anden slags, men lad os så sige, at der forsvinder 10 pct. af forsendelserne. Det kan være forsinkelser, altså at der går for lang tid, inden de kommer frem, og sådan nogle ting. Vil der for den type svigt være en ansvarspådragelse, som betyder, at den pågældende forsendelsesvirksomhed skal betale et eller andet som compensation?

Kl. 11:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til ministeren.

Kl. 11:43

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Det synes jeg ikke vi skal lægge os hundrede procent fast på. Der kan være mange omstændigheder. Men ja, der er da også eksempler på, at der er postsække, der er forsvundet fra PostNords biler, men vi lukker da ikke virksomheden af den grund. Så må vi løse problemet. Jeg kan ikke forstå, at det skal være meget anderledes fremadrettet.

Så er der det her med den ensartede service. Hvis Danske Bank eller Region Midtjylland, eller hvad ved jeg, skal sende breve ud til alle deres kunder, så kommer de da ikke til at acceptere, at der kun bliver leveret 98 pct. af brevene. Så bliver man jo nødt til at komme ud i hele landet. Så jeg kan slet ikke se det scenarie, eller at Boozt, eller hvad vi ellers har af virksomheder, som skal levere pakker, lige pludselig siger: Vi behøver ikke levere dem alle sammen, bare tag nogle af dem.

Så jeg forstår simpelt hen bare helt grundlæggende ikke ordførerens bekymring.

Kl. 11:44

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til transportministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 44:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Bedre digital foreldreadgang til børns helbredsoplysninger, indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger samt etablering af et nævn for sundhedsapps).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 05.10.2023).

Kl. 11:44

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Forhandlingen er hermed åbnet. Første ordfører er Socialdemokratiets ordfører. Værsgo, hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak til formanden. Så er vi i gang i denne folketingssamling, også på sundhedsområdet. Der er annonceret rigtig mange ting på sundhedsområdet, og det forstår man jo godt, når man ser på væsentligheden af det område.

Vi skal først behandle lovforslag L 44, som handler om at give forældre digital adgang til helbredsoplysninger om deres børn under 15 år. Det er en udmøntning af den meget brede politiske aftale, som lå i forbindelse med sundhedsaftalen fra maj 2022. Der er ikke nogen tvivl om, at det vil gøre det både nemmere og bedre for både børn og forældre, når man fremover bare kan klikke nogle få gange for at få adgang til sundhedsoplysningerne frem for at skulle anmode om aktindsigt. Det hilser vi naturligvis meget velkommen fra socialdemokratisk side. Jeg noterer mig også, at der i høringssvarene er bred opbakning til at give forældrene adgang.

Den anden side af sagen er jo, at det også i den grad kan være med til at aflaste medarbejderne, og der er vitterlig her tale om en betydelig afbureaukratisering, når man fremover skal behandle færre anmodninger om aktindsigt. Det vil frigøre medarbejdere i sundhedsvæsenet, og alle vi, der arbejder med sundhedsvæsenet, ved, at vi nok ikke kan gøre ret meget bedre for sundhedsvæsenet i øjeblikket end lige nøjagtig at satse på at forenkle ting.

Vi skal også sikre os i det her lovforslag, at når det drejer sig om børns helbredsoplysninger, skal vi hele tiden have øje for barnets tarv, og i langt de fleste tilfælde vil det jo være i barnets tarv, at forældrene får adgang til sundhedsoplysninger. Men vi har desværre også eksempler, hvor det ikke vil være i barnets tarv. Derfor er det meget vigtigt, at vi får sat nogle meget klare rammer for, hvornår forældrene ikke skal have adgang. Lovforslaget her lægger op til, at det skal være muligt med både en automatisk og en manuel frasortering af oplysninger. Som en række af organisationerne i høringssvarene har gjort opmærksom på, er det virkelig vigtigt, hvordan reglerne for frasortering konkret bliver udformet, og derfor er jeg rigtig glad for, at der lægges op til, at der også er flere organisationer, der bliver inddraget i det videre arbejde omkring frasortering, og hvordan det skal beskrives i bekendtgørelsen.

Det andet element i lovforslaget her handler om indhentning og videregivelse af sundhedsoplysninger, og her er formålet simpelt

hen, at vi får tilpasset lovgivningen, så vi skaber tydelig hjemmel for det sundhedspersonale, der kan indhente fortrolige oplysninger i en vis række meget konkrete eksempler og tilfælde. Det handler grundlæggende om at få skabt den her klarhed for rammerne, så de sundhedspersoner, det drejer sig om, kan navigere inden for en rammesætning. Det kan eksempelvis være i forhold til den pligt, sundhedspersoner har, til at videregive fortrolige oplysninger, og det ved vi jo kan være og vil være meget følsomme emner. Derfor er det virkelig afgørende her, at vi får rammesætningen og pligten til at indgive de her oplysninger sat i forhold til hinanden. Jeg tror på, som jeg kan tolke ud af høringssvarene, at man har fundet en virkelig god balance.

Det sidste element i det her lovforslag handler om, at der nu bliver skabt en mulighed for at oprette et nationalt nævn for sundhedsapps; at Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan nedsætte det her nævn. Vi ved jo alle sammen, hvor mange apps der er produceret og i vidt omfang bliver brugt. Se bare på vores egne mobiltelefoner. Det er apps, der kommer fra det offentlige, men det er også et spørgsmål om, at der er private firmaer, der tilbyder det.

Den nye teknologi er jo virkelig god på rigtig, rigtig mange måder. Den har gjort det meget lettere at kommunikere med sundhedspersoner, og vi bliver også løbende gjort meget klogere på vores egen sundhed, og det er jo mange gange ikke dårligt. Men teknologien har selvfølgelig også nogle faldgruber, og derfor er det virkelig vigtigt, at vi får lavet en faglig, klinisk kvalitetsmæssig vurdering af den, så man kan blive gjort opmærksom på, hvilke anbefalinger der ligger til apps, men også hvilke man måske skal lade være med at downloade. Det, der jo er implikationen her, er, at dårlige sundhedsapps kan være med til at skabe unødvendig bekymring hos den enkelte borger, men samtidig kan de virkelig også være med til at understøtte et spild af tid i vores sundhedsvæsen.

Så det drejer sig simpelt hen om at hjælpe borgerne til at navigere bedre og lettere. Derfor er det virkelig godt, synes vi i Socialdemokratiet, at vi får et nævn – at der kan oprettes et nævn, som der står i lovforslaget – et uafhængigt nævn, der kan vurdere forskellige sundhedsapps. Det tror vi på også vil være med til at skabe klarhed.

De tre elementer af lovforslaget er gode, og derfor støtter vi naturligvis op om det fra socialdemokratisk side.

Kl. 11:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører, vi skal sige velkommen til, er Venstres ordfører. Værsgo til hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Det her er et lovforslag, som vi synes er rigtig godt, og som vi synes det har været oppe over med i en del år, og derfor er vi fra Venstres side glade for, at der nu endelig bliver handlet på det. Der har, som både patienter og patientforeninger har påpeget i mange år, været en udfordring med, at det både har været for uensartet og for svært at få adgang til børns sundhedsoplysninger. Der har også været mange historier i pressen om, hvilke frustrationer det har givet. F.eks. har forældre til børn med meget alvorlige diagnoser skullet vente flere dage på at få svar på ansøgninger om aktindsigt for at få de oplysninger, de har brug for. Det er rigtig godt, at vi får gjort op med det.

Vi får også skabt nogle klarere retningslinjer for sundhedsprofessionelle, i forhold til hvornår man skal udlevere oplysninger, eller hvornår man f.eks. har mulighed for ikke at udlevere oplysninger; det gælder også i forhold til børn under 15 år, hvor den måde, det er foregået på rundtomkring i landet, i vores øjne også har været for

uensartet – det er rigtig godt. Vi får sat nogle klarere rammer for, hvilke oplysninger man skal give, og hvilke man skal tilbageholde.

Der bliver også løst en udfordring med udlevering af oplysninger til børn over 15 år, som er meget udfordrede – så udfordrede, at de har svært ved selv at give fuldmagt til forældrene om, at de gerne må tilgå deres sundhedsoplysninger. Det gælder ikke så mange mennesker, men det er ikke desto mindre meget vigtigt for de mennesker, der har været ramt af det her, at vi nu får løst den problemstilling. Så det er vi rigtig glade for i Venstre.

Vi er også glade for den anden del af lovforslaget, som handler om, at vi nu får taget et skridt mod at omfavne digitaliseringen endnu mere i vores sundhedsvæsen, i form af at vi nu får skabt en ramme, hvor vi kan håndtere de mange gode apps, der kommer, som handler om sundhed, i forhold til at de kan blive trukket ind i og blive en del af den sundhedsfaglige rådgivning, fordi vi nu får et navn, som forhåbentlig kan være med til at hjælpe vores sundhedsprofessionelle med at navigere i, hvad det er for nogle apps, der rent faktisk er sundhedsfagligt forsvarlige at bruge.

Så det tror vi er en rigtig god og tryk måde at omfavne de nye teknologiske muligheder i vores sundhedsvæsen på. Så det er vi også rigtig glade for. Vi glæder os også til at diskutere, hvordan det her navn skal finansieres, og hvordan vi skal få det til at fungere i virkeligheden i fremtiden.

Så med de ord vil jeg meddele, at vi selvfølgelig bakker fuldtone om det her forslag.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Den næste ordfører, vi skal sige velkommen til, er fru Monika Rubin fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Monika Rubin (M):

Mange tak. Forældre og andre forældremyndighedsindehavere har jo en vigtig rolle, når det gælder børns generelle trivsel og sundhed, og det tror jeg egentlig vi alle sammen herinde kan blive enige om. Med det her lovforslag giver vi dem nu nemmere mulighed for at tilgå vigtige helbredsoplysninger digitalt uden at skulle igennem besværlige processer som at søge aktindsigt. For Moderaterne at se er det en god lovændring og en nødvendig udvikling, der også afspejler vores ønske om at modernisere og skabe et mere effektivt sundhedsvæsen.

Jeg er selv mor til to små drenge og læge, og jeg ved derfor, at det her altså er en ændring, som forældrene har efterspurgt i årevis. Jeg er derfor overbevist om, at den her lovændring vil lette belastningen på de i forvejen pressede forældre til syge børn, ligesom det også vil lette arbejdsbyrden for de sundhedsansatte, der har skullet håndtere de her aktindsigter.

Når det så er sagt, er det desværre også en realitet, at selv om langt, langt de fleste forældre kun ønsker det absolut bedste for deres børn, så er der også børn, der skal beskyttes mod dem på grund af vold eller andre overgreb. Der vil derfor i nogle tilfælde skulle ske en filtrering af de oplysninger, som forældrene har adgang til. Jeg kan forstå, at der blandt interesseorganisationer er en bekymring for, at den frasortering vil medføre merarbejde for sundhedspersonalet. Men det er ikke en bekymring, vi deler i Moderaterne.

Det er for det første, fordi der jo vil blive frigivet tid fra håndteringen af de mange fuldstændig uproblematisk aktindsigter til f.eks. sådan nogle som os herinde. Og det er for det andet, fordi jeg er sikker på, at i en prekær situation eller ved mistanke om f.eks. vanrøgt, vil det straks være noget, der bliver skrevet ind i barnets

journal, og derfor også noget, der hurtigt bliver taget stilling til, altså om forældrene skal have adgang til de oplysninger eller ej.

Ligesom den førstnævnte lovændring kun udvides, indtil barnet fylder 15 år, er anden del af det her lovforslag også vigtigt. For det handler om samtidig at gøre det muligt for unge mellem 15 og 18 år at frabede sig indhentning af videregivelse af helbredsoplysninger. Det mener Moderaterne er særlig vigtigt at bakke op om, fordi man i princippet i de her år går fra at være barn til at være ung. Den dag man fylder 15 år, får man nemlig en række nye rettigheder her i Danmark. Som 15-årig kan man f.eks. straffes, hvis man begår en forbrydelse, man får digital post i e-Boks, og man kan tage kørekort til en lille knallert. 15 år er også den seksuelle lavalder, og hvis det står til regeringen, vil 15-årige piger også snart kunne få en abort her i Danmark uden nødvendigvis død og pine at skulle informere forældremyndighedsindehavere, og det bakker vi selvsagt op om i Moderaterne. Så når vi giver unge mennesker de her rettigheder, er vi altså også nødt til at give dem retten til privatliv og selvbestemmelse.

Hvad angår tredje del af lovforslaget vedrørende et nyt uafhængigt navn for sundhedsapps, bakker vi i Moderaterne også op om det. For se bare til Tyskland, hvor de på kort tid er rykket helt frem i bussen, hvad angår digitale løsninger på det her område. Altså, telefaksen, som vi jo for længst har sendt på pension her i Danmark, bruger de stadig væk i almen praksis, men samtidig har de altså gjort sig nogle gode erfaringer med apps på recept, som gør det muligt for patienterne at tage et større ansvar for egen behandling. Og efter min overbevisning er det altså bare et spørgsmål om tid, før vi også får apps på recept her i Danmark. Men vi skal sikre os, at de sundhedsapps, som vi som borgere og som patienter downloader og benytter os af, er af god kvalitet, og derfor er det altså godt med et uafhængigt navn til at undersøge det nærmere.

Alt i alt støtter Moderaterne selvfølgelig det her lovforslag. Tak.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er SF's ordfører. Værsgo, fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Mange tak. Det er jo lidt lovbehandling på speed, når man skal behandle ikke mindre end tre forskellige lovforslag i et, og det gør vi faktisk lige nu. Men jeg vil alligevel prøve at gøre det kort.

SF er med i sundhedsaftalen fra maj 2022, og derfor støtter vi også L 44. Det giver selvsagt god mening, at forældremyndighedsindehavere får let adgang til deres børns sundhedsoplysninger, ikke mindst i en tid, hvor sundhedsoplysningerne netop er blevet digitaliseret og enhver i øvrigt kan finde sine oplysninger på sundhed.dk. Det var faktisk en af de erfaringer, vi bl.a. gjorde os under corona, hvor forældre ikke havde adgang til de svar, som de fik på deres børns coronaprøver. Der lærte vi på den hårde måde, at det her er et problem, som man skal have løst. Derfor var jeg også glad for, at det var et element, som kom med i sundhedsaftalen fra maj 2022.

Jeg er også tilfreds med, at man med lovforslaget respekterer, at unge mennesker fra 15 år og op skal have ret til privatliv i forhold til videregivelse af deres oplysninger, og det synes jeg at man har rammet rigtig fint ind i det her lovforslag. I forhold til den anden del af forslaget synes jeg, at det er åbenlyst. Patienter skal kunne regne med, at sundhedsvæsenet behandler strengt fortrolige sundhedsoplysninger fortroligt, og jeg har været rigtig ked af at opleve flere eksempler hen over de seneste år, hvor det ikke har været tilfældet. Det skal vi kunne være i stand til.

Jeg har selv arbejdet med lige præcis det her spørgsmål igennem en del år, og det er nyt for personalet, at alting er gjort elektronisk. Det var anderledes i gamle dage, hvor man skulle hente en papirjournal for at finde ud af, hvad det var for en patient, man var i gang med at behandle. Men i takt med at vores oplysninger er blevet digitale, er der også blevet lettere tilgang til dem. Det kan man heldigvis skærme patienterne imod, altså at man misbruger data på den måde eller videregiver oplysninger, som er fortrolige. Det synes jeg er et vigtigt element i det her lovforslag.

Angående den sidste del må man bare sige, at jo flere platforme, der deler sundhedsdata, jo større risiko er der altså også for, at data ender i de forkerte lommer. Derfor synes jeg, det er godt, at det er et opmærksomhedspunkt i lovforslaget og også et opmærksomhedspunkt, som er drøftet med Danske Regioner og med Kommunernes Landsforening i forhold til at blive enige om at få verificeret nogle af de her platforme, som er tilgængelige i dag. For det er ret vigtigt, at patienter kan regne med og have tillid til de oplysninger, som de får via diverse apps.

Derfor vil jeg blot afslutte og gentage, at SF stemmer ja til forslaget ved tredjebehandlingen, og jeg skal samtidig hilse fra mine kolleger fra henholdsvis Alternativet og Enhedslisten og sige, at det gør de også. Tak for ordet.

KI. 12:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Kirsten Normann Andersen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det Danmarksdemokraternes tur. Værsgo til fru Marlene Harpsøe.

KI. 12:00

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DD):

Der er allerede blevet sagt rigtig mange fine ting om lovforslaget her. Jeg skal fri jer for at gentage alt det, som tidligere ordførere har sagt. Men jeg vil gerne supplere med Danmarksdemokraternes sådan helt overordnede holdning til emnet, bl.a. i forhold til at der skal være mindre bureaukrati og mindre bøvl i den offentlige sektor, også inden for omsorgs- og sundhedsområdet. Nu er jeg selv uddannet sygeplejerske, og noget af det, som jeg også ved fra praksis, er, at der simpelt hen ikke er noget mere irriterende end unødvendig dokumentation, bureaukrati og den slags i sundhedsvæsenet. Så derfor er det rigtig, rigtig vigtigt, at man kommer noget af alt det her bøvl og bureaukrati til livs for bl.a. at få frigjort ressourcer og tid til kerneopgaver.

Vi skal se borgeren før systemet, og derfor er vi også i Danmarksdemokraterne tilhængere af en lang række af de ting, der bliver indført med det her lovforslag. Noget af det, vi også ser frem til, er jo, at ældreministeren snarest muligt indkalder til nogle forhandlinger, fordi vi også på ældreområdet har en hel del bureaukrati og bøvl, som vi gerne skulle have nedbragt mængden af.

Helt overordnet set stemmer vi i Danmarksdemokraterne for forslaget, fordi det jo er tidskrævende for både personale og forældre, at adgangen til journaloplysninger om børn i dag sker med håndtering og besvarelse af ansøgninger om aktindsigt i børns oplysninger m.v. Det er simpelt hen for bøvlet.

I forhold til spørgsmålet omkring digitale platforme er det helt centralt for Danmarksdemokraterne, at man kigger på hele det digitale område, også i forhold til tilgængelighed, fordi det ikke er os alle, som synes, at det her med at gå ind på en computer eller tilgå vores sundhedsvæsen via en app er særlig nemt. Der er faktisk rigtig mange, der har svært ved det digitale. Nu er der rigtig mange, der f.eks. bruger sundhed.dk. Jeg ved godt, at det ikke er en app, men det er alligevel en rigtig god digital platform, som mange benytter sig af. Hvis man nu er en rigtig dårlig læser – og det er der desværre rigtig mange der er – så er det jo rigtig svært at bruge sådan noget

som sundhed.dk i forhold til at gå ind og kigge, for det med at få læst teksten op kan man ikke i dag.

Det er bare min bøn herfra som danmarksdemokrat, at vi prøver at kigge på hele digitaliseringsområdet i forhold til at skabe lighed for så mange danskere som muligt, fordi vi desværre har nogle danskere, som har nogle digitale udfordringer af den ene og den anden slags. De skal også have mulighed for både at kunne tilgå sundhedsoplysninger, men også at kunne orientere sig i forhold til nogle relevante sygdomstilstande, og hvad der ellers ligger tilgængeligt online fra os som myndigheders side.

Så vi stemmer for forslaget. Det er hermed det, jeg kan videreformidle.

KI. 12:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen, tak til fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne. Der er ingen korte bemærkninger. Så skal vi i rækken af ordførere til Liberal Alliance. Værsgo til fru Louise Brown.

KI. 12:04

(Ordfører)

Louise Brown (LA):

Tak for det. Det her lovforslag skal bl.a. sikre, at forældrene netop kan få lettere adgang til deres børns sundhedsoplysninger. Vi har nok alle sammen prøvet det der med at være til læge, og når man går derfra, bliver man i tvivl om, hvad det egentlig er, der er blevet sagt. Hvad har jeg fået at vide? Hvad var det for en operation, jeg skulle have? Hvad for noget medicin skulle jeg have? Og så kan vi jo altid gå ind i vores journal og se, når vi kommer hjem, hvad det egentlig er, der står. Den mulighed har man altså ikke på samme måde, hvis man har været til læge med sit barn. Derfor aftalte vi jo sammen med andre partier i sundhedsaftalen, at det skulle vi ændre på, og det er så det, det her lovforslag gerne vil.

Der er jo sundhedsoplysninger, der kan være nødvendige at holde skjult for forældrene. Det kan være en 14-årig dreng, der går til læge, fordi han bliver slået derhjemme. Det kan også være en 16-årig pige med stærkt religiøse forældre, som har brug for at tale om prævention. Derfor er det selvfølgelig også vigtigt, at der bliver taget hensyn til det i den her aftale. Det skal man kunne gøre i dyb fortrolighed, og det er vi glade for at der også bliver taget hensyn til.

De andre dele af lovforslaget bakker vi også op om, og ja, vi støtter lovforslaget i Liberal Alliance. Tak.

KI. 12:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det Det Konservative Folkepartis tur. Værsgo til hr. Per Larsen.

KI. 12:05

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand. Som flere andre har været inde på, er der tale om udmøntning af en del af den aftale om sundhedsreform, som vi lavede før valget i 2022, som jo omhandler forældremyndighedsindehaveres adgang til helbredsoplysninger om deres børn via f.eks. sundhed.dk, indtil barnet fylder 15 år. Det er jo sådan, at i dag er der en begrænsning, i forhold til at man kan se, hvilke aftaler ens børn har med sundhedsvæsenet, man kan se, hvilke vacciner de er blevet vaccineret med, man kan se, hvilke recepter de har, og så kan man se deres stamkort. Så kan man for resten også se, tror jeg, hvem der ellers har været inde og kigge i børnenes journal. Resten skal man søge aktindsigt i, og det er jo voldsomt bureaukratisk, det tager tid ude på hospitalerne, og det er selvfølgelig også besværligt for forældrene. Der er helt sikkert mulighed for at spare nogle ressourcer her,

når man giver forældrene adgang til at kunne kigge direkte. Så det er vi selvfølgelig rigtig, rigtig glade for.

Så er der også, som flere har omtalt, en passus om, at man som 15-17-årig har mulighed for at frabede sig indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger. Der er også en passus om det her med børn med svær kognitiv funktionsnedsættelse, og at forældremyndighedsindehaveren kan have adgang indtil det 18. år. Så er der nogle bemærkninger i forhold til høringsfasen, for der skal jo laves en bekendtgørelse. Der går jeg selvfølgelig ud fra, at man lytter til de ting, der er at bemærke, og også tager stilling til dem.

Det var jo en bred aftale. Jeg tror rent faktisk, der var elleve partier bag plus dem, som ikke var medlem af et parti, da vi indgik aftalen, så det er så bredt funderet, som det kan blive. Så er der også, som nogle har været inde på, udmøntning af den aftale, som regeringen har lavet med Danske Regioner og Kommunernes Landsforening i forhold til at lave en kvalitetssikring af de her sundhedsapps. Det er der bestemt behov for, for det kan hurtigt blive et broget marked, hvis det er sådan, at man ikke kan holde øje med kvaliteten. Så det er rigtig fint, og det er vi også glade for.

Så det korte af det lange er, at Konservative kommer til at støtte forslaget.

Kl. 12:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Per Larsen. Der ikke nogen korte bemærkninger. Og så har vi hørt fra Enhedslisten, og derfor går vi videre til Radikale Venstre. Værsgo til hr. Stinus Lindgreen.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Mange tak for det, formand. Som vi har hørt efterhånden et par gange, udmønter dette lovforslag dele af den sundhedsaftale, som en række partier indgik før valget tilbage i 2022. Den største del af lovforslaget her har at gøre med adgang til børns sundhedsoplysninger. Med lovforslaget gør vi det muligt for forældremyndighedsindehavere at få adgang til deres børns sundhedsoplysninger uden at skulle søge aktindsigt først, når det er i barnets bedste interesse. Det vil helt oplagt fjerne unødvendige barrierer i vores sundhedsvæsen, frigøre ressourcer og allervigtigst føre til en hurtigere og bedre behandling af vores børn.

Som andre ordførere har været inde på, er der selvfølgelig visse oplysninger, der kan være gode grunde til ikke at videregive, og derfor er det også vigtigt, som lovforslaget her beskriver, at man kan undtage visse oplysninger fra at blive delt med forældrene. Man ser også i hørings svarene, at der naturligvis er bred opbakning til dette lovforslag. Det er også vigtigt, at vi har denne 15-årsaldersgrænse, der er naturlig i vores sundhedssystem, i forhold til hvornår du f.eks. – forhåbentlig snart – kan få lov til at få en abort og andre ting.

Jeg vil også gerne fremhæve en anden del af lovforslaget her, nemlig den del, der handler om sundhedsapps. Som fru Marlene Harpsøe var inde på, er sundhedsapps jo ikke nødvendigvis noget, der skaber lighed i sundhedsvæsenet, og det er jeg fuldstændig enig i. Det er ikke løsningen på alle vores udfordringer, men det er naturligvis en fordel, hvor det bliver brugt fornuftigt. Men netop fordi der er så mange af dem i dag, og netop fordi man bruger sundhedsapps og sundhedsteknologier, som man gør i dag, er det vigtigt, at vi har en eller anden form for kontrol med, hvad de kan, og hvornår de er til gavn. Derfor håber jeg ikke bare, at det bliver en mulighed, men faktisk noget, ministeren har tænkt sig at nedsætte, altså dette nævn, som kan vurdere sundhedsapps i det offentlige. For det er fuldstændig afgørende, at vi som borgere har mulighed for at få objektive informationer om de sundhedsapps, der er tilgængelige, og hvorvidt de faktisk er til gavn eller ej. Det er vigtigt at få overblik over dette hurtigt voksende område.

I Radikale Venstre bakker vi op om lovforslaget.

Kl. 12:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Heller ikke her er der nogen korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til DF's ordfører. Værsgo til fru Mette Thiesen.

Kl. 12:10

(Ordfører)

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Jeg vil starte med at sige, at jeg faktisk var enig med Radikale Venstre om det sidste punkt i forhold til det her med de her sundhedsapps, og det er også en anerkendelse af, hvad tidligere ordførere har sagt, altså det her med, at det ikke er alle, der lige kan tilgå det. Og det er ret vigtigt, at vi får dannet os et overblik, sådan at sundhedsoplysninger er tilgængelige også for dem, der ikke nødvendigvis er så digitale.

I Dansk Folkeparti støtter vi sådan set også det her forslag. Det er jo også en udmøntning af en aftale, som vi alle sammen er med i. En af de ting, som jeg særlig vil fremhæve, og en af de ting, som jeg har været meget optaget af også tidligere, er det her med forældre til børn, som f.eks. har udviklingshandicap, og hvor der har været rigtig, rigtig store problemer med at kunne tilgå deres sundhedsoplysninger, hvor man har skullet ned omkring borgerservice, fordi barnet ikke havde et MitID og måske ikke kunne få et MitID osv. Så det er nogle af de problematikker, som vi ret konkret løser med det her lovforslag. Alene det gør, at jeg synes, at det er et rigtig, rigtig godt forslag.

Så er der nogle andre forskellige ting. Jeg synes sådan set personligt, og det gør vi også i Dansk Folkeparti, at det er ret fint, at man som udgangspunkt som forældre kan tilgå sine børns sundhedsoplysninger. Altså, når børn er under 18 år, er de forældrenes børn, de er ikke myndige.

Men samlet set er det her et fint forslag, i særdeleshed fordi man løser et ret stort problem for de forældre med børn med eksempelvis udviklingshandicap, som ikke tidligere har kunne tilgå deres børns helbredsoplysninger.

Så alt i alt støtter Dansk Folkeparti det her lovforslag.

Kl. 12:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Mette Thiesen. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger her. Så kan jeg ikke umiddelbart se flere ordførere i salen, så derfor skal vi byde indenrigs- og sundhedsministeren velkommen. Værsgo.

Kl. 12:12

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Tak for det, formand, og tak for talerne og bemærkningerne til lovforslaget fra ordførerne. Jeg tror næsten, jeg må sige, at der var fuld plade hele vejen rundt i forhold til opbakning fra samtlige af de tilstedeværende partier i Folketingssalen.

Det lovforslag, som vi behandler i dag, indeholder, som flere har været inde på, tre dele, som vel at mærke er uafhængige af hinanden. Den første del af lovforslaget handler om at give mulighed for bedre digital foreldreadgang til børns helbredsoplysninger, indtil barnet fylder 15 år, og det er en udmøntning af den sundhedsaftale, som vi indgik bredt i Folketinget sidste år. Det er både utidssvarende og besværligt for såvel forældre som sundhedspersoner, at adgangen til børns journaloplysninger i dag sker ved aktindsigtsanmodninger, og at prøvesvar eksempelvis i mange tilfælde skal oplyses over telefonen.

Med lovforslaget her ønsker regeringen at modernisere lovgivningen, så det fremover bliver muligt at benytte de teknologiske

muligheder, der er for at dele og vise helbredsoplysninger i dag, også for forældrene. Moderniseringen vil gøre det lettere for forældre hurtigt at få et overblik over barnets helbredsoplysninger, når de har brug for det, og vil dermed også klæde forældre bedre på til at varetage barnets interesser i kontakten og mødet med sundhedsvæsenet. Ordningen vil være for alle, men vil selvfølgelig få særlig stor betydning for familier med børn med længerevarende forløb og mange kontakter i sundhedsvæsenet. Ordningen vil samtidig betyde, at personalet kan spare noget tid og nogle ressourcer på behandling af aktindsigtsanmodninger – tid, som i den grad godt kan bruges på andre vigtige ting i sundhedsvæsenet.

Når det med lovforslaget bliver muligt at vise flere helbredsoplysninger til børnenes forældre, er det selvsagt afgørende, at der også bliver taget højde for, at der kan være situationer, hvor adgang til oplysningerne ikke er hensigtsmæssig af hensyn til barnet. Derfor vil ordningen også blive udmøntet i en bekendtgørelse, hvor det skal fastsættes, hvilke specifikke helbredsoplysninger om børn under 15 år der kan vises digitalt til forældremyndighedsindehavere, og hvilke der af afgørende hensyn til barnets tarv ikke kan.

For forældre til børn med en svær kognitiv funktionsnedsættelse lægges der med lovforslaget desuden op til, at der skal være mulighed for digital adgang til barnets helbredsoplysninger, indtil barnet fylder 18 år. Det skal lukke det hul, der er i dag i forhold til den digitale adgang, som forældre til denne gruppe i dag oplever, når barnet fylder 15 år, fordi barnet ikke selv er i stand til at give forælderen digital fuldmagt. Reglerne om bedre forældreadgang til børns helbredsoplysninger vil efterfølgende skulle implementeres teknisk.

Så er der lovforslagets anden del, hvor vi fra regeringens side ønsker at forenkle og sanere sundhedslovens almindelige regler om indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger, så de bliver nemmere at kunne navigere i og anvende. Som patient i det danske sundhedsvæsen har man naturligvis krav på, at ens personlige oplysninger bliver behandlet respektfuldt og fortroligt, og derfor er det selvfølgelig også fornuftigt med nogle tydelige rammer for, i hvilke konkrete situationer sundhedspersoner kan eller skal slå op i en patientjournal og videregive helbredsoplysninger til andre, og omvendt hvornår dette *ikke* kan ske. Ændringerne i lovforslagets anden del skal samtidig understøtte patientsikkerheden ved at styrke mulighederne for at føre kontrol med den sundhedsfaglige virksomhed på behandlingssteder.

Så er der lovforslagets tredje og sidste del, der vil gøre det muligt at etablere et nyt nævn, som skal komme med anbefalinger til kvalitetssikrede sundhedsapps. Behovet for et nævn udspringer af det store potentiale, som også mange ordførere har været inde på, i forhold til den hastige udvikling og brug af ny teknologi i det hele taget i befolkningen. Sundhedsapps giver nye muligheder i patientbehandlingen og mulighed for at forebygge livsstilssygdomme, der presser sundhedsvæsenet og koster samfundet dyrt. Dermed indeholder det, at vi laver et sundhedsappnævn, en mulighed for også bedre at kunne guide borgerne, guide patienterne og samtidig sikre, at de borgere, for hvem det kan være rigtig vanskeligt som borger eller sundhedspersonale at finde frem til de rette sundhedsapps af høj faglig kvalitet, kan gøre det. Med etablering af nævnet ønsker regeringen derfor at gøre det nemmere for borgerne og sundhedspersonalet at finde frem til de rette sundhedsapps, som kan bidrage til at øge sundheden og understøtte en bedre ressourceanvendelse i sundhedsvæsenet, og dermed skal lovforslaget også ses i forlængelse af den anbefaling, der kom fra Robusthedskommissionen her for ganske nylig, om at sikre nogle bedre rammer for implementering af nye arbejdskraftbesparende teknologier. Der tager vi et godt skridt i den rigtige retning med lovforslagets tredje del her.

Med de ord vil jeg takke for Folketingets opmærksomhed. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen.

KI. 12:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren for talen. Der er ingen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og sundhedsloven. (Transparens i lægemiddellagre, salg og udlevering af lægemidler under særlige omstændigheder og transport af patienter fra udlandet til sundhedsbehandling i Danmark som følge af internationale humanitære krisesituationer).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 05.10.2023).

KI. 12:18

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Så skal vi igen sige velkommen til Socialdemokratiets ordfører.

Værsgo, hr. Flemming Møller Mortensen.

KI. 12:18

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak, formand. Vi har endnu et lovforslag, som har tre elementer. Det drejer sig samlet set om, at vi vil gøre en række midlertidige ordninger permanente på baggrund af de erfaringer, vi har høstet de seneste år under de alvorlige kriser og konflikter, vi har haft. Det gælder både coronapandemien, men det drejer sig også om erfaringer, vi har høstet i forhold til krigen i Ukraine. Det har vist, at vi har kunnet omstille vores sundhedsvæsen med kort varsel. Det handler altså i høj grad om, at vi lærer af de kriser, vi har været igennem, og at vi med stor fordel kan gøre flere af de tiltag, vi har gennemført, permanente.

Det første element handler om at smidiggøre mulighederne for at udlevere og sælge medicin, som ikke har en markedsføringstilladelse eller ikke *er* markedsført i Danmark, så lægen ikke længere skal søge tilladelse i hvert enkelt tilfælde. I stedet kan Lægemiddelstyrelsen give tilladelse til salg og udlevering af de her lægemidler. Det kan f.eks. være relevant i de tilfælde, hvor der opstår en helt pludselig mangel på lægemidler, så man må skifte over til et andet lægemiddel, som endnu ikke har en markedsføringstilladelse i Danmark. Jeg synes, det er helt logisk, at vi tager skridtet og gør det permanent. Det vil spare tid, når den enkelte læge ikke længere skal søge myndighederne om tilladelse, og vi skal både sikre en hurtigere behandling af patienterne, men også en mere sikker behandling af patienterne. Det frigør naturligvis tid hos sundhedspersonalet.

Det andet element i lovforslaget drejer sig om transparens i lægemiddellagre. Det handler om, at Lægemiddelstyrelsen permanent skal kunne få oplysninger om beholdninger af kritiske lægemidler i Danmark. Det kan eksempelvis være ude på apotekerne. Det er igen et vigtigt tiltag for at sikre, at vi har nok lægemidler på hylderne,

så vi får bedre mulighed for at være på forkant med udviklingen og ikke pludselig bliver overrasket over, at man har forsyningsvanskeligheder i forhold til kritiske og nødvendige lægemidler. Så det er også et spørgsmål om at bakke det op.

Det tredje element handler om, at vi kan tilbyde transport af patienter fra udlandet til behandling i Danmark. Sådan en ordning har vi midlertidigt i forhold til krigen i Ukraine. Vi tilbyder, at ukrainere kan komme og få behandling i Danmark, som en del af den støtte, vi yder til Ukraine. Med forslaget lægges der op til at give indenrigs- og sundhedsministeren en permanent bemyndigelse til at kunne tilbyde transport af patienter og deres pårørende fra lande i en krisesituation til behandling i Danmark. Det er jo i virkeligheden en bemyndigelse, vi ikke ønsker skal bruges, men det er virkelig godt at få givet den her bemyndigelse. Vi mener fra socialdemokratisk side, at det er et spørgsmål om rettidig omhu, at vi gør den her ordning permanent, sådan at vi ikke pludselig i huj og hast skal til at handle politisk på tingene.

For nu at summere det op er det tre elementer, som vi fra socialdemokratisk side synes er virkelig fornuftige. Og det er for alle tre elementers vedkommende et spørgsmål om, at vi synes, at det er rettidig omhu, at vi gør de her bestemmelser permanente. Derfor støtter vi det her lovforslag fra socialdemokratisk side. Tak.

Kl. 12:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Flemming Møller Mortensen, som åbnede forhandlingen af lovforslag nr. L 46 med denne ordførertale. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er Venstres ordfører. Værsgo, hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 12:22

(Ordfører)

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for ordet. Store dele af verden står over for problemer med levering af lægemidler. Det er også en udfordring, vi har i Danmark, og det er en udfordring, der var endnu værre, da coronaepidemien ramte. En af grundene til, at det heldigvis ikke er gået så galt i Danmark, som det er i mange andre lande, hvor udfordringerne er langt større, er, at vi netop under corona fik indført nogle nye redskaber, der har været med til at sikre, at vi har haft et bedre overblik over lægemidlerne og også har kunnet udlevere medicin på en mere smidig måde i krisesituationer.

Desværre ser det ud til, at de her leveringsproblemer med medicin i verden kommer til at fortsætte. Vi må jo også indstille os på, at vi lever i en verden, hvor der kan komme nye kriser igen, og derfor er det jo helt oplagt, at vi får permanentgjort nogle af de heldigvis også gode løsninger, vi fandt under corona, og det er to af de redskaber her, som den forrige ordfører redegjorde så fint for. Det er rigtig godt.

Det er også vigtigt for mig at sige, at alle problemer og alle forsyningsudfordringer i forhold til lægemidler i Danmark ikke bliver løst med det her. Der er flere ting, vi skal arbejde med, og som vi skal blive ved med at kigge på. Vi kan ikke forhindre alle problemer i Danmark, for det er en global udfordring med forsyningskæderne for medicin i de her år, men det er rigtig godt, at vi tager et skridt her mod at få permanentgjort nogle af de gode ting, vi gjorde i Danmark, og som har stillet os et bedre sted i forhold til mange andre. Så det støtter vi fuldt op om.

Vi er også rigtig glade for, at vi nu får lavet en permanent hjemmel til det her med især at få hjulpet ukrainere, der kommer til skade. Det er desværre også en situation, som det er svært at se ende på, og som vi risikerer varer ved i lang tid endnu. Så derfor er det også rigtig godt, at vi får gjort det mere smidigt, at vi kan hjælpe på den måde fremadrettet.

Så igen vil jeg sige, at det er et godt lovforslag, som vi bakker fuldtone op om her fra Venstres side.

Kl. 12:24

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Venstres ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så skal vi igen sige velkommen til Moderaternes ordfører. Værsgo, fru Monika Rubin.

Kl. 12:24

(Ordfører)

Monika Rubin (M):

Mange tak. Den her gang vil jeg begynde med slutningen, altså med den sidste del af lovforslaget. For transport af patienter fra udlandet til sundhedsbehandling i Danmark er for mig at se aktuelt det mest vigtige at diskutere og det mest akutte at få indført. Det er det først og fremmest på grund af krigen i Ukraine. Ruslands invasion trækker desværre blodige spor efter sig, og Danmark har i den forbindelse hjulpet med at behandle ukrainere i det danske sundhedsvæsen, men for at kunne dette skal patienterne jo selv sagt kunne transporteres hertil. Og som om det ikke er forfærdeligt nok i sig selv at have krig så tæt på, har vi også her i weekenden set, hvordan den langvarige konflikt mellem Israel og Palæstina tog en frygtelig og ganske chokerende drejning med Hamas' umenneskelige angreb på Israel og gidseltagning af helt almindelige mennesker. Vi har nu krig i Israel. Vi ved endnu ikke, hvor lang tid der går, før situationen i Israel normaliserer sig, hvis man overhovedet kan kalde situationen dernede for normal. Der går formentlig lang tid, siger eksperterne, og de har desværre sikkert også ret.

Weekendens angreb er et billede på, hvor hurtigt det kan gå med eskalering af uroligheder og konflikter, og et eksempel på, hvor vigtigt det er, at vi har lovgivningen på plads her i Danmark. Det gælder i det her tilfælde, så vi kan hjælpe borgere til behandling i det danske sundhedsvæsen. Derfor er Moderaterne glade for forslaget om at give indenrigs- og sundhedsministeren permanent adgang til at beslutte, at Danmark kan tilbyde transport af patienter og deres nærmeste pårørende til og fra behandling i det danske sundhedsvæsen fra lande, som befinder sig i en humanitær krisetilstand. Jeg håber, at samtlige medlemmer herinde i Folketinget gør som Moderaterne og stemmer for forslaget, for vi mener, at det er både vores etiske pligt at bidrage med hjælp, men også vores internationale forpligtelse.

Så vil jeg gå til noget helt andet i det her lovforslag, for det er et sammensat lovforslag. Men det er også en alvorlig ting. For forsyningsvanskeligheder med medicin, som den første del af lovforslaget handler om, plejer vi heldigvis at være forskånet for her i Danmark, for det meste. Når lægen har udskrevet et præparat til en patient, går der sædvanligvis ikke mange minutter, før vedkommende kan gå hen på apoteket og helt uden problemer hente sin medicin. De seneste år har vi dog set eksempler på, hvordan vi er løbet ind i forsyningsvanskeligheder, og hvordan danskere forgæves er gået på apoteket efter medicin. Et af de seneste eksempler er bl.a. diabetesmedicinen Ozempic, der også virker vægtreducerende, og konsekvensen har været, at diabetespatienter ikke har kunnet få den medicin, der måske endda potentielt kan redde deres liv, og det er uholdbart. Ved at give Lægemiddelstyrelsen indblik i lagerbeholdningen af kritiske lægemidler hos apoteker og lægemiddelgrossister har vi en mulighed for at overvåge, hvordan de her lagre udvikler sig, og vurdere, om der er risiko for, at der bliver forsyningsvanskeligheder. Det her tiltag er afgørende for proaktivt at kunne håndtere potentielle kriser og forhåbentlig helt undgå, at det bliver til en krise, og det er afgørende for at undgå situationer, hvor vi står over for knaphed på lægemidler.

Når vi med det her lovforslag også vil tillade salg eller udlevering af lægemidler, der ikke har en forudgående markedsføringstilladelse eller -godkendelse, er det netop for at kunne reagere hurtigt i situationer, hvor de forskellige lægemidler er nødvendige for be-

handling af patienter i vores sundhedssystem. Nogle lægemidler er potentielt nogle, der kan redde liv.

Så altså, L 46, som det her lovforslag hedder, er et vigtigt skridt i den rigtige retning for at sikre forsyningssikkerheden af kritiske lægemidler i vores land og at bidrage i forbindelse med de humanitære kriser, der er rundtom i verden. Moderaterne støtter naturligvis hele lovforslaget. Tak.

Kl. 12:28

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det SF's tur. Værsgo til Kirsten Normann Andersen, der holder ordførertalen.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og tak for ordet. Jeg kan godt afsløre med det samme, at SF kommer til at stemme for L 46's to elementer. Det ene handler om transparens i lægemiddellagre og videresalg samt mulighed for transport af patienter fra udlandet, og det andet handler om – og det er netop en væsensforskel i forslaget – transport af patienter fra udlandet i forbindelse med humanitære krisesituationer. Men jeg vil heller ikke lægge skjul på, at jeg synes, at det er to meget forskellige forslag at lægge i det samme lovforslag, og jeg synes, det er en uskik. Men lad det nu være, for vi kommer til at stemme for forslaget samlet set alligevel.

I SF synes vi selvsagt, at det er utrolig vigtigt, at vi fortsat har overblik over forsyningssituationen på lægemiddelområdet, så vi måske kan undgå, at der er mangelsituationer på medicinområdet, men også gøre det lettere for Lægemiddelstyrelsen i særlige tilfælde at tillade salg eller udlevering af lægemidler, som ikke har en markedsføringstilladelse. På den måde får vi et sundhedssystem, der lettere kan handle hurtigt og proaktivt.

Jeg tillader mig alligevel at undre mig over, at ministeren ikke har et bud på en løsning på det enorme bureaukrati, som lige præcis den her ordning også medfører i forhold til enkelttilskud og udleveringstilladelse, hvilket både lægerne og apotekerne faktisk fremhæver.

Det her er jo ikke et nyt-nyt forslag. Det er jo en måde, som Lægemiddelstyrelsen har ageret på i et stykke tid, så det er en permanentgørelse af noget, vi har gjort længe. Derfor er jeg også lidt bekymret for, om det her forslag i virkeligheden er nok. Jeg havde måske drømt om et mere robust udspil, som mere generelt kunne forholde sig til, at medicin også er kritisk infrastruktur, som også skal beskyttes, uanset om det handler om jordskælv i Indien eller en i øvrigt alvorligt usikker verden med krig på flere kontinenter eller det handler om markedsvilkår, men måske kunne der være mere på vej. Det kunne være et spørgsmål, som der skulle svares lidt nærmere på i lovbehandlingen.

Når det er sagt, skal indenrigs- og sundhedsministeren selvfølgelig have en permanent mulighed for at beslutte, at Danmark kan tilbyde transport af patienter og deres nærmeste pårørende til og fra behandling i det danske sundhedsvæsen fra lande i krisesituationer. Jeg synes, det helt oplagt er det eneste rigtige svar, altså at det skal man selvfølgelig kunne.

SF stemmer ja til lovforslaget ved tredjebehandlingen. Jeg håber, vi kommer til at tale forsyningspligt i højere grad. Vi har, som den tidligere ordfører var inde på, jo netop oplevet en stor mangelsituation i forhold til medicin til diabetespatienter. Vi oplever det også i forhold til mindre grupper af patienter, hvor der er en mangelsituation i forhold til anden medicin, hvorfor de ikke kan få den rette behandling i tide. Det er et problem, som jeg synes har udviklet sig i mine 7 år i Folketinget, og som jeg egentlig synes at vi skylder os selv et grundigt svar på hvordan man kan blive bedre til at løse.

Men vi stemmer ja ved tredjebehandlingen, og jeg skulle hilse fra sundhedsordførerne fra Enhedslisten og Alternativet og sige, at det gør de også.

Kl. 12:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen og for hilsen fra Enhedslisten og Alternativet. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så skal vi igen sige velkommen til Danmarksdemokraternes ordfører. Værsgo, fru Marlene Harpsøe.

Kl. 12:32

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DD):

Tak for det. I Danmarksdemokraterne stemmer vi for forslaget, fordi det styrker transparensen i lægemiddelforsyningen til det danske marked med henblik på at understøtte forsyningssikkerheden, så vi bl.a. undgår situationer som dem, vi har set, hvor f.eks. mennesker med diabetes, der er afhængige af deres medicin, risikerer at stå i en vanskelig mangelsituation. Det kan også være patienter, der møder op på apoteket for at få at vide, at deres medicin er i restordre. I samme boldgade er det positivt, at det bliver lettere at tillade salg eller udlevering af et lægemiddel, der ikke er omfattet af en markedsføringstilladelse i Danmark, når det er sundhedsmæssigt forsvareligt og f.eks. kan afhjælpe de her mangelsituationer.

Samtidig mener vi i Danmarksdemokraterne, at det er positivt, at ministeren får adgang til at beslutte, at Danmark kan tilbyde transport til og fra behandling i det danske sygehusvæsen fra lande, der befinder sig i en humanitær krisesituation, eller som bliver ramt af naturkatastrofer eller krig, så vi fortsat kan bistå f.eks. Ukraine med sundhedsfaglig assistance, hvis der anmodes om det. Lovforslaget understøtter helt generelt ambitionen om et sundhedsvæsen med borgeren i centrum, og derfor kan vi i Danmarksdemokraterne støtte lovforslaget.

Kl. 12:33

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Marlene Harpsøe for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så er det LA's ordfører, vi skal sige velkommen til. Værsgo til fru Louise Brown.

Kl. 12:34

(Ordfører)

Louise Brown (LA):

Tak for det, formand. Det giver rigtig god mening at permanentgøre Lægemiddelstyrelsens nuværende mulighed for indblik i lagerbeholdningen af kritiske lægemidler. Oven i det synes jeg også det er glædeligt, at regeringen nu vil gøre det nemmere, om end det kun er i særlige situationer, at tage medicin i brug, som ellers ikke har markedsføringstilladelse endnu. Men problemet er dybere end det, og jeg mener også, der er behov for, at vi helt gentænker den her måde, hvorpå vi godkender ny medicin her i landet. Men det er en anden snak, som jeg håber at kunne tage med ministeren på et senere tidspunkt.

Den del, som omhandler transport af patienter fra andre lande til behandling i Danmark, bakker Liberal Alliance også op om. Desværre er der jo ikke udsigt til, at krigen i Ukraine stopper foreløbig, og derfor mener vi også, det er nødvendigt at lave en mere permanent løsning, så det gør det muligt også at tilbyde ukrainere transport til behandling her i Danmark.

Så vi bakker op om alle delene af lovforslaget.

Kl. 12:35

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger til LA's ordfører. Så er det Det Konservative Folkepartis tur. Værsgo til hr. Per Larsen.

Kl. 12:35

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne indlede med at sige, at Konservative selvfølgelig kommer til at stemme for det her forslag. Jeg troede rent faktisk, at der var hjemmel til, at man kunne hente borgere fra andre lande, som var kommet i en situation, hvor de havde behov for sygehusbehandling i Danmark, men det kan jeg så forstå ikke er tilfældet. Det bliver der så nu, altså en mulighed for, at indenrigs- og sundhedsministeren kan beslutte, at Danmark kan tilbyde transport af patienter og deres nære pårørende til og fra behandling i det danske sundhedsvæsen fra lande, der befinder sig i en humanitær krisesituation på grund af f.eks. større alvorlige ulykker, naturkatastrofer eller andre katastrofer eller krigshandlinger, når det pågældende land anmoder om det. Det er jo meget aktuelt, desværre, sådan som verden ser ud i øjeblikket, så det er jo helt på sin plads, at man får den permanente mulighed.

I forhold til medicindelen giver det selvfølgelig rigtig god mening, at man får et overblik over, hvad der er på lager i Danmark, for det er jo nogle kritiske situationer, som vi somme tider oplever. Som andre ordførere også har været inde på, er det her bare ét af værktøjerne i kassen, for det løser jo ikke problemet alene. Jeg tænker i hvert fald tit på, at vi måske også burde gøre os mere uafhængige af andre lande og måske også anmode om, at EU tager nogle skridt, i forhold til at vi har en større sikkerhed for forsyningen af lægemidler i hele EU. Noget af det, der måske også kunne være med til at løse en del af problemet, er, at man simpelt hen opbygger nogle større lagre af medicin, sådan at man har en længere tidshorisont i forhold til at være sikker på at have råderet over den medicin, der er behov for.

I forhold til den del, der handler om anvendelse af ikke markedsførte lægemidler, kan jeg se, at der i bemærkningerne står noget om, at der ikke pr. automatik er tilskud til den del, så det skal man selvfølgelig have kigget på, sådan at det ikke går ud over patienterne. Jeg kan også se i høringssvarene, at lægerne gerne vil have en løsning, hvor de får mulighed for i det fælles medicinkortregister at se, hvordan det ser ud. Det er klart, at det er meget bureaukratisk, hvis det er sådan, at lægen udskriver en recept til en patient på et præparat, som så ikke er på lager nogen steder, for så skal patienten jo typisk til lægen igen og have en ny recept på et andet præparat. Der er noget bureaukrati omkring det, som er u hensigtsmæssigt.

Så er der også et spørgsmål om, at der, når nogle leverandører løber tør for et præparat, gerne skulle være et overblik over, hvor hurtigt de så kan levere igen.

Samlet set kommer vi, som jeg indledte med at sige, til at stemme for det her forslag. Tak.

Kl. 12:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Per Larsen for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det Radikale Venstres ordfører. Værsgo, hr. Stinus Lindgreen.

Kl. 12:38

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Mange tak, formand. Med lovforslaget her ønsker vi at permanentgøre en række gældende muligheder, som vi igennem de seneste

år har indført midlertidigt, men nu er det blevet oplagt, at de har en værdi i sig selv, og derfor er det fornuftigt at gøre ordningerne permanente.

For det første skal det være muligt for Lægemiddelstyrelsen i særlige tilfælde at tillade salg og udlevering af lægemidler, der enten ikke har en markedsføringstilladelse i Danmark, eller som bare ikke markedsføres i Danmark, uden at der foreligger en forudgående ansøgning fra en sundhedsperson. I lovforslaget og i bemærkningerne kan man se, at denne del kan være med til at nedbringe sagsbehandlingstiderne og de pukler, der kan opstå hos Lægemiddelstyrelsen, hvis der skal ligge en selvstændig anmodning, særlig hvis der er tale om lægemidler, som skal anvendes bredt i befolkningen, hvilket vi jo har erfaring med, når man kigger tilbage på de seneste par år. Så den del er ganske fornuftig.

Den anden del handler om at gøre det muligt for Lægemiddelstyrelsen at overvåge lagerbeholdningen af kritiske lægemidler hos bl.a. landets apoteker og lægemiddelgrossister. Det er nødvendigt for at kunne overvåge udviklingen i lagerbeholdningen og vurdere risikoen for eventuelle mangelsituationer, og således er det muligt proaktivt at sikre de nødvendige lægemidler, så vi undgår en mangelsituation i den danske befolkning. I høringssvarene vedrørende denne del er jeg blevet opmærksom på et aspekt, som man bør have for øje for netop at sikre den bedst mulige forsyningssikkerhed i Danmark, og det vil jeg høre om ministeren også har øje på. Det drejer sig om, at oplysninger om lagerbeholdningen af bestemte lægemidler også skal være tilgængelige for de relevante lægemiddelleverandører. Det vil betyde, at de enkelte virksomheder langt bedre kan få et billede af lagerstatus over deres egne lægemidler og sikre den bedst mulige forsyning til det danske marked, og det håber vi at ministeren vil se lidt nærmere på. Men den anden del er også noget, vi bakker op om i Radikale Venstre.

Det tredje element handler om også fremadrettet at sikre muligheden for at transportere patienter og deres nærmeste pårørende til behandling i Danmark, hvis de er i et land, der er ramt af en krise – det være sig krig, naturkatastrofer eller andre alvorlige ulykker, og det bakker vi naturligvis også op om. Tak for ordet.

Kl. 12:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det DF's ordfører. Værsgo til fru Mette Thiesen.

Kl. 12:40

(Ordfører)

Mette Thiesen (DF):

Det her lovforslag er jo en blanding, hvor man har blandet to, synes jeg, meget mærkelige ingredienser, altså en ting omkring medicin og så en anden ting omkring transport af syge. Jeg er jo sådan set enig med fru Kirsten Normann Andersen, som tidligere sagde, at det var lidt af en uskik, at man blandede de her ting sammen i det her lovforslag, men lad nu det ligge.

Den første del omkring medicin bakker vi fra Dansk Folkepartis side selvfølgelig op om, fordi det giver rigtig god mening, men vi vil også rigtig gerne gå langt længere. Jeg har faktisk stillet en del spørgsmål i forhold til Medicinrådets praksis, og jeg vil gerne have en evaluering af deres praksis. For vi kan jo se, at vi i Danmark er langt mere restriktive i forhold til medicinpræparater, end de er i mange af de andre lande, som vi normalt sammenligner os med, eksempelvis Tyskland. Så det var også mere til Liberal Alliances ordfører: Jeg har allerede stillet nogle spørgsmål, og lad os endelig fortsætte det gode samarbejde, også på det her område.

Vi er i Dansk Folkeparti også meget optagede af, at det også kan blive nemmere for lægerne at se det, hvis der eksempelvis er nogle lægemidler, som er i restordre, sådan at man ikke udskriver et præparat, som patienten ikke kan få, og som vedkommende så må

tilbage til lægen for at få. For det er meget, meget bøvet, og når vi sammenligner os med de andre lande, som vi normalt sammenligner os med, ser det også ud, som om vi i Danmark er langt mere restriktive, og det er bestemt ikke noget, der kommer patienterne til gavn. Så det skal vi simpelt hen have lavet om på. Det kæmper vi i hvert fald for i Dansk Folkeparti.

Den anden del af forslaget er det her med at indføre en permanent adgang til at tilbyde transport af patienter fra udlandet. Der hersker jo ingen tvivl om, at vi i Dansk Folkeparti støtter Ukraine, men når det er sådan en lidt løs formulering, kan jeg da godt blive lidt bekymret over, at man også åbner op for alle mulige andre lande. »Humanitære katastrofer« er jo en betegnelse, som mange, især på venstrefløj, sætter på rigtig mange ting, der sker ude i den store verden. Så vi har i hvert fald en del spørgsmål i udvalgsbehandlingen i forhold til den del, og det kan også være, at det ender med, at vi beder om at få lovforslaget delt op af samme årsag. Men medicindelen bakker vi selvfølgelig op om, og vi ønsker at gå langt længere end det, der er lagt op til i det her lovforslag. Tak.

Kl. 12:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ingen korte bemærkninger, og da der umiddelbart ikke er flere ordførere i salen, der ønsker ordet, skal vi byde velkommen til indenrigs- og sundhedsministeren igen. Værsgo.

Kl. 12:43

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Tak. Endnu en gang tak til ordførerne. Det er dejligt at konstatere, at vi nu har førstebehandlet endnu et lovforslag fra regeringen, som samtlige af Folketingets partier kan bakke op om. Det vil vi gerne kvittere for, om end jeg også bemærkede, at der var nogle ordførere, som påpegede, at de syntes, det var en uskik, at der var to forskellige emner i et lovforslag, og det mener jeg jo godt man principielt altid kan diskutere hensigtsmæssigheden af. Omvendt synes jeg også, at Folketinget bør have en interesse i, at lovforslagene har en sådan tyngde i sig selv, at vi også kan forsvare og forklare, at alting ikke bliver delt op. Men hvis man gerne vil have endnu flere lovforslag fra regeringen, er det selvfølgelig et nyt synspunkt. Men jeg synes også, at der i forhold til de ting, der kan slås sammen, og som jeg ikke er i tvivl om at ordførerne også godt kan finde ud af at skille ad fra hinanden, kan være et behov for at samle en række elementer.

Formålet med lovforslaget her er jo at permanentgøre en række midlertidige beredskabsinitiativer, der er etableret som følge af krisesituationer, og som det vurderes hensigtsmæssige at opretholde også uden for en krisesituation. Under covid-19 har Lægemiddelstyrelsen haft gode erfaringer med et it-værktøj, som har givet styrelsen indblik i lagerbeholdningen af kritiske lægemidler. Indblikket har givet styrelsen mulighed for at kunne vurdere, om der er risiko for medicinmangel, og det er også blevet brugt til at undgå mangel på kritiske lægemidler samt at håndtere konsekvenserne af opstået mangel. Indblikket har hjemmel i det statslige lægemiddelberedskab, som er midlertidigt aktiveret.

Vi oplever imidlertid stadig forsyningsvanskeligheder med lægemidler, hvilket set med regeringens øjne øger behovet for en mere permanent løsning, som giver et bedre overblik over forsyningssituationen. Der er jo i øjeblikket generelt stigende udfordringer med forsyningen af lægemidler i store dele af verden, og regeringen er fuldt ud opmærksom på at sikre, at der er tilstrækkelig med medicin i Danmark. Med lovforslaget foreslås det derfor også, at Lægemiddelstyrelsen får permanent indblik i lagerbeholdningen af kritiske lægemidler hos bl.a. apoteker og lægemiddelgrossister. Formålet med forslaget er at skabe en permanent transparens i lagerbeholdninger på det danske marked med henblik på at kunne understøtte forsyningssikkerheden af kritiske lægemidler.

Herudover foreslås det med lovforslaget, at Lægemiddelstyrelsen får mulighed for at tillade brug af lægemidler, som ikke har en markedsføringstilladelse, eller som ikke markedsføres i Danmark, uden at det kræver en ansøgning fra en sundhedsperson. Med lovforslaget permanentgøres Lægemiddelstyrelsens nuværende mulighed for at udstede sådanne tilladelser, som i dag også har hjemmel i det statslige lægemiddelberedskab. Formålet er at give et mere administrativt smidigt redskab til brug for ikke markedsførte lægemidler i situationer, hvor et lægemiddel efter sundhedsmyndighedernes retningslinjer skal bruges til behandling, men hvor lægemidlet ikke markedsføres i Danmark, eller ved konstatering af forsyningsvanskeligheder af specifikke lægemidler.

Så indeholder lovforslaget også en mulighed for at etablere en permanent adgang til, at den til enhver tid siddende indenrigs- og sundhedsminister kan beslutte, at Danmark kan tilbyde transport af patienter til og fra behandling i Danmark fra lande, der befinder sig i en humanitær krisesituation. Den konservative ordfører, hr. Per Larsen, nævnte i sin tale, at han var en smule overrasket over, at der ikke allerede var den her hjemmel. Det er der, men det er jo forstået på den måde, at det er midlertidigt i form af et aktstykke, hvor der er en midlertidig materiel og bevillingsmæssig hjemmel til at kunne tilbyde transportløsninger ud og hjem til patienter, der har brug for sygehusbehandling som følge af krigen i Ukraine. Den midlertidige hjemmel udløber her ved årets udgang, og det er derfor, vi fra regeringens side mener, at der er behov for at få tilvejebragt en mere permanent materiel hjemmel til fortsat at kunne løse opgaver med transport af patienter fra Ukraine og også fra andre lande, hvor der måtte opstå en humanitær krisesituation.

Konkret vil finansieringen af tilbuddene om transport skulle findes i forbindelse med hver ny krise, og dermed er forslaget jo heller ikke i sig selv økonomisk forpligtende. Det burde dermed også bero på ordføreren fra Dansk Folkeparti, der dog ikke er her i salen nu, men som var bekymret for, om det her nu bare var en glidebane, så man kunne gøre alle mulige ting. Nej, det vil kræve en konkret finansiering i hvert enkelt tilfælde, eksempelvis ved et aktstykke til finansloven.

Så får vi med lovforslaget endelig også vedtaget et par lovtekniske ændringer i lægemiddeloven, som jeg for en god ordens skyld også skal nævne, med henblik på at kunne sikre den fornødne tilpasning af national ret som følge af den nye veterinærforordning, som trådte i kraft i januar 2022. Jeg håber selvfølgelig, at lovforslaget får en god udvalgsbehandling, men jeg vil endnu en gang kvittere og sige tak til Folketingets partier for opbakningen til lovforslaget.

Kl. 12:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren. Der er en kort bemærkning. Jeg vil gerne give ordet til fru Kirsten Normann Andersen fra SF. Værsgo.

Kl. 12:49

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Som sagt synes vi jo i SF, at det er et rigtigt forslag, der bliver fremsat, og vi er også bekymrede for forsyningsproblemer i forhold til medicin, men jeg undrer mig alligevel, når nu både læger og apoteker peger på, at det medfører en del bureaukrati, at man skal søge om enkelttilskud til patienter for ikke markedsførte lægemidler, når det jo netop er registreret af Lægemiddelstyrelsen, at der er forsyningsproblemer.

Så mener ministeren ikke, at det er muligt at finde en ordning, der gør, at man kan slippe for enkelttilskud og ovenikøbet som patient kan slippe for at skulle have sin udleveringstilladelse med på apoteket, når man skal have udleveret medicinen? Indfører vi ikke virkelig meget bureaukrati her, som vi burde kunne have sluppet

for, når man har Lægemiddelstyrelsen til at lave overvågning og konstatere, at der er mangel på medicin i sådan en situation?

Kl. 12:50

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 12:50

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Det korte svar er: Nej, det mener jeg ikke. Efter de gældende regler, vi har i Danmark, gælder det jo, at der kun gives tilskud til lægemidler, der markedsføres i Danmark, og tilskud bliver generelt så vurderet på baggrund af ansøgninger fra virksomheder, hvortil der stilles en lang række krav i forhold til markedsføringstilladelser og farmakologisk og klinisk dokumentation. Så er det, at Lægemiddelstyrelsens tilladelse til brug af ikkemarkedsførte lægemidler kun gælder under helt særlige tilfælde, og derfor er det jo også vigtigt, at virksomheder fortsat og stadig har incitamenter til rent faktisk at markedsføre lægemidlerne i Danmark.

Kl. 12:51

Den fg. formand (Annette Lind):
Fru Kirsten Normann Andersen, værsgo.

Kl. 12:51

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jamen det leder jo så bare i virkeligheden til et andet spørgsmål, for forsyningsproblemer er alvorlige, og jeg kan heller ikke se løsningen på alt. Man fandt jo ikke bare lige en nem løsning i forhold til diabetesmedicin hen over sommeren. Men spørgsmålet er alligevel: Er antallet af markedsførte produkter i Danmark i virkeligheden for begrænset, f.eks. på grund af de markedsmekanismer, vi nu engang har valgt i forhold til lægemiddeldområdet?

Kl. 12:51

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 12:51

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Nej, det mener jeg ikke, og jeg synes også, at man nu her skal huske at se lovforslaget i det perspektiv, som jeg også var inde på i min indledende tale, altså at man på nuværende tidspunkt oplever forsyningsvanskeligheder rundtomkring i store dele af verden. Om end det for den enkelte patient, der måtte opleve det, jo er rigtig, rigtig skidt og træls, hvis det er, man ikke kan få den medicin, som man skal bruge, så er vi trods alt – og det er ikke for at negligere problemstillingen – væsentlig bedre stillet i Danmark end en lang række andre lande. Så er det også vigtigt at få sagt, at det jo ikke er alle forsyningssager, der betyder, at alle patienter i alle tilfælde mangler deres medicin. Det er også bare lige for at få de nuancer med for dem, der måtte sidde og være tilhørere eller lytte til debatten her i dag.

Kl. 12:52

Den fg. formand (Annette Lind):
Tak til indenrigs- og sundhedsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.
Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr, dyrevelfærdsloven, lov om dyrlæger, lov om dyreforsøg og lov om foderstoffer. (Indarbejdelse af tekstanmærkninger og delegation af sagsforberedelse til private fysiske eller juridiske personer).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).
(Fremsættelse 05.10.2023).

Kl. 12:52

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører, vi skal sige velkommen til, er Socialdemokratiets ordfører. Værsgo, fru Ida Auken.

Kl. 12:53

(Ordfører)

Ida Auken (S):

Mange tak. I Socialdemokratiet vægter vi dyrevelfærd højt. Derfor er det vigtigt, at vi danner rammerne for kvalitetsrig og effektiv kontrol i den animalske fødevarerproduktion. Det gælder, hvad angår hold af dyr, transport af dyr, forsøg på dyr, det foder, dyrene spiser, samt de betingelser og vilkår, danske dyrlæger har til udførelsen af deres arbejde med dyrenes sundhed, og meget, meget mere.

Det er netop formålet med dette lovforslag at justere taksterne, så vi har god og effektiv kontrol. Det fremsatte lovforslag er en teknisk omgang, men har grundlæggende til hensigt at sikre denne kontrol ved at overføre en række bestemmelser om og takster for betaling for kontrol fra finanslovens tekstanmærkninger til de relevante love. Helt konkret indarbejdes takster fra ordninger vedrørende betaling for kontrol i henhold til lov om hold af dyr, dyrevelfærdsloven, lov om dyrlæger, lov om dyreforsøg og lov om foderstoffer.

Med lovforslaget sker der også justeringer af taksterne på de omfattede betalingsordninger. Nogle hæves, og andre sænkes. Disse justeringer sker med henblik på at efterleve budgetvejledningens regler om, at der på betalingsordninger skal være balance mellem indtægter og udgifter. I samme ombæring foreslås etableringen af en ny hjemmel, som skal give muligheden for at delegere sagsforberedende arbejde til private aktører. Formålet hermed er at styrke overvågning og bekæmpelse af dyresygdomme, da private aktører med særlig faglig indsigt på området kan øge effektiviteten og kvaliteten af opgavevaretagelsen.

Med forslaget her styrker vi kontrollen med dyrevelfærd i den animalske produktion, og derfor bakker Socialdemokratiet op om lovforslaget.

Kl. 12:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Ida Auken for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er Venstres ordfører. Værsgo, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 12:54

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Mange tak for det. Det her er et lille, fornuftigt, godt lovforslag, og det er også allerede teknisk gennemgået af den foregående ordfører,

fru Ida Auken, så det skal jeg ikke gentage, men bare sige, at vi også i Venstre støtter op om det her lovforslag. Tak.

Kl. 12:55

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Erling Bonnesen. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger her. Den næste i ordførerrækken er fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 12:55

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tusind tak til min kollega fra Socialdemokratiet, som førte os igennem den tekniske gennemgang af det her lovforslag. Det vil jeg spare jer for. I Moderaterne støtter vi naturligvis op. Altså, vi går selvfølgelig også ind for, at sagsbehandlingen skal være så smidig som muligt og så sikker som muligt, og det, at vi flytter det fra finansloven over til de relevante områder og det kommer til at ligge de rigtige steder i lovgivningen, giver rigtig god mening.

Ligeledes er det også utrolig vigtigt, at vi på de andre parametre sikrer, at det er det bedste produkt, vi får ud, bl.a. omkring sygdomsbestemmelser i forhold til dyr og i forhold til dyrs velfærd. Så derfor giver det rigtig god mening for os, at vi også netop kan uddelegere til private aktører, dog med det for øje, at det stadig væk er myndighederne, der har det sidste ord. Tak for ordet.

Kl. 12:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Moderaternes ordfører. Der er heller ingen korte bemærkninger her; det går stærkt. Værsgo til SF's ordfører, hr. Carl Valentin.

Kl. 12:56

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak for det. I min optik er det både logisk og også rimeligt, at landmænd selv bidrager med at betale omkostninger til kontrol. Det gælder den almindelige kontrol, og det gælder også kontrol af sygdomme som prrs. Samtidig må jeg også konstatere, at det er rimeligt, at danske dyrlæger betaler for kontrol i forhold til opfyldelsen af deres anmeldepligt, og at der findes et gebyr for tilladelser, når man ønsker at lave dyreforsøg. Ingen af de nævnte forhold her er kontroversielle set med SF's briller, og derfor bakker vi op om regeringens forslag her.

Men jeg vil nu alligevel kort bemærke, hvordan lovforslaget også gjorde mig lidt nysgerrig på den her sygdom prrs. Jeg dykkede lidt ned i det, og den nysgerrighed, jeg havde der, blev egentlig også ret hurtigt til bekymring, for for mig er det ret uhyggeligt, at der ude i danske svinebesætninger hersker sygdomme, som bl.a. forårsager aborter blandt søer. Det er selvfølgelig voldsomt for dyrene, men det er det også, når man tænker på, at der kan være risiko for, at sådan nogle sygdomme potentielt muterer og eventuelt kan sprede sig til mennesker en dag.

Når man tænker på dét, er det egentlig min opfattelse, at man ikke gør nok i dag for at bekæmpe den her sygdom, som heldigvis ikke på nuværende tidspunkt er zoonotisk, men som jo potentielt kunne blive det en dag, hvis vi er uheldige. Jeg kan så se, at der er vedtaget en strategi for at reducere forekomsten af det her prrs, og det er selvfølgelig positivt, men i mine øjne burde målet være helt at udrydde sygdommen, ligesom vi f.eks. har sat et mål om at udrydde Salmonella dublin.

Generelt tager vi stadig alt for let, synes jeg, på sygdomme i det animalske landbrug, som potentielt kan blive zoonotiske og altså sprede sig til mennesker, og jeg synes egentlig, vi burde være blevet klogere efter coronaepidemien. Så det håber jeg vil fylde lidt mere

herinde fremover. Men jeg kan meddele, at SF kan støtte lovforslaget, og skulle også hilse fra Enhedslisten og sige, at det kan de også.

Kl. 12:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til SF's ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 12:58

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det. Jeg vil også spare jer for endnu en gennemgang af de tekniske ting ved lovforslaget, men blot som noget positivt bemærke, at det selvfølgelig er dejligt, at vi får bestemmelserne sat ind i de love, hvor de reelt hører til, og at der rent faktisk, som jeg har noteret mig, igennem de næste 4 år bliver fulgt op på, om der skulle være noget helt uhensigtsmæssigt i det – ikke at jeg tror det, men det er altid rart, at vi følger op på det.

Fra Danmarksdemokraternes side støtter vi selvfølgelig lovforslaget.

Kl. 12:59

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Danmarksdemokraternes ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det LA's ordfører, hr. Carsten Bach. Værsgo.

Kl. 12:59

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Jeg siger mange tak. Derudover vil jeg sige, at da der her udelukken- de er tale om en række bestemmelser om og takster for betaling for kontrol på miljø- og fødevareområdet, der indarbejdes i de relevante love, og da disse takster jo i forvejen er fastsat i tekstanmærkningerne til finansloven, støtter Liberal Alliance forslaget.

Men nu, når jeg så er kommet på talerstolen, giver det alligevel lige en mulighed for at flage en LA-mærkesag, som jo faktisk også i den her sammenhæng er nævnt og fremført i et af høringssvarene til det her lovforslag, nemlig at hele kontrolområdet vedrørende dyrevelfærd, fødevarekontrol m.m. med meget stor fordel faktisk kunne udliciteres til kompetente private aktører. Igennem udbud til private aktører kunne omkostningseffektiviteten formentlig også øges, og de faktiske udgifter og dermed jo så også taksterne for de her kontroller kunne således nedbringes. Umiddelbart vil jeg mene, at alle ville blive glade for det, og så kunne SVM-regeringen jo også på den måde prøve noget nyt til en afveksling, nemlig at gøre alle glade.

LA tager i hvert fald meget gerne imod en invitation til forhandlinger om udlicitering af de her kontrolområder. Det kunne eventuelt også være i forbindelse med det kommende fødevareforlig, hvem ved? Liberal Alliance støtter det konkrete forslag her, og jeg er blevet bedt om at hilse fra Dansk Folkepartis ordfører og meddele, at de også støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 13:01

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det, og der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste, vi skal sige velkommen til, er Det Konservative Folkepartis ordfører. Værsgo til hr. Per Larsen.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand. Tidligere ordførere har gjort rede for, at lovforslaget har det formål at overføre eksisterende hjemler for formålsbestemte afgifter for kontrol m.v. fra finanslovens tekstbemærkninger

til de relevante indholdsmæssige love. Det giver jo rigtig god mening, så det er vi selvfølgelig med på. Vi er bestemt også med på forslaget om, at der etableres en hjemmel i loven om hold af dyr til at delegere opgaven vedrørende sagsbehandlingen til fysiske eller juridiske personer på varig basis. Det giver jo mulighed for at konkurrenceudsætte opgaven, hvad der i min optik bestemt ser ud til at være behov for, for det bør kunne gøres billigere.

Vi kan også læse forskelligt i nogle af høringssvarene, både fra Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Danske Svineproducenter og Landbrug & Fødevarer, og jeg vil lige citere fra det høringssvar, Landbrug & Fødevarer har skrevet. De skriver:

»Fødevarestyrelsens gebyrer ligger på et generelt meget højt niveau, som i mange tilfælde er svært at forstå for virksomheder og landmænd, og som skader erhvervets konkurrenceevne og eksporten af dyr og fødevarer. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til, at styrelsen i stedet for automatisk regulering ser på mulighederne for effektivisering med henblik på at reducere omkostningerne.«

Her taler vi altså om omkostninger, som er exceptionelt høje. Vi har jo set timepriser i omegnen af 3.600 kr., fordi man opererer på kvarterbasis, og det er voldsomt store omkostninger i forhold til de kontroller, der er. Så derfor vil jeg appellere til, at man får det konkurrenceudsat på nøjagtig samme måde, som hr. Carsten Bach gjorde rede for. Det synes jeg simpelt hen at vi skylder dem for at sikre, at det ikke koster mere, end det er nødvendigt.

Så er der jo også en kritik fra dyrlægerne, som er stærke modstandere af, at de nu også skal til at finansiere den anmeldepligt af smitsomme sygdomme, som de har pligt til at håndtere. Jeg kan sådan set godt følge dem i, at det måske burde lægges på produktionen, i stedet for at det er dyrlægerne, der skal til at betale for det.

Så har jeg ved den tekniske gennemgang også sagt, at jeg synes, at det er lige langt nok at gå, at man, når man opkræver gebyrer, så har mulighed for i op til 4 år faktisk at opkræve langt, langt højere gebyrer end det, der er behov for. Jeg synes jo som udgangspunkt, at man, når man nu har haft et år, hvor man har opkrævet nogle gebyrer og man har kunnet se, hvad det her har kostet, så skal gøre kassen op og sige: Okay, her er der altså behov for, at vi enten lige regulerer nedad, hvis det er sådan, at vi har opkrævet for meget i gebyrer, eller øger prisen, hvis det er sådan, at vi kan konstatere, at beløbet ikke slår til. Det sidste kan jeg næppe forestille mig med de størrelser på gebyrer, vi ser. Men det kan jo blive exceptionelt store summer, der hober sig op over sådan en 4-årsperiode, og det giver ingen mening, så jeg vil henstille til, at man får kigget på, om ikke det kan gøres lidt mere hensigtsmæssigt, sådan at der ikke puges en masse penge sammen i Fødevarestyrelsen. Tak for ordet.

Kl. 13:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti. Den næste ordfører er hr. Christian Friis Bach, Radikale Venstre.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Radikale Venstre skal meddele, at vi også støtter lovforslaget. Vi ser på linje med de foregående ordførere gerne, at man skaber yderligere effektiviseringer, besparelser og brug af private aktører til at løse opgaverne, sådan at man kan nedsætte kontrolgebyrerne til gavn for erhvervet. Tak for det.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Christian Friis Bach, Radikale Venstre. Jeg ser ikke andre ordførere i salen, og så er turen kommet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Kl. 13:06

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Tak for en rigtig fin, det er måske for meget at sige debat, men i hvert fald gennemgang af forslaget af de forskellige ordførere, som jeg synes har været rigtig fin og konstruktiv, også med de bemærkninger, der er faldet.

I dag er det sådan, at der er en række bestemmelser om betalinger for kontrol, som er fastsat i tekstanmærkninger til finansloven, og det drejer sig om kontrol, der udføres efter fem love på veterinær- og foderområdet. Med lovforslaget flyttes hjemlerne til opkrævning af disse fra tekstanmærkningerne på finansloven til de respektive love, og det er simpelt hen for at følge almindelig lovgivningspraksis om, at varige bestemmelser bør fastsættes i love og ikke i tekstanmærkninger på finansloven.

Herudover foreslås så også, som det er blevet nævnt af flere ordførere, en mulighed for delegation af det sagsforberedende arbejde fra Fødevarestyrelsen til private aktører, og det kan være relevant i forbindelse med overvågning eller bekæmpelse af dyresygdomme, hvor eksempelvis en erhvervsorganisation kan besidde en særlig faglig indsigt på området, som kan styrke kvaliteten af opgavevaretagelsen.

De ændringer og præciseringer, som lovforslaget omhandler, kan overordnet opsummeres således:

Takster i betalingsordningen vedrørende kontrol af bedrífers tiltag mod grisesygdommen prrs indarbejdes i lov om hold af dyr. Takster i ordningen vedrørende kontrol af aflæsning og pålæsning ved transport af dyr indarbejdes i dyrevelfærdsloven, og herudover indarbejdes en række takster vedrørende dyrevelfærdskontrol ligeledes i dyrevelfærdsloven. Takster i ordningen vedrørende kontrol med dyrlægers anmeldepligt af smitsomme husdyrsygdomme indarbejdes i lov om dyrlæger. Takster for tilladelser til dyreforsøg indarbejdes i lov om dyreforsøg. Og bemyndigelsen til at fastsætte regler for Fødevarestyrelsens bistand til virksomhederne ved eksport indarbejdes i lov om foderstoffer.

Med lovforslaget sker der også justeringer af taksterne på de omfattende betalingsordninger. Nogle hæves, og andre sænkes, og disse justeringer sker med henblik på at efterleve budgetvejledningens regel om, at der på betalingsordninger skal være balance mellem indtægter og udgifter. Justeringerne sker, uafhængigt af at bestemmelserne overføres til lov. De skulle også have været gennemført, hvis taksterne fortsat var fastsat i tekstanmærkningerne.

Herudover foreslås der etableret en ny hjemmel til at delegere sagsforberedende arbejde til private på varig basis.

Så opsummerende vil jeg sige til sidst, at formålet som sagt er at flytte betalingsbestemmelserne fra finansloven til de relevante love, og det vil dermed følge almindelig lovgivningspraksis om, at varige bestemmelser ikke bør fastsættes i tekstanmærkninger på finansloven, men netop i de relevante lovgivninger. Formålet med delegation af det sagsforberedende arbejde til private aktører er som sagt at sikre, at overvågningen og bekæmpelsen af dyresygdomme bliver så effektiv som muligt. Det er vigtigt at understrege, at selve afgørelseskompetencen fortsat ligger hos myndighederne.

Så med de ord vil jeg sige tak for bemærkningerne, og jeg ser i øvrigt frem til udvalgsarbejdet.

Kl. 13:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Ændringer som følge af etablering af veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).
(Fremsættelse 05.10.2023).

Kl. 13:09

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fru Ida Auken, Socialdemokratiet.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Ida Auken (S):

Mange tak. Socialdemokratiet ønsker et Danmark i balance – et Danmark, hvor man har mulighed for at uddanne sig lokalt uden nødvendigvis at skulle flytte til en af de større byer. Det var også en af visionerne, da vi fremlagde den politiske aftale: flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark. I aftalen indgik etableringen af en veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet i Viborg. Det fremsatte lovforslag har til formål at implementere netop denne del af aftalen.

Med forslaget her etablerer vi derfor en ny veterinæruddannelse i Viborg, så det ikke kun er i København, at vi uddanner dygtige dyrlæger. Det har forståeligt været et ønske i mange år at skabe mulighed for at tage uddannelsen flere steder i landet. Det ønske er jeg stolt over at vi her kan indfri. Samtidig danner vi grundlag for at uddanne flere dyrlæger, der kan tage vare på både kæledyr og husdyrs sundhed og velvære. Derfor bakker Socialdemokratiet op om lovforslaget.

Kl. 13:11

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Ida Auken, Socialdemokratiet. Den næste ordfører er hr. Erling Bonnesen, Venstre. Velkommen.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det her er et supergodt lovforslag, og det er allerede gennemgået af den forrige ordfører, fru Ida Auken, så det skal jeg ikke gentage. Jeg vil blot sætte en tyk streg under, at det er rigtig godt, fordi det selvfølgelig følger op på de aftaler, som vi har lavet tidligere. Det er også rigtig godt, at det er brede aftaler. Og det er rigtig, rigtig godt, at det så er et eksempel på, at man får etableret uddannelser ude i landet, som man siger – i den her konkrete situation er det i det jyske – og det spiller også godt sammen med veterinæruddannelsen. Så det er også med til at skabe bedre balance

i Danmark, og på det grundlag støtter vi også fra Venstres side lovforslaget. Tak.

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Erling Bonnesen. Den næste ordfører er fru Charlotte Bagge Hansen, Moderaterne. Velkommen.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for det. Ligesom mine ordførerkolleger fra Socialdemokratiet og Venstre vil jeg sige, at vi i Moderaterne selvfølgelig også støtter, at vi skal have gode, sunde og givtige uddannelser i hele landet. Det er af afgørende betydning, at vi kommer i mål med at sikre et uddannelsessystem, hvor man kan tage sin ønskeuddannelse i hele Danmark og ikke kun i København. Det kræver jo så, at vi foretager nogle ændringer, og det har begge mine kollegaer redegjort for.

Det, der jo er vigtigt ved, at vi får styrket de her uddannelser, er, at vi får vores dygtige studerende, altså dem, der har lyst til at blive dyrlæger, til også at kunne blive det andre steder i landet. Her bliver det så nu i Viborg. Det er så vigtigt, at vi sikrer dyrevelfærden, også i fremtiden, og med et større udbud af dyrlæger må man sige, at det mål om, at dyrene skal have den bedste behandling, er sikret. Moderaterne støtter selvfølgelig fuldt ud op om det her forslag.

Kl. 13:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Charlotte Bagge Hansen. Den næste ordfører er hr. Carl Valentin, SF. Velkommen.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak. Det her minder mig lidt om dengang, hvor jeg var skatteordfører, og hvor man hele tiden havde sådan nogle forslag, man skulle implementere, men som nogle andre i virkeligheden havde siddet og forhandlet. Det er også det, der er tilfældet her. Altså, det er jo en udmøntning af en aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark, som SF var med i, og derfor støtter vi selvfølgelig forslaget her. Når man etablerer en veterinæruddannelse under Aarhus Universitet, skal de relevante kandidater selvfølgelig kunne certificeres som dyrlæger. Og Enhedslisten støtter også forslaget, skulle jeg hilse og sige. Tak.

Kl. 13:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Carl Valentin. Så er den næste ordfører hr. Christian Friis Bach, Radikale Venstre, på grund af en intern aftale mellem partierne om at ændre ordførerrækken.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Jeg takker mange gange for den historiske aftale, der hermed er blevet indgået, og jeg vil også bare sige, at vi bakker op om forslaget. Jeg har uddannet mig sammen med dyrlæger, og jeg mener, at det var sundt for nogle af dem at komme til København, men det er lige så sundt for dem at komme til Aarhus og også have en større interaktion med Foulum og hele den forskning, der ligger derude. Så om end Radikale Venstre ikke er en del af aftalen, fordi vi ikke er en del af aftalen om udflytning af uddannelser, så bakker vi op om det her lovforslag. Tak.

Kl. 13:15

Kl. 13:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Christian Friis Bach. Så er det hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det. Fra Danmarksdemokraternes side bakker vi selvfølgelig op om det her. Det er jo dejligt, når vi tager uddannelser og flytter ud til andre steder i landet, så man kan få en god uddannelse i hele landet og ikke kun ét sted. Med det i mente vil jeg så selvfølgelig lige nævne, at når regeringen siger, at man gerne vil det her, så skal man huske det i alle sammenhænge med andre uddannelser også. Men Danmarksdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 13:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Kristian Bøgsted. Så er næste ordfører hr. Carsten Bach, Liberal Alliance.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak. Liberal Alliance har ikke indgået nogen aftale om at ændre på talerrækkefølgen.

Med forslaget her etableres der så en hjemmel til, at kandidater i veterinærmedicin fra Aarhus Universitet kan autoriseres som dyrlæger. Forslaget er en del af udmøntningen af den politiske aftale, som hedder »Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark«. Den aftale er Liberal Alliance så faktisk ikke en del af. Derfor er det gode spørgsmål jo også nu, om Liberal Alliance så støtter lovforslaget. Da det sådan helt grundlæggende giver god mening, at man også kan blive autoriseret som dyrlæge, hvis man har læst veterinærmedicin og det er foregået i Aarhus, støtter Liberal Alliance forslaget. Jeg har lovet igen at hilse fra Dansk Folkepartis ordfører og sige, at Dansk Folkeparti også støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 13:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Carsten Bach. Næste ordfører er hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand. I Det Konservative Folkeparti støtter vi selvfølgelig også forslaget, fordi vi bl.a. jo er et af de ni partier, som indgik aftalen om udflytning af arbejdspladser. Vi synes selvfølgelig, at det er rigtig fint, at man nu får en veterinæruddannelse under Aarhus Universitet, sådan at man også kan uddanne sig til dyrlæge dér. I forbindelse med mit sundhedsordførerskab havde jeg den glæde, at vi fik etableret en lægeskole i det nordjyske, hvor jeg selv bor. Hvis ikke vi havde fået den etableret, tror jeg næsten, det havde været endnu mere forfærdeligt i forhold til lægemangel i det nordjyske. Det er også rigtig fint, at vi nu får en dyrlægeuddannelse i det jyske. Tak.

Kl. 13:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Per Larsen. Næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg tog min landbrugsuddannelse i det nordlige Jylland sammen med en del unge mennesker, og nogle af dem havde absolut potentiale til at læse videre. Jeg kan godt forstå, at der for nogle af dem kunne være meget langt til så at vælge at tage til Frederiksberg for at læse til dyrlæge. Jeg tror virkelig, at det, vi lander på her, med, at man også kan få en dyrlægeuddannelse i Jylland, kan have stor betydning for, at vi får uddannet flere dygtige dyrlæger. Så det her med, at man lige kommer helt i mål med den her aftale, synes jeg er rigtig vigtigt. Det er lidt grotesk, at man indtil nu kun har kunnet blive dyrlæge i en kommune, hvor der helt sikkert er flere kanarifugle, end der er slagtekyllinger, og hvor der ikke er nogen køer og grise. Nu har vi så udsigt til, at unge mennesker i den vestlige del af Danmark kan tage en uddannelse, som er lidt tættere på der, hvor de er vokset op. Så jeg tror faktisk, at det her om nogle år vil få en væsentlig betydning for at få uddannet flere dyrlæger – nogle af dem, som måske i deres ungdom har prøvet at passe dyr og ikke bare boet i et hjem, hvor der var en kat eller en hund. Så jeg synes, det er en rigtig god aftale, der er blevet lavet, og Enhedslisten støtter lovforslaget.

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Jeg ser ikke flere ordførere i salen, og så er turen derfor kommet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Kl. 13:19

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Tusind tak for ordførertalerne og bemærkningerne og ikke mindst den konstruktive tilgang til det, både fra partier, der er med i den oprindelige aftale, og fra partier, som ikke er det, men som alligevel støtter lovforslaget. Det synes jeg viser at folkestyret fungerer fint.

Det overordnede formål, som det også er blevet nævnt, er at foretage de nødvendige ændringer i lov om dyrlæger. Det er ændringer, som følger af, at der netop, som det er blevet sagt, blev etableret en veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet, og den placeres så længere nordvestpå, nemlig ved Viborg. Etableringen af veterinæruddannelsen ved Aarhus Universitet sker på baggrund af den politiske aftale, som havde titlen »Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark« af 25. juni 2021 og en tillægsaftale af 22. marts 2022. De første veterinærstuderende vil kunne påbegynde deres studie ved Aarhus Universitet pr. 1. september næste år, altså 2024. De væsentligste ændringer med lovforslaget kan derfor opsummeres i fire punkter:

For det første foreslås det, at der etableres hjemmel til, at kandidater i veterinærmedicin fra Aarhus Universitet kan autoriseres som dyrlæge.

For det andet foreslås en hjemmel til, at de veterinærstuderende ved Aarhus Universitet som led i deres uddannelse må deltage i diagnostik og behandling af dyr i universitetets undervisningslokale blandt universitetets besætninger samt i dyrlægepraksis godkendt af universitetet. Der foreslås indført en tilsvarende hjemmel til, at de veterinærstuderende ved Københavns Universitet må deltage i diagnostik og behandling af dyr i dyrlægepraksis godkendt af universitetet. Det vil altså sige, at de studerendes deltagelse i behandling af dyr som led i uddannelsen ved Københavns Universitet også må foregå i godkendt dyrlægepraksis og altså ikke kun på universitetets dyrehospital, såfremt universitetet beslutter sig for at udnytte denne mulighed.

For det tredje foreslås det, at Fødevarestyrelsen kan føre tilsyn med dyrlæger beskæftiget ved Aarhus Universitets undervisningslokaler, hvad angår behandling af andres dyr, det vil sige på samme

vis, som der kan føres tilsyn med dyrlæger ved Københavns Universitets dyrehospitaler, der behandler andres dyr.

For det fjerde foreslås det så med lovforslaget, at der for Aarhus Universitet tilføjes en bemyndigelsesbestemmelse, så der for begge universiteter kan fastsættes bestemmelse om, hvilke studiekrav de veterinærstuderende skal opfylde for at kunne deltage i diagnostik og behandling dyr og udøve dyrlægegerning som led i deres uddannelse.

De foreslåede ændringer er således en konsekvens af netop etablering af veterinæruddannelsen ved Aarhus Universitet.

Sagt med andre ord er jeg rigtig glad for, at det her lovforslag netop er en udmøntning af den politiske aftale, der er blevet indgået af et bredt flertal i Folketinget, og jeg er også rigtig glad for, at flere partier også her i dag tilkendegiver, at de synes, det er en god idé. Jeg synes, det er meget, meget vigtigt – sådan ser regeringen det også – at vi netop får uddannelsesmuligheder af relevant karakter, og jeg synes, at hr. Søren Egge Rasmussens analyse var helt rigtig, nemlig at vi også, ikke mindst når det handler om dyr, skal kunne uddanne os inden for det område, hvor dyrene sådan set også bor, og det gør de jo ikke kun i hovedstadsområdet, det gør de ikke mindst også i det jyske. Det er dermed det, der bliver rettet op på med det her lovforslag, og det glæder mig meget med den store og brede opbakning, der er fra Folketinget, så tak for det. Jeg ser i øvrigt også her frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:23

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om en indefrysningsordning for høje energiregninger, lov om likviditetslån m.v. i forbindelse med indefrysningsordning for høje energiregninger og til energiiintensive virksomheder m.v. og lov om Forsyningstilsynet. (Ændring af administrationsmodel for indefrysningsordningen og præcisering af Forsyningstilsynets opgavevaretagelse).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 13:23

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører, som allerede er på talerstolen, er fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Det så faktisk ud, som om jeg var i helt god tid, men hvis jeg ikke havde været i så god form, havde jeg været forpustet, for jeg er lige kommet løbende ovre fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. Men vi nåede det hele.

Det lovforslag, vi behandler her, handler om den her indefrysningsordning, som vi lavede i en tid, hvor priserne på energi var allerhøjest. Det skabte usikkerhed for mange danskere og deres privatøkonomi, og derfor ville vi gerne være med til at sikre, at både de, men også nogle af de små og mellemstore virksomheder, som stod i en meget usikker tid, havde et sikkerhedsnet, der blev spændt ud, hvor de i virkeligheden kunne få indefrosset den del, der lå over det loft, der blev fastsat. Så vi lavede ordningen, og man kan sige, at heldigvis gjorde vi jo andre ting samtidig med det, og derfor faldt priserne også, ret kort tid efter at ordningen blev indført.

Det, vi så har evalueret i en bred kreds af partier, er, at vi i forhold til de energivirksomheder, som påtog sig opgaven – og jeg vil gerne her fra talerstolen i dag kvittere for, at de på kort tid gjorde sig klar til at gribe de danskere, som havde brug for det, og de virksomheder, som havde brug for det – løfter den opgave og den administration væk fra dem og over til Erhvervsstyrelsen i forhold til så at kunne administrere den ordning. Det er også noget, som vi har lyttet os til at der er opbakning til, både fra energivirksomhederne, men i virkeligheden også bredt politisk.

Så i Socialdemokratiet er vi sådan set rigtig glade for, at vi i en meget svær tid med høj inflation og høje priser har været villige til politisk at gøre noget konkret ved det, men jo samtidig også at følge den her ordning så tæt, som vi har gjort, og nu også justerer på det. Så vi bakker op om lovforslaget.

Kl. 13:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Lea Wermelin. Næste ordfører er fru Linea Søgaard-Lidell fra Venstre.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Linea Søgaard-Lidell (V):

Tak for det. I Venstre mener vi, at det er en god idé at opdatere indefrysningsordningen, og det tager vi med det her lovforslag hånd om. For det handler nemlig om at sikre, at den faktisk fungerer og også kan håndteres. Ordningen er langt mindre relevant, end den var ved sin oprettelse, og det skyldes, at energipriserne heldigvis er faldet væsentligt, og at der er udsigt til, at de fremadrettet også ser mere stabile ud.

Derfor står vi i dag med en ordning, som ikke længere giver mening at have udlagt til ca. 50 forskellige energivirksomheder, og derfor er vi også glade for, at vi med det her lovforslag på baggrund af en bred aftale nu kan få omlagt indefrysningsordningen og også centraliseret administrationen af den. Så slipper energivirksomhederne for at skulle administrere ordningen med ofte få kunder hvert sted, og så sikrer det kunderne en større ensartethed. Det er også en del af lovforslaget, at vi med indefrysningsordningen – og kun den ordning – udvider Energistyrelsens beføjelser til at indhente oplysninger, og det er jo for at sikre en mere korrekt kontrol med udbetaling af tilskudsmidlerne.

Lovforslaget er for os at se et skridt i den rigtige retning, og det er sådan set glædeligt, at vi har fået mindre brug for ordningen end ventet, og derfor bakker Venstre op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 13:27

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Linea Søgaard-Lidell. Den næste ordfører er hr. Henrik Frandsen, Moderaterne.

Kl. 13:28

Kl. 13:31

(Ordfører)

Henrik Frandsen (M):

Tak for ordet, hr. formand. Jeg skal gøre det ganske kort. Jeg vil starte med at sige, at jeg ikke overraskende er helt enig med mine to ordførerkolleger, der har været på talerstolen.

Det centrale punkt i dette lovforslag er omlægningen af indefrysningensordningen for el, gas og fjernvarme, sådan at staten overtager de indefrosne beløb fra energivirksomhederne, når indefrysningsperioden for henholdsvis el og gas samt fjernvarme udløber her senere på året. Formålet med denne omlægning er at sikre en mere effektiv og ensartet administration af ordningen. I stedet for at have omkring 50 forskellige energivirksomheder, der hver især skal administrere ordningen, vil Erhvervsstyrelsen nu tage over. Og det kan man da i hvert fald kalde noget af en forenkling, idet energivirksomhederne får reduceret de administrative byrder, og virksomheder og borgere, der har benyttet sig af indefrysningensordningen, slipper for gebyrer i afdragsperioden. Det vil i sidste ende sikre, at alle borgere og virksomheder bliver behandlet ens, og at der samlet kan spares en hel del omkostninger og ressourcer.

Dette lovforslag giver også Erhvervsstyrelsen beføjelser til at kontrollere tilskud til energivirksomheders implementerings- og administrationsomkostninger. Dette sker for at sikre, at offentlige midler bliver brugt korrekt og effektivt.

Jeg ser ikke det her tiltag som en indtrængen i virksomhedernes privatliv, hvis virksomheder kan have sådan et, men snarere som et redskab til at sikre gennemsigtighed og ansvarlighed. Det er vi altid tilhængere af i Moderaterne. Så Moderaterne kan også støtte lovforslaget.

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Henrik Frandsen. Den næste ordfører er fru Sofie Lippert, SF.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Jeg har fået æren af at være suppleant for Signe Munk, der ellers er klimaordfører for SF, så jeg vil læse hendes tale op.

Da energipriserne var på det højeste, var SF sammen med en række partier her i Folketinget med til at etablere en hjælpeordning til borgere, som havde svært ved at betale de høje energiregninger. Derfor indførte vi muligheden for at indefryse betalinger af høje energiregninger. Tiltaget var i vores øjne både velment og godt. Oprindeligt ønskede SF en model, hvor opkrævningen var centraliseret i netop Erhvervsstyrelsen. Dette var med den begrundelse, at vi allerede dengang var bekymret for, at ordningen kunne blive en tung, administrativ affære for de forskellige el- og varmeforsyningsselskaber. Man skal jo huske, at der netop på dette område er en meget stor spredning i størrelse og antal af ansatte.

Desværre viste det sig, at ordningen, som den blev vedtaget tilbage i 2022, både var administrativt tung for forsyningsselskaberne og meget lidt anvendelig for borgerne. Derfor var vi selvfølgelig med på at rette ordningen til og lukke den ned med aftalen fra foråret. Dette lovforslag følger af denne aftale og indebærer, at staten ved indefrysningensperiodens udløb afkøber samtlige indefrosne krav, der er omfattet af lov om en indefrysningensordning for høje energiregninger for energivirksomhederne, og at administrationen samles i Erhvervsstyrelsen.

SF støtter lovforslaget.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Sofie Lippert. Næste ordfører er hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for ordet, formand. I Danmarksdemokraterne noterer vi os, at det er meget positivt, at vi ved at overtage indefrysningensordningen her rent faktisk hjælper energivirksomhederne ved at lette dem for en byrde, men samtidig også sikrer de borgere og virksomheder, der kan være nødsaget til at benytte sig af den ordning, mod eventuelt stigende gebyrer.

Danmarksdemokraterne støtter op om lovforslaget.

Kl. 13:32

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Kristian Bøgsted. Næste ordfører er hr. Steffen W. Frølund, Liberal Alliance.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Steffen W. Frølund (LA):

Tak for det, formand. Her har vi jo et lovforslag, hvor regeringen må rette op på det skævsud, som hedder indefrysningensordningen. Det hilser vi velkommen. Det er ikke nogen hemmelighed, at det har været en meget kritiseret ordning, herunder fra vores partis side. Som medier igennem hele forløbet har sat fokus på, er det blevet implementeret i hast, og det er et hastværk, der endte som lastværk. F.eks. var det sådan, at høringsmaterialet blev udsendt en fredag eftermiddag, hældende mod aften, med en svarfrist næste mandag kl. 12.00. Det endte helt galt, bl.a. med den her ordning, som nu har kostet 75 øre for hver eneste krone, der er blevet udlånt eller indefrosset.

Det er jo ikke meningen, det her skal være en hvad sagde vi-tale, men det er det så alligevel, for hvad sagde vi? Det var en dårlig idé. Vi vil til gengæld gerne være med til at rydde op i det, så vi stemmer for forslaget.

Kl. 13:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Steffen W. Frølund. Næste ordfører er fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet. Vi var sidste år med i en vinterpakke, særlig for at få sænket elprisen. Aftalen indeholdt også en såkaldt indefrysningensordning. Den del kunne vi ærlig talt godt have undværet. Den viste sig også at være både upopulær og ikke mindst dyr. Vi fulgte derfor i foråret op med at være med i aftalen om omlægning af indefrysningensordningen, så administrationen af ordningen, der i dag varetages af ca. 50 energivirksomheder, overgår til Erhvervsstyrelsen.

Nu er tiden så kommet til at implementere det, så der kan komme styr på en ny administrationsmodel. Det stemmer vi naturligvis for, og jeg skal hilse fra Dansk Folkeparti og sige, at det gør de også.

Kl. 13:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Mona Juul. Næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 13:34

Kl. 13:37

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Enhedslisten syntes, det var en nødvendig hjælpeordning, vi etablerede. Vi er godt klar over, at der blev fundet nogle eksempler på folk, der ikke skulle have haft støtten, og nu står vi så over for et lovforslag, som man kan sige ensretter administrationen sådan, at det ikke er de enkelte energiselskaber, der skal varetage den, og det synes vi egentlig er fornuftigt. Vi synes, det er fornuftigt, at der bliver centraliseret på det her punkt.

Kl. 13:34

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Næste ordfører er fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Tak. Det lovforslag, vi behandler nu, udspringer af en bred aftale om omlægning af indekrysningsordningen, og i Radikale Venstre synes vi ligesom de øvrige ordførere, der har været på talerstolen, også, at det er en god idé at lade Erhvervsstyrelsen varetage administrationen af ordningen, i stedet for, som det er i dag, at den administrative byrde er fordelt og ligger hos omkring 50 energivirksomheder.

Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 13:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Samira Nawa. Jeg ser ikke flere ordførere i salen, og så er turen kommet til klima-, energi- og forsyningsministeren.

Kl. 13:35

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Tak for det. Jeg takker for bemærkningerne fra ordførerne til lovforslaget. Med lovforslaget implementerer vi den resterende del af den politiske aftale om serviceeftersyn og omlægning af indekrysningsordningen tilbage fra foråret. Indekrysningsordningen blev etableret i forbindelse med de markante prisstigninger på energi, som vi så sidste år. Formålet var at skabe tryghed omkring energiregningen hos husholdninger og virksomheder. Siden har vi også indgået en aftale om vinterhjælp, og heldigvis er prisen på energi i samme periode faldet betydeligt. Derfor er det jo en slags succes, at ordningen ikke er blevet brugt i det omfang, man troede, da man etablerede den.

Derfor blev vi enige om i foråret at lave en række justeringer af indekrysningsordningen. Administrationsomkostningerne skal ned, gebyrerne efter indekrysningsperioden skal fjernes, og vilkårene for dem, der er tilmeldt ordningen, skal ensrettes. Hovedformålet med lovforslaget er derfor at omlægge administrationen af indekrysningsordningen. Det sker ved at centralisere den i Erhvervsstyrelsen.

Lovforslaget skal samtidig sikre effektiv kontrol med de tilskud til administrationsomkostninger, som energiselskaberne har kunnet søge om i forbindelse med ordningen. Derfor udvides Erhvervsstyrelsens adgang til at indhente oplysninger i disse sager. Det skal sikre effektiv og korrekt kontrol med udbetalingerne af tilskudsmidlerne. Bemyndigelsen vil dog være begrænset til denne ene tilskudsordning. Og for at understøtte Forsyningstilsynets arbejde får Erhvervsstyrelsen samtidig mulighed for at udveksle disse oplysninger med tilsynet.

Jeg takker for partiernes opbakning til lovforslaget og ser frem til den videre behandling.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen og lov om tinglysning. (Gennemførelse af de resterende dele af Grunddataprogrammets delaftale 1 og tilpasninger i forhold til Danmarks eksklusive økonomiske zone).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard). (Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 13:37

Forhandling**Tredje næstformand (Karsten Hønge):**

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er allerede på talerstolen. Fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Lea Wermelin (S):

Det er topeffektivt. Hvis man bare lige læser, hvad det her lovforslag indeholder, nemlig »Gennemførelse af de resterende dele af Grunddataprogrammets delaftale 1 og tilpasninger i forhold til Danmarks eksklusive økonomiske zone«, kunne man jo godt tænke, at det var en lille smule teknisk og måske ikke så vedkommende. Men det er det sådan set, for vi ved jo alle sammen her i salen, at klimakrisen ikke kan løses uden meget mere grøn energi. Så vi har brug for grøn strøm i vores stikkontakter, vi har brug for grøn strøm til at lade vores elbiler, til grønne brændstoffer til fly og skibe og i det hele taget også til at blive fri af de fossile brændsler, som ikke bare Danmark, men Europa i høj grad er afhængige af. Så der skal turbo på udrulningen.

Noget af det, som har været vigtigt for Socialdemokratiet, er jo de kommende energioer og deres rolle, for de bliver sådan et grønt kraftcenter i vores vedvarende energi og vores energimiks i fremtiden. Så vi skal udnytte det fulde potentiale af vores havvind. Der tror vi på, at Danmark har en rigtig stor rolle at spille i at levere grøn strøm både til danskerne, men også til resten af Europa.

For at kunne gøre det skal vi jo også sørge for, at vores lovgivning er up to speed, så vi i vores eksklusive økonomiske zone rent faktisk skaber nogle rammer for at kunne lave de her energioer, altså skaber rammer for, at det også bliver registreret. Så selv om den tekniske del af det er teknisk, er det her jo sådan set afgørende for, at vi i Danmark i fremtiden forhåbentlig kommer til at have nogle af verdens første energioer. Derfor bakker Socialdemokratiet ikke bare op om lovforslaget, men vi glæder os sådan set også til at udføre den del, som det hele handler om. Tak for ordet.

Kl. 13:39

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Lea Wermelin, som allerede har forladt talerstolen. Næste ordfører er fru Linea Søgaard-Lidell, Venstre.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Linea Søgaard-Lidell (V):

Tak for det. Den grønne omstilling kræver en lang række tilpasninger af alt fra vores energisystem og -produktion til transport, men altså også af vores lovgivning, og det er bl.a. helt lavpraktisk lige præcis, hvad der skal gøres her. For skal man kunne etablere f.eks. energiover eller tekniske anlæg som vindmøller langt ude på havet, skal man også kunne registrere fast ejendom ude i Danmarks eksklusive økonomiske zone på en smidig og effektiv måde. Så det her lovforslag drejer sig altså om at ændre i loven om udstykning og registrering af ejendomme samt loven om tinglysning, og der er tale om flere ændringer, som bl.a. også har til formål at implementere de sidste dele af grunddataprogrammets første delaftale. Det både lyder og er nok også en smule tørt, men ikke desto mindre er det efter min og Venstres opfattelse både nødvendigt og fornuftigt.

I Venstre hilser vi det derfor velkommen, at vi med dette lovforslag bl.a. tager endnu et skridt, som er med til at skabe rammerne for den grønne omstilling, og vi glæder os til at stemme for. Tak for ordet.

Kl. 13:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Linea Søgaard-Lidell. Den næste ordfører er hr. Henrik Frandsen, Moderaterne.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Henrik Frandsen (M):

Tak for ordet, hr. formand. Med Danmarks planer om etableringen af en eller flere energiover og med de store planer, der er for udbygningen af havvindenergi, kommer der også et behov for at sikre de værdier, der etableres på søterritoriet, ikke mindst i forhold til en registrering af dem. Danmark har allerede en lang historie med at udnytte vindkraft fra havet, og dette næste skridt mod en grønnere fremtid er en udvikling, der personligt glæder mig utrolig meget. Når vi i fremtiden klipper snoren til Danmarks første energiover, uanset hvilken størrelse den får, uanset hvilken form den får, og uanset om den overhovedet ligner en ø, så ønsker jeg at kunne se tilbage med ro i sindet og sige: Alt er i orden; der er ingen tvivl om ejerskabet, og der er ingen tvivl om rettighederne.

Nu handler det bare om at producere ren grøn strøm, ikke kun til vores eget land, men også gerne til vores nabolande. Dette bliver et væsentligt element i den enorme omstilling af vores energisystem, vi er i gang med. Det er en omstilling, som vi i Moderaterne støtter fuldt ud. Derfor giver jeg naturligvis min fulde støtte til det her lovforslag, som vi behandler i dag. På overfladen kan det virke som en simpel opdatering af reglerne, men det handler i virkeligheden om at etablere et solidt fundament, hvor vi er helt sikre på, hvem der ejer hvad, især når det kommer til områder uden for fastlandet og bygninger ude på søterritoriet; det er nok havvindmøller, må vi gå ud fra. Hvert enkelt aspekt af denne lovændring er med til at sikre, at vores ejendomsregistrering er opdateret og pålidelig. Dette er afgørende for at beskytte ejendomsrettighederne for både staten og vores borgere. Det giver også den nødvendige klarhed om ejerskab, som vil være afgørende i den kommende æra af energiproduktion fra havvind.

Derfor kan jeg på vegne af Moderaterne sige, at vi støtter L 25. Vi vil gøre vores for at sikre, at Danmark er forberedt på den grønne fremtid, og vi vil være med til at skabe de nødvendige retlige rammer for at gøre det til virkelighed. Tak for ordet.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Henrik Frandsen. Den næste ordfører er fru Sofie Lippert, SF.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak for det. Jeg skal gøre det ganske kort, da der ikke er mange ben i den her sag set med SF's øjne. Dette lovforslag har som allerede grundigt beskrevet til hensigt at sikre to væsentlige forhold, bl.a. det at kunne effektivisere den offentlige registrering af fast ejendom og det at kunne registrere fast ejendom i form af indvundne arealer, f.eks. energiover, og bygninger, f.eks. vindmøller, i Danmarks eksklusive økonomiske zone. Desuden er det for os vigtigt at påpege, at der i høringsnotatet vises meget generel opbakning. SF kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Sofie Lippert. Den næste ordfører er hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det. Det er jo et dejligt lovforslag. Det er et lovforslag, der forenkler ting, og sådan noget kan vi jo rigtig godt lide i Danmarksdemokraterne. Vi bakker selvfølgelig op om lovforslaget. Dog vil jeg nævne for jer: Husk nu at få udbygget elnettet i takt med det andet her. Men vi bakker altså op om lovforslaget.

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Kristian Bøgsted. Den næste ordfører er hr. Steffen W. Frølund, Liberal Alliance.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Steffen W. Frølund (LA):

Tak for det, formand. Det kører jo supereffektivt i dag. Forhåbentlig kan vi lige så effektivt få gang i den grønne omstilling, så det her er jo et af de lovforslag, som vi også støtter i Liberal Alliance. Den grønne omstilling er nemlig vigtig, herunder også for VE til havs. Men det kræver jo, som andre ordførere rigtigt nok bemærker her, at vi tilpasser lovgivningen og fjerner alle mulige juridiske hindringer. Det gælder selvfølgelig også for at kunne registrere ejendomme i vores eksklusive økonomiske zone. Det hilser vi velkommen.

Kl. 13:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Steffen W. Frølund. Næste ordfører er fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet. Vi skal med L 25 tilbage til 2017, hvor alle partier stemte for en effektivisering af ejendomsregistreringen. Men som så mange gange før har en del af loven åbenbart ikke kunnet sættes i værk på grund af udfordringer med it-systemer. Med det her lovfor-

slag kan der nu bl.a. komme styr på, at en bygning på fremmed grund kan blive registreret på en mere hensigtsmæssig måde. Vi skal med L 25 også tilbage til energioerne, fordi de skal kunne registreres i Danmarks eksklusive økonomiske zone, og det er naturligvis vigtigt med en klar retstilstand.

Begge dele af forslaget er meget tekniske, og selv høringssvarene har været pænt svære at forstå. Jeg må derfor appellere til, at alle med interesse i det her område reagerer, hvis de oplever, at vi overser noget. Ellers har Det Konservative Folkeparti som intention at stemme for, og jeg skal hilse fra Dansk Folkeparti og sige, at det har de også.

Kl. 13:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Mona Juul. Næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er jo rigtig godt, at der bliver klarhed over, hvem der ejer værdier, når det gælder både energioer og vindmøller på havet, så der ikke lige pludselig dukker en ubåd op og planter et russisk flag, eller hvad det nu er, man kunne forestille sig kunne gå galt i sådan nogle sager her. Vi synes, at hvis man i ministeriet synes, at det her er et vigtigt forslag, så er det det jo nok.

Det er egentlig lidt spøjst med de lovforslag, der er i dag. Jeg ved ikke, om der er en konkurrence om, hvem der kan have de lovforslag, der bliver hurtigst behandlet. Jeg har også svært ved at sige noget imod det her lovforslag og finde på gode udvalsspørgsmål, så indtil videre støtter Enhedslisten bare det her lovforslag.

Kl. 13:47

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Næste ordfører er fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Tak. Den grønne omstilling skal ikke bare være noget, vi taler om, men også noget, vi handler på. Og med det her lovforslag etableres også de retlige rammer for grøn omstilling. Som ordførerkolleger for mig har beskrevet, handler det jo om energioerne, og det handler om havvindmøllerne. Radikale Venstre bakker op om lovforslaget. Tak.

Kl. 13:47

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Samira Nawa, Radikale Venstre. Jeg ser ikke flere ordførere i salen, og derfor giver jeg nu ordet til klima-, energi- og forsyningsministeren.

Kl. 13:48

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Tak for det, og lad mig først takke for bemærkningerne fra ordførerne til forslaget. Det er jo ikke, fordi det er en konkurrence mellem områder, men alligevel: Uddannelses- og forskningsministeren har en lov om aktiviteter i det ydre rum. Det er alligevel noget, ikke? Og i foråret behandlede transportministeren en lov om tid – hvad klokken er. Det synes jeg også er noget.

Nu slår energisiden tilbage, for det her lovforslag er et lovforslag om, hvor ting er. Det synes jeg er ret cool. Så vi er med i den lille konkurrence om at have vigtige lovforslag, for det er jo rimelig trist,

hvis man, når man har noget, ikke kan stedfæste det, altså hvor det er henne. Det er det, det her lovforslag handler om.

Det har to overordnede formål: Det skal sikre, at de resterende dele af det fælles offentlige grunddataprograms delaftale 1 kan sættes i kraft, og det skal gøre det muligt at registrere fast ejendom i Danmarks eksklusive økonomiske zone i form af indvundne arealer som energioer, bygninger og tekniske anlæg som f.eks. vindmøller, som flere har været inde på.

I 2017 vedtog man en ændring af bl.a. udstykningsloven og tinglysningsloven, så det fælles offentlige grunddataprogram kunne udmøntes. En del af loven har dog ikke kunnet sættes i kraft, bl.a. fordi der tidligere var udfordringer med at sikre samspillet mellem it-systemerne hos relevante myndigheder. Udfordringerne med it-systemerne er løst, og det foreslås derfor at gennemføre de ikkekraftsatte ændringer, men i en tilpasset form.

Med den kommende udbygning af vedvarende energi på havet har vi behov for at udnytte Danmarks suveræne rettigheder i den eksklusive økonomiske zone, bl.a. til etablering af fast ejendom som energioer samt til bygninger og tekniske anlæg som vindmøller. På den baggrund indeholder lovforslaget en modificering af navnlig udstykningslovens forhold til den eksklusive økonomiske zone.

Lovforslaget indeholder fire elementer: For det første foreslås det, at udstykningslovens geografiske anvendelsesområde udvides til også at omfatte fast ejendom i den eksklusive økonomiske zone. For det andet foreslås det med lovforslaget, at opgaven med registrering af geografiske data om bygninger på søterritoriet skal flyttes fra Tinglysningsretten til Geodatastyrelsen. For det tredje vil lovforslaget sikre, at bygninger på fremmed grund kan registreres på en smidigere måde i tinglysningssystemet og i Geodatastyrelsens it-systemer. Endelig vil lovforslaget sikre, at der sker en mere hensigtsmæssig opgavefordeling mellem Tinglysningsretten og Geodatastyrelsen i forhold til at notere præcise geografiske data om bygninger på fremmed grund.

Jeg vil afslutningsvis gerne takke for interessen for lovforslaget og for, at folk kan se storheden i noget, der på overfladen lyder simpelt. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 13:50

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg var så glad for, at ministeren havde lagt mærke til den diskussion, vi havde herinde, om lov om tidens bestemmelse af 1893. Det var en lovbehandling, der gik mindst lige så hurtigt som den her, bortset fra et indlæg af undertegnede, som havde et langt indlæg om de mere filosofiske overvejelser omkring tidens bestemmelse. Så hvis ministeren er interesseret i det, skal jeg gerne fremsende det. Jeg havde faktisk også troet, at netop den her lovbehandling kunne afføde nogle filosofiske overvejelser over, hvor ting er henne. Så det er jeg faktisk lidt skuffet over.

Kl. 13:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 13:51

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Jeg deler faktisk udfordringen med at finde ting. Jeg har personligt selv købt en elektronisk device, jeg kan ringe til, når jeg ikke kan finde mine nøgler, men sådan skal det jo ikke være ude på havet. Jeg ser frem til, at vi behandler det her lovforslag, der handler om, at vi kan få registreret ting, der står ude på havet, korrekt. Og så håber

jeg, at ordføreren vil sende et link til den spændende tale, der blev holdt. Den vil jeg glæde mig til at have i ørerne ved lejlighed.

Kl. 13:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det må vi alle sammen se frem til. I første omgang siger vi tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v. og lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion. (Universalopladere til mobiltelefoner m.v., regler om kommunal støtte til bredbåndsudrulning, indhentning af oplysninger om elforbrug og indberetning af oplysninger om datacentres energimæssige ydeevne m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 13:52

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er hr. Kris Jensen Skriver, Socialdemokratiet.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for det, og tak for ordet. Vi skal i dag behandle lovforslaget om universalopladere til mobiltelefoner m.v. I dette tilfælde skal »m.v.« forstås meget bredt, da der er mange elementer i det her lovforslag, der er vigtige for, at vi kan indfri målsætningerne i den gældende teleaftale sammen med andre tiltag.

Derudover er der tilføjet en del på energiområdet, der handler om offentliggørelse af og indberetning af oplysninger om datacentres energimæssige ydeevne og er en implementering af artikel 12 i energieffektiviseringsdirektivet. Den største ændring i det lovforslag, vi står med i dag, som flest danskere vil stifte bekendtskab med, er, at vi implementerer det EU-direktiv, der sikrer universalopladere med usb-c-standarden. Kort og godt betyder det, at man fremadrettet kan genbruge sin oplader, når man får en ny mobiltelefon. Det er rigtig godt på så mange felter, bl.a. i forhold til miljø og klima.

Det har ganske enkelt virket tosset, at man før på den måde har langset rigtig mange opladere over disken til folk, der har haft en velfungerende oplader derhjemme. Det giver ikke ret meget mening, og derfor er det særdeles godt, at man i EU har lavet denne løsning, der bl.a. har en god effekt på klimaet og er til gavn for forbrugere. Der kan vist ikke siges ret meget negativt om den løsning. Jeg

noterer mig også, at nogle selskaber *er* begyndt at rette ind efter dette direktiv.

Andre elementer i dette lovforslag handler om den gruppe, der endnu ikke har fået udrullet bredbånd. Det er en klar og vigtig målsætning for mig og for Socialdemokratiet, at der er god internetdækning i hele Danmark. Det er helt afgørende for, at man kan bo og drive virksomhed i alle egne af landet. Heldigvis er vi godt med herhjemme, men vi ved også, at der er steder, hvor dækningen ikke er nået ud. Der er en restgruppe, og det, der er opgaven, er at finde ud af, hvor stor den restgruppe egentlig er. Det er anslået, at der er 22.000-24.000 adresser, som man ikke vil være nået ud til i 2025. Nogle af disse adresser er ubeboet. Med forslaget her får vi ved at kigge på elforbruget mulighed for at finde ud af, om adressen også *er* ubeboet. På den måde kan vi blive skarpere på, præcis hvor stor restgruppen er. Og når vi har den viden, kan vi bedre træffe beslutning om, hvornår vi når ud til de adresser, der mangler, og hvordan vi gør det.

På samme måde skal vi have afdækket, hvorvidt den mobile dækning kan indgå. Med lovforslaget i hånden får vi udviklet en metode, der skal fortælle os, hvordan den mobile dækning er i Danmark, så vi har et overblik og dermed kan se, om vi har nogle huller i vores land. Som teleordfører støder jeg desværre indimellem på mennesker, der oplever dårlig dækning, og der er jævnlige mediehistorier herom. Det viser, at der er et arbejde, der skal gøres for at indfri målsætningerne i teleaftalen. Det vil vi og jeg arbejde for at vi gør.

Der er andre elementer i denne aftale, bl.a. i forhold til masteleje. Jeg bemærker, at der i høringssvarene er en konstruktiv tilgang, og at der er lavet nogle tilrettelser og præciseringer efter høringen, der bl.a. sikrer, at omkostningerne for branchen ikke bliver højere end højest nødvendigt. Det er min opfattelse, at disse høringssvar er blevet taget imod i den konstruktive tone, de er skrevet i, og at de rettelser, der er foreslået på den baggrund, er fornuftige.

I Socialdemokratiet bakker vi varmt op om den teleaftale, der er indgået af en bred kreds af partier her i Folketinget. Det er afgørende for os, at der er en balance i vores land, og i den henseende er internetdækning en hjørnesten. Vi bakker derfor op om, at vi med nogle af de ting, der ligger i forslaget her, kan komme tættere på at indfri målsætningerne om at sikre en god dækning i hele landet, ligesom vi bakker op om, at man fremadrettet ikke skal have en ny oplader, når man anskaffer sig en mobiltelefon.

Lovforslaget her er således på forskellige felter nogle gode skridt i den helt rigtige retning. På baggrund af dette kan jeg meddele, at Socialdemokratiet støtter lovforslaget. Jeg skulle hilse fra Moderaterne og sige, at de gør det samme. Tak.

Kl. 13:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er lige en enkelt kort bemærkning til Alexander Ryle, Liberal Alliance.

Kl. 13:57

Alexander Ryle (LA):

Tak. Jeg vil høre ordføreren, om han mener, at det hellere skal være politikere end virksomheder, der bestemmer, hvilket ladestik der skal sidde i elektronisk udstyr, og jeg vil også høre ordføreren om, om han er bekymret for, at det kan påvirke innovationen fremadrettet, at der lægges begrænsninger på, hvilket ladestik der kan sidde i elektronisk udstyr.

Kl. 13:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:57

Kl. 14:00

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for spørgsmålet. Jeg mener, det er helt rigtigt, at vi får lavet en retningslinje her og implementeret det direktiv, der er kommet fra EU, for at sikre, at man ikke automatisk skal have ny oplader med. Derfor synes jeg, at det er det rigtige, at vi politisk træffer en beslutning omkring det. Så skal vi samtidig være fokuseret på, at der stadig væk sker innovation, og det skal vi selvfølgelig være opmærksomme på.

Kl. 13:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 13:57

Alexander Ryle (LA):

Når vi netop laver regler for, hvilket ladestik der må være i elektronisk udstyr, kunne jeg bare godt være bekymret for, at det så bliver besværligt for virksomhederne på det tidspunkt, hvor der kommer et smartere alternativ, hvor man så ikke direkte kan bruge det, men hvor det skal igennem et EU-system først, og det kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre ordførerens holdning til.

Jeg anerkender de klimamæssige argumenter for det, men i forhold til at hindre fremtidig innovation kunne jeg i hvert fald godt selv være bekymret.

Kl. 13:58

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Kris Jensen Skriver (S):

Jeg er fuldstændig med på, at vi skal sikre, at der sker innovation, og når der på et tidspunkt bliver opfundet noget, der er smartere, skal vi selvfølgelig sikre os, at det også kan lade sig gøre. Så lad os endelig få en drøftelse af det, når vi når dertil.

Kl. 13:58

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Kris Jensen Skriver. Næste ordfører er fru Linea Søgaard-Lidell, Venstre.

Kl. 13:58

(Ordfører)

Linea Søgaard-Lidell (V):

Tak for ordet. Lovforslaget her dækker både en implementering af EU-direktiver og også ændringer aftalt i den telepolitiske aftale fra 2021. Det, der måske kommer til at være mest synligt i lovforslaget her, er nok kravet om universaloplader. Det er nemlig både håndgribeligt og også fornuftigt, at vores forskellige enheder, mobiltelefoner og tablets fremadrettet skal kunne oplades med den samme standardiserede stiktype. Det er vi mange der har ventet på, og det giver rigtig god mening.

Helt konkret hjælper EU os med at få ryddet op i den der skuffe med blandede ladere, som jeg tror mange danske hjem har, og vi får også reduceret elektronskaffaldet markant, altså fra forskellige typer af opladere, og vi gør det mere bekvemt for forbrugerne. I lovforslaget er der også en række ændringer af andre love. Vi får styr på en række ting på tele- og bredbåndsområdet og udmønter tidligere aftaler. Samtidig implementerer vi en del af energieffektiviseringsdirektivet gennem ændringer af energispareloven. Venstre bakker op om lovforslaget.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Linea Søgaard-Lidell. Næste ordfører er fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF. Velkommen.

Kl. 14:00

(Ordfører)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det her er jo et forslag, hvor der er adskillige elementer. Mange af dem er rigtig gode og fornuftige. Som de tidligere ordførere har været inde på, kan det bl.a. betyde, at vi får reduceret vores elektronskaffald betragteligt, og det er jo en rigtig, rigtig god ting. SF er med i den aftale, der bliver omtalt, men der er jo flere elementer i det her lovforslag. Den del, der handler om, at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur på visse vilkår kan indhente oplysninger fra Energinet om elforbrug på adresseniveau, kommer vi til at dykke lidt mere ned i i udvalgsbehandlingen. Vi har tidligere haft en politisk debat om netop den type overvågning, som det at monitorere elforbrug kan blive til. Under en anden minister blev der faktisk fremsat forslag om, at man skulle monitorere elforbruget i forhold til at kunne opdage socialt snyd eller andet, hvilket er meget, meget vidtgående. Det forslag blev dog også trukket tilbage igen. Jeg har al respekt for, at det slet ikke er formålet her, men der er altid en risiko, når man kan monitorere folks forbrug af bl.a. el. Man kan se, om nogen er hjemme, hvornår de er hjemme, og om de er alene hjemme osv.

Jeg kan se, at Datatilsynet også har haft de samme bemærkninger, og at ministeriet til de bemærkninger understreger, at det kun skal foretages for at kunne se, om adressen er beboet eller ej. Med den indsnævring kan vi i SF måske godt være med i den del, men det er noget, vi kommer til at følge op på i udvalgsbehandlingen. Og hvis vi ender med at vurdere, at den del alligevel er for risikabel, så vil vi bede om, at forslaget bliver splittet op, eller alternativt bede ministeren om at hjælpe med at udarbejde ændringsforslag, så det materielle indhold måske ikke bliver ændret, men at det bliver tydeliggjort, hvor afgrænsningen er i forhold til den her del. For det giver selvfølgelig meget god mening at kunne se, om et sted er beboet eller ej, men vi har bare i tidligere debatter haft en bekymring for den glidebane, der også kan være i det.

Lovforslaget her har ikke været i høring ved Dataetisk Råd, og det er sikkert heller ikke normal praksis, at ministeriet sender det i høring til Dataetisk Råd. Men det håber vi fra SF's side vil ske fremover, hvis der er noget, hvor måske ikke meningen med lovforslaget, men dele af det alligevel kunne omhandle noget, der handler om dataetik, altså at man så husker at putte Dataetisk Råd på høringslisten. Et andet ønske, som vi også har i SF, er, at man i lovforslag, som kan handle om dataetik eller potentiel overvågning af borgerne igennem deres forbrug, laver en konsekvensberegning af, hvilke konsekvenser det kan have for borgernes personfølsomme oplysninger.

Det er egentlig bare for at sige, at den del af lovforslaget, som SF er med i en aftale om, bakker vi selvfølgelig op om, og så ser vi frem til at blive klogere på den del af det, som vi er bekymrede for. Og det er egentlig ikke så meget ministeren, der har givet os anledning til bekymring, men der har været tilfælde forud, som gør, at vi er ekstra på vagt her. Men det vil vi undersøge nærmere i udvalgsbehandlingen, og vi vil eventuelt også tage kontakt til ministeren om det. Tak.

Kl. 14:04

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en enkelt kort bemærkning til hr. Kris Jensen Skriver, Socialdemokratiet.

Kl. 14:04

Kl. 14:07

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for det, og tak for talen. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og til, at vi også får drøftet det her med indhentning af el. Jeg noterer mig, at der er lavet en præcisering af lovgivningen, efter høringssvaret er kommet, og det synes jeg nu ser fornuftigt ud. Men lad os endelig få en debat om det, så vi gør det på en ordentlig måde.

Når jeg har trykket mig ind her, er det for at høre lidt om SF's holdning til noget. Den her del af lovforslaget handler jo bl.a. om at blive skarp på den her restgruppe, så vi efterfølgende politisk også kan blive skarpe på, hvordan vi når ud til restgruppen, så der er ordentlig mobildækning og internetafdækning i hele Danmark. Hvad tænker SF's ordfører om det? Bredbåndspuljen har været en stor succes. Skal vi have bredbånd ud til alle, eller hvordan kommer vi videre i forhold til de sidste adresser, der er tilbage?

Kl. 14:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:05

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Ja, nu er jeg blevet teleordfører igen. Det er en fornøjelse, jeg også har haft tidligere, så jeg er bekendt med udfordringerne i forhold til dækning. Jeg vil sige, at vi jo også i mange år har støttet bredbåndspuljen. Jeg vil dog sige, at jeg ikke er sikker på, at det samfundsøkonomisk er den bedste brug af pengene, men der var ligesom ikke et bedre alternativ, vi blev præsenteret for, inden bredbåndspuljen blev lavet. Det er afgørende, at vi kommer ud i alle dele af landet, og det ser vi jo heldigvis ret ens på i Folketinget, er min opfattelse. Selvfølgelig, hvor der ikke er en businesscase for det, altså der, hvor det måske ikke giver økonomisk mening, er det kritisk infrastruktur. Vi stiller også nogle høje krav til borgerne i form af digital selvbetjening, nemkonto, telemedicin og andet, og de krav kan man selvfølgelig kun stille, hvis man også leverer den nødvendige infrastruktur til det.

Kl. 14:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren? Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen. Den næste ordfører er fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det. L 26 skal jo muliggøre implementeringen af et EU-direktiv om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet. Opsummeret går det ud på at tilpasse dansk lovgivning for at imødekomme de krav og ændringer, der er fastsat i EU-direktiverne vedrørende radioudstyr, elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, radiodækning og energieffektivitet.

I forhold til kravet om, at forbrugerne skal kunne købe radioudstyr uden en medfølgende oplader, må vi jo antage, at det alt andet lige vil gøre produkterne billigere for forbrugerne, at der ikke nødvendigvis skal medfølge en oplader. Det er en god ting, og det kan også eventuelt, som det også er blevet sagt, være, at der bliver mindre elektronisk affald.

I forhold til ændringerne i masteloven håber vi også på, at det kan have en positiv effekt på udrulningen af bredbånd og eventuelt 5G i landdistrikterne, så Danmarksdemokraterne er positive og støtter op om forslaget.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en enkelt kort bemærkning til hr. Kris Jensen Skriver, Socialdemokratiet.

Kl. 14:07

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for det. Jeg har jo noteret mig, at Danmarksdemokraterne er meget optaget af bredbåndspuljen i forbindelse med finanslovsforhandlingerne, og en del af det har jo handlet om, hvordan vi kan blive skarpe på den restgruppe, som vi ikke får rullet bredbånd ud til, sådan som det ser ud lige nu. Hvordan ser Danmarksdemokraterne på det? Skal vi have bredbånd ud i hele landet, eller kan vi nå nogle af de sidste adresser med noget andet, f.eks. mobildækning?

Kl. 14:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:07

Betina Kastbjerg (DD):

Nu nævnte jeg faktisk også selv 5G, men det er rigtigt, at vi selvfølgelig er optaget af bredbåndspuljen, for det er vigtigt for vores borgere, at der er adgang til et godt internet. Der bliver stillet krav, som det også er blevet sagt tidligere, til, at man skal tilgå diverse ting som sin bank eller offentlige instanser, hvor man skal bruge internet. Om det sidste skal nås gennem en 5G-løsning, er svært at sige. Bredbåndspuljen er desværre blevet sat ned i den kommende finanslov, hvorimod vi jo gerne vil have den opnormeret, sådan at vi er sikre på, at vi får det ud. Men det kan godt være, der bliver en restgruppe, som man skal ud til med noget 5G eller mobildækning.

Kl. 14:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren? Nej. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Betina Kastbjerg. Den næste ordfører er hr. Alexander Ryle, Liberal Alliance.

Kl. 14:08

(Ordfører)

Alexander Ryle (LA):

Tak for ordet. Det her lovforslag er jo en samlelov, som ændrer på følgende love: radioudstysloven, teleloven og masteloven. I forhold til det første med radioudstysloven vil det bl.a. indbefatte det her med universaloplader, og så er der jo tale om et EU-direktiv, som Danmark skal implementere. Med lovforslaget indføres der regler om opladning med usb-c-standarden, og der indføres i den sammenhæng en regel om, at når man f.eks. køber en mobiltelefon, skal det kunne ske på en måde, hvor man ikke også køber en oplader. Og den sidste del synes jeg egentlig er fornuftig nok.

Men i forhold til den første del med, hvilket ladestik der skal være i vores elektroniske udstyr, mener vi mildt sagt, det er tudesosset, at vi overlader den beslutning til bureaukrater i EU-systemet, som dermed skal fortælle virksomheder og forbrugere, hvilket ladestik der skal sidde i deres udstyr. Så er det sagt. Og jeg er oprigtigt bekymret for, at vi risikerer at spænde ben for fremtidig innovation inden for opladning. Det kunne f.eks. være, hvis der kommer et nyt ladestik, et usb-d-stik, og det så skal igennem hele EU-systemet, før det kan træde i kraft.

På den anden side ved vi, at en ikkeimplementering af direktivet vil medføre en sag om traktatbrud ved EU-Domstolen, og det er vi jo heller ikke interesseret i. I øvrigt tror jeg, at skaden er sket. Det kommer næppe til at gøre nogen forskel, at et lille land som Danmark går enegang på det her spørgsmål. Derfor kan vi også godt

støtte lovændringen, om end vi fortsat mener, at beslutningen fra EU er forkert.

Med hensyn til teleloven foreslås der flere ændringer, og det er ikke alt, der er lige interessant at komme ind på her, da det jo grundlæggende er noget jurateknisk noget i forhold til hjemmel til tilsyn og hjemmel til kommunal støtte og hjemmel til anvendelse af kommunale støtteregler, til indhentning af data og til, at offentlige myndigheder kan udvikle og implementere metoder, som kan benyttes som grundlag for beregning af lejepriser og i forhold til udlejning af arealer til mobilmaster og antenner, og en række andre mindre præciseringer.

Men der er også områder, som har lidt mere politisk substans. Er det f.eks. i orden, at vi pålægger de berørte parter omkostningerne ved indhentning af bistand til SDFI i forbindelse med tilsyn i sager om masteleje? Eller bør det være statens opgave at sørge for, at enhver offentlig myndighed har tilstrækkelig med ressourcer til at varetage et lovpligtigt tilsyn? Her mener vi principielt, at det er i orden at pålægge parterne den udgift, ligesom vi gør på en række andre områder, f.eks. med dyrlæger i landbruget eller fødevarekontrol.

Et andet spørgsmål med lidt mere politisk substans er det her med, om det er i orden, at vi giver SDFI mulighed for at anvende data om elforbrug til at afgrænse restgruppen for bredbåndsmålsætningen – noget, som SF's ordfører jo også var inde på – fordi vi jo samtidig er optaget af databeskyttelse og beskyttelse af privatliv. Men i det her tilfælde mener vi, at det er i orden, da oplysningerne alene vil blive brugt til at foretage en afklaring af, om der er beboelse, og vil altså ikke hjemle nærmere analyse af adressers elforbrug.

Til sidst i forhold til ændringer i masteloven er det igen noget jurateknisk noget i forhold til tvivl om processuelle regler for at påklage afgørelser til Planklagenævnet, og så er der noget om tilpasning til EU-regler og oprydning. Det har vi som sådan ikke nogen indvendinger imod. Vi mener, det er fornuftigt, at der kommer klarhed om reglerne, og at reglerne ikke overlapper EU-regler, og at væsentlige regler flyttes, så de ikke er spredt ud over både masteloven, en ministerbekendtgørelse og en styrelsesbekendtgørelse.

Alt i alt er Liberal Alliance positive over for lovforslaget. Men jeg må også indrømme, at det ikke er alle dele, som jeg forstår hundrede procent ned i dybden. Og nu er det jo noget nyt, at vi er begyndt at overtage telesager, så der er også lige noget læring i det for mig, og derfor vil jeg se meget frem til en teknisk gennemgang af de forskellige elementerovre i ministeriet i den nærmeste fremtid. Tak for ordet.

Kl. 14:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til hr. Kris Jensen Skriver, Socialdemokratiet.

Kl. 14:12

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen, og tak for et godt samarbejde også på teleområdet. Det er altid en fornøjelse. Jeg er bare lidt nysgerrig på den her innovationsdel i forhold til opladerne, som ordføreren også nævner her. Mener ordføreren, at de hensyn, som jeg mener der er i forhold til miljø og forbruger, vejer over noget muligt innovationstab i forhold til det her? Tak.

Kl. 14:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:13

Alexander Ryle (LA):

Som jeg også selv kom lidt ind på i mit spørgsmål til ordføreren tidligere, anerkender jeg de mange gode argumenter, der er, når

man kigger på klima, f.eks. i forhold til elektronikaffald. Det her forslag vil jo årligt reducere materialeforbrug for 2.600 t, og elskrot forventes årligt at ville falde med 980 t, og drivhusgasser falder med 184 kiloton CO₂ årligt. Desuden er der også en række besparelser for forbrugerne, fordi man så ikke nødvendigvis behøver at købe opladere sammen med sit udstyr. Så jeg synes, der er mange gode argumenter, men jeg er oprigtigt bekymret for mulighederne for, at virksomhederne stadig kan innovere, og at vi får de bedst mulige produkter på markedet. Der mener jeg jo, at virksomhederne er dem, der er bedst til at afgøre, hvad der er den nyeste gode standard, og at det ikke er noget, som politikere skal sidde og detailstyre.

Kl. 14:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:14

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for det. Det ser jeg frem til vi får en nærmere drøftelse af. Jeg har et andet spørgsmål i forbindelse med lovforslaget, og det hænger lidt sammen med det spørgsmål, jeg har stillet til de øvrige partier herinde: Hvordan ser Liberal Alliance at vi når ud til den restgruppe, der vil være – hvordan skal den mobile dækning eksempelvis indgå i forhold til det?

Kl. 14:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Alexander Ryle (LA):

Jamen jeg synes jo, det er rigtig godt, at vi har den her bredbåndspulje, fordi den netop tager højde for, at det ikke er alt, der kan udrulles på markedsvilkår. Der er nogle steder i landet, hvor der er så store afstande mellem husene, at der ikke er økonomisk rationale i at lægge bredbånd ud. Derfor kunne man jo også godt kigge på, om der er andre løsninger, som ikke er et kabel, men som måske kunne være trådløs mobildækning. Der er så nogle udfordringer, som ordføreren også ved der er, i forhold til at man ikke kan garantere hastighed, og der skal vi jo så kigge på, om man kan lave en model for at bruge mobilt bredbånd i løsningen fremadrettet.

Kl. 14:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Alexander Ryle. Næste ordfører er fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet. Så kom dagen, hvor vi slipper for at have en oplader pr. mobiltelefon, til gavn for både miljøet og forbrugerne. Nu hørte jeg ikke tallet før, som Liberal Alliances ordfører nævnte, men jeg har slået op, at det svarer til, at det er omkring 1.000 t elektronikaffald pr. år i EU, vi slipper for, og jeg må bare sige, at hvis der er noget, der virkelig fylder i den her verden, så er det elektronikaffald. Det kunne vi virkelig godt bruge lidt mindre af. For nu skal producenterne altså fremover bruge samme standardstik, så en enkelt universaloplader gælder alle typer og alle mærker af mobiltelefoner. Det synes vi faktisk er en rigtig god idé.

Der er i øvrigt tale om implementering af et EU-direktiv, og som flere har nævnt fra talerstolen, er der mange elementer i lovforslaget. Dem vil jeg ikke gennemgå alle sammen, men jeg vil nævne en rigtig vigtig ting, som jeg anser for at være meget central i det her lovforslag, nemlig at lovforslaget også indeholder implementering

af artikel 12 i Europa-Parlamentets og rådets direktiv om energieffektivitet og om ændring af energieffektivitetsdirektivet, så der kan stilles krav om indberetning og offentliggørelse af data. Det er også et vigtigt skridt i den grønne omstilling.

Det Konservative Folkeparti stemmer for.

Kl. 14:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Tak til fru Mona Juul.

Næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Enhedslisten kan støtte dette blandede lovforslag angående »m.v.« og andre ting. Det er fuldt ud fornuftigt, at vi kommer frem til at få ensrettet, hvor mange opladere vi skal have.

Jeg noterer mig, at det her lovforslag forholder sig til datacentres overskudsvarme, og at vi ikke med det her lovforslag kan gøre alt. Det er lidt et dilemma, om vi skal arbejde meget målrettet for, at datacentre bliver placeret der, hvor vores overordnede elnet er meget robust, så vi ikke skal udbygge det, eller at der burde laves en god planlægning, så de bliver placeret steder, hvor noget overskudsvarme kunne komme ind i vores fjernvarmesystem.

Men det er jo ikke det lovforslag her, der løser det. Nu sker der bare en registrering af, hvad det er, og så noterer jeg mig, at vi åbenbart om et par år kan komme videre. Jeg noterer mig også, at der er et vist fokus i bemærkningerne til det her lovforslag på overskudsvarme, og det synes jeg er godt, for vi har et hængeparti med hensyn til at se på de rammevilkår og få justeret det. Jeg noterer mig også, at det i bemærkningerne til høringssvarene er blevet nævnt, at der vil blive udmeldt et prisloft her i oktober-november 2023 for, hvad der skal gælde i 2024, så vi vender jo tilbage til det med overskudsvarmen.

Men det er sådan set godt at få registreret, hvad potentialet er, så Enhedslisten støtter lovforslaget.

Kl. 14:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen ønsker om korte bemærkninger. Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Den næste ordfører er hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre.

Kl. 14:18

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Tak, formand. Glæden ved at være et lille parti er, at man kommer vidt omkring; det er mit sjette lovforslag, og det er det tredje ministerium, som er i salen i dag.

Med dette lovforslag implementerer vi en række elementer fra allerede indgåede aftaler og EU-direktiver, og den væsentligste del eller i hvert fald den del, som de fleste borgere kommer til at mærke direkte, er, at vi nu får en enkeltstandard for opladerstik, det såkaldte usb-c-stik. Det vil for mange mennesker blive en lettelse, at man ikke længere skal lede efter det rette stik i skuffen, ligesom det helt oplagt vil mindske mængden af elektronisk affald, og det vil også være en gevinst for både miljøet og klimaet.

Hr. Alexander Ryle har dog en pointe i forhold til de udfordringer, der kan være, hvis der udvikles et nyt og bedre alternativ og producenterne ikke bare kan tage det i brug, men er nødt til at gå igennem hele EU-systemet, før de får lov til at anvende det. Og det er da en interessant problemstilling, som jeg må indrømme at jeg ikke havde overvejet, men det er da noget, vi kan diskutere videre i udvalget.

Jeg bed også mærke i den del af høringssvarene, der drejer sig om indhentning af oplysninger om elforbrug, og deler den umiddelbare bekymring, som ordførerne fra SF og LA også var inde på, nemlig at det i hvert fald potentielt kan bruges til overvågning. For det er klart, at oplysninger om elforbrug potentielt kan bruges til at give andre informationer, f.eks. om husstandens størrelse og daglige vaner, også selv om det ikke er hensigten. Umiddelbart kan jeg så læse mig frem til i høringssvarene, at der er taget højde for at begrænse anvendelsen, men jeg ser da frem til i udvalget at diskutere det nærmere og få afklaret og afgrænset den del af lovforslaget.

Men med de bemærkninger bakker vi i Radikale Venstre op om lovforslaget.

Kl. 14:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen ønsker om korte bemærkninger. Tak til hr. Stinus Lindgreen. Jeg ser ikke andre ordførere i salen, der ønsker ordet, og derfor er turen kommet til klima, energi- og forsyningsministeren.

Kl. 14:20

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Tak, formand. Først vil jeg gerne takke ordførerne for de fremsatte bemærkninger. Selv om navnet forslag til lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold lyder teknisk og svært tilgængeligt, vil denne lovændring forbedre vores dagligdag. Vi bruger alle til daglig mobiltelefoner, tablets og meget andet elektronisk udstyr, der skal lades op med jævne mellemrum.

Lovændringen, som implementerer et EU-direktiv, indebærer, at mobiltelefoner m.v. fremover skal oplades med universaloplader, og at vi som forbrugere skal kunne købe mobiltelefonerne og det andet udstyr, uden at der følger en oplader med i pakken. Vi skal således ikke længere slæbe rundt på forskellige opladere, når vi er på farten, i hvert fald når vi har fået udskiftet vores nuværende udstyr. Uden at have noget ønske om at gøre dette til en stor EU-debat vil jeg gerne fremhæve, at et sådant forbrugervenligt tiltag realistisk set ikke ville kunne blive gennemført i Danmark alene. En indførelse af universaloplader har positive miljø- og klimamæssige effekter, og Europa-Kommissionen har vurderet, at forslaget giver et reduceret materialeforbrug, mindre affald og CO₂-reduktioner, så der er en ressourceoptimering knyttet til implementeringen af direktivet.

Ud over universalopladerne indebærer lovforslaget flere mindre ændringer af telelovgivningen og en ændring af energispareloven. På teleområdet opdateres teleloven og masteloven med forskellige bestemmelser, der understøtter vores brede teleaftale og vores målsætninger om, at alle skal have adgang til et hurtigt bredbånd inden for de næste par år. Det er i øvrigt emner, som jeg ser frem til at drøfte yderligere med teleforligskredsen senere på året.

Endelig indebærer lovforslaget en ændring af energispareloven, således at ministeren på området kan fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af oplysninger om visse større datacentres energimæssige ydeevne. Datacentre står for en stigende del af EU's energiforbrug, og den del af lovforslaget skal bidrage til en bæredygtig udvikling på området. Med lovændringen muliggøres implementeringen af artikel 12 i energieffektiviseringsdirektivet rettidigt, så det er jeg selvfølgelig også glad for.

Med disse bemærkninger vil jeg anmode om en velvillig behandling af lovforslaget. Tak.

Kl. 14:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Da der ikke er ønsker om korte bemærkninger, siger vi tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Digitalisering og It. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:22

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 13. oktober 2023, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:22).
